

เครื่องประดับที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยยุคใหม่

โดย
นางสาวนิชาภา บัวสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ

ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เครื่องประดับที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยยุคใหม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ

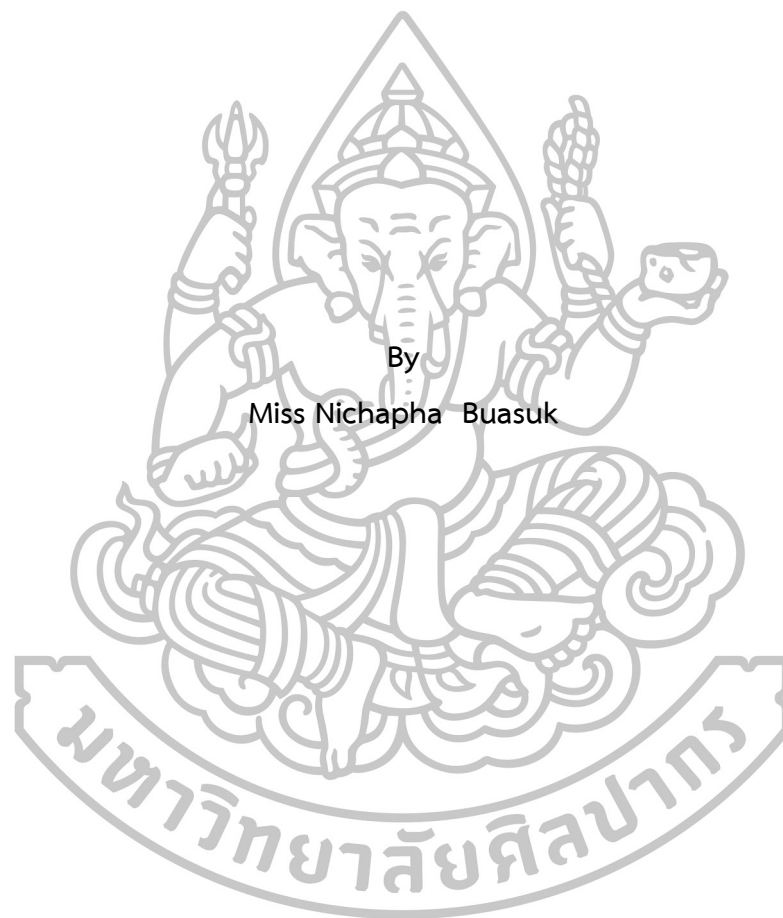
ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

JEWELRY REVEALS THE VALUE AND IMPORTANCE FOR
THE FUTURE OF THAI WOMEN

By

Miss Nichapha Buasuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Fine Arts Program in Jewelry Design

Department of Jewelry Design

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “เครื่องประดับที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยยุคใหม่” เสนอโดย นางสาวนิชาภา บัวสุข เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา สุนด์ตา)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพิศ พุสกุล)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวัฒน์ สิริเวสมาศ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ปฐมภรณ์ ประพิศพงศ์วานิช)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์)

...../...../.....

56157307: สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ

คำสำคัญ: เครื่องประดับ / คุณค่า / ผู้หญิงไทย

นิชภา บัวสุข: เครื่องประดับที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงยุคใหม่.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.ดร.สุภาวี ศิรินครภรณ์. 102 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับที่แสดงออกถึงคุณค่าและความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน โดยการนำเสนอความขัดแย้งทางภาพลักษณ์ของบทบาทและหน้าที่ ของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบันที่มีคุณค่าและความสำคัญที่แตกต่างกัน นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีต และละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อยของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ และมีความเข้มแข็ง

กระบวนการวิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปในแบบพุทธิภูมิ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน พบว่าผู้หญิงไทยไม่ว่าจะอยู่ในยุคสมัยใด ล้วนแล้วแต่มีคุณค่าและความสำคัญในตัวเองเสมอ เพียงแต่มีปัจจัยในด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ ที่เป็นตัวขับเคลื่อนวิถีชีวิตและการแสดงออก และเป็นปัจจัยหลักในการเปลี่ยนแปลงทางด้านแนวคิดและการดำรงชีวิตของมนุษย์ ข้าพเจ้าจึงศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในยุคสมัยก่อนผ่านงานฝีมือด้านการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีความประณีตและละเอียดอ่อน และศึกษาบทบาทและหน้าที่ผู้หญิงในสมัยปัจจุบันที่มีบุคลิกและการแต่งกายที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ ทำให้เห็นว่าความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยว่ามีคุณค่าและความสำคัญที่เท่าเทียมกัน หลังจากนั้นได้ศึกษาเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่แสดงออกถึงความประณีตและละเอียดอ่อน รวมไปถึงมีการทดลองค้นหาวีสดูใหม่ โดยใช้รูปแบบของลวดลายในสมัยก่อนปักด้วยวีสดูสมัยใหม่ คือ เส้นไหมปักโครอสติส เพื่อสะท้อนถึงความแตกต่างระหว่างวีสดูและลวดลาย และศึกษารูปแบบการแต่งกายของผู้หญิงไทยในสมัยปัจจุบัน ที่แสดงออกถึงความเข้มแข็งและมีความเป็นผู้นำ เพื่อนำมาค้นหาโครงสร้างด้วยวิธีการแปลค่าเป็นทัศนธาตุเชิงศิลปะ และค้นหาพื้นที่ติดตั้งบนร่างกาย จากนั้นจึงนำคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยที่มีความขัดแย้งกัน นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้ค้นพบองค์ความรู้ที่สามารถนำมาสร้างเป็นผลงานเครื่องประดับ ที่แสดงออกถึงคุณค่าและความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน

ภาควิชาการออกแบบเครื่องประดับ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

56157307: MAJOR: JEWELRY DESIGN

KEY WORD: JEWERY / VALUE / WOMEN

NICHAPHA BUASUK: JEWELRY REVEALS THE VALUE AND IMPORTANCE FOR THE FUTURE OF THAI WOMEN. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SUPAVEE SIRIN-K-RAPORN, Ph.D. 102 pp.

This thesis devoted to create jewelry pieces that convey the contradiction of the important values of Thai women between the former times and the present. The jewelry were designed to combine the delicacy matters of the old days lady which show through their personality and craftsmanship such as sewing, knitting or threading the garlands with the strength and the leadership of the present one, who step out and show their self-esteem by working and earning everything as fair as all men do.

This research studied about the important values of Thai women between the former times and the present by using the secondary research method. The researcher finds that every women of all time have the important values in her own way but it slightly depends on the social form and their living lifestyle. For instance, in the past women had to stay home, repeat doing their chores and create crafts as a typical housewife did because in society only male are allowed to work and socialize. This matter formed the old days women to be a symbolic for delicate and remarkable crafts. As the signature of former women, the researcher chooses to study about the meticulously craftsmanship like sewing, knitting and threading the garlands. On the other hand, the present women, the researcher uses the information of their roles, personality and clothes. Now a day, women earn as same right and roles as men. There are plenty of business women in our society who choose to wear business outfit like western business man wear. The business outfit was selected to be an inspiration for this jewelry design thesis. Furthermore, in order to reflect a harmony combination between former times women and the present, the researcher chooses to merge the old fashion pattern from the craft pieces and nowadays material together which is " the synthetic silk thread" to present a clearly idea for this project.

According to the study and data analysis, the researcher finds the knowledge that capable to interpret into pieces of jewelry that transmit the contradiction of the value and signification roles between the former times women and the present one.

Department of Jewelry Design

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Adademic Year 2015

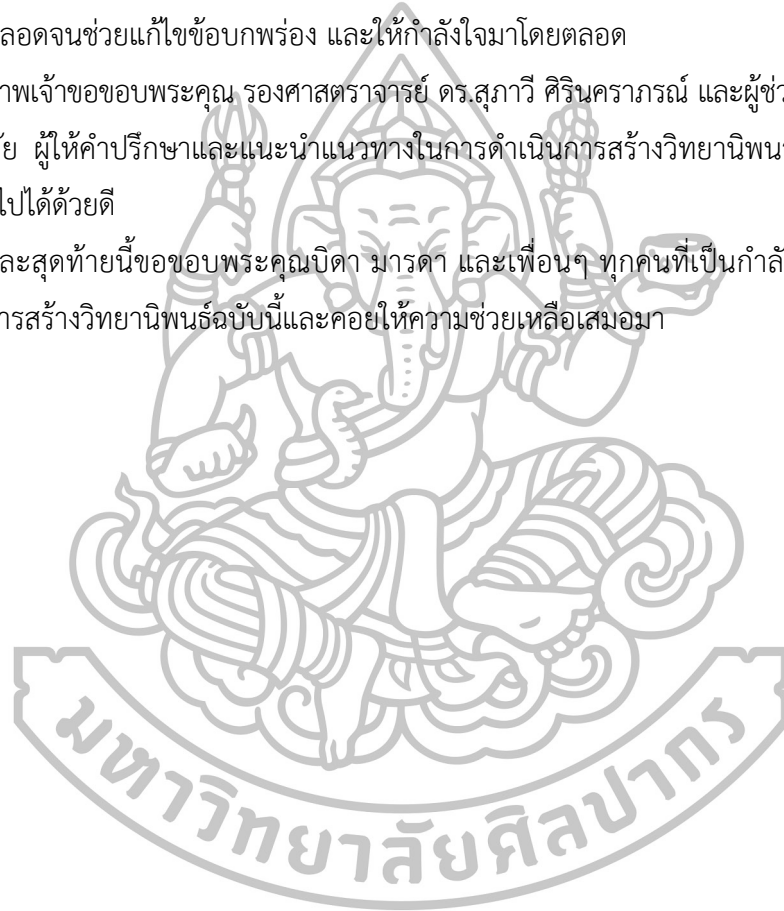
Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการรวบรวมความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้
มากลั่นกรองเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุด ทั้งทางด้านกระบวนการคิดและการปฏิบัติ วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณาจารย์ทุก ๆ ท่าน ใน
ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้คำชี้แนะให้คำปรึกษาใน
สิ่งที่ถูกต้อง ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง และให้กำลังใจมาโดยตลอด

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวี ศิรินคราภรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ศิดาลัย ฆโนทัย ผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการดำเนินการสร้างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จ
สมบูรณ์ลุล่วงไปได้ด้วยดี

และสุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจสำคัญ คอย
สนับสนุนในการสร้างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และคอยให้ความช่วยเหลือเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
ขอบเขตในการวิจัย.....	2
แนวทางการแก้ปัญหา วิธีการศึกษา.....	3
แผนการดำเนินงานและระยะเวลาของการดำเนินงาน.....	4
งบประมาณที่ใช้.....	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 การรวบรวมและการศึกษาข้อมูล.....	6
สภาพสังคมไทยในสมัยก่อน	6
คุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยในสมัยก่อน	7
การเย็บปัก ถัก ร้อย อันเป็นงานฝีมือที่ทรงคุณค่าของผู้หญิงไทยในสมัยก่อน.....	10
การวิเคราะห์ข้อมูลการเย็บปัก ถัก ร้อย ของผู้หญิงในสมัยก่อนในด้านต่างๆ.....	18
สภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน	19
ภาพลักษณ์การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่	20
การวิเคราะห์ข้อมูลการแต่งกายและบุคลิกภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ในด้านต่างๆ....	25
สรุปจากการศึกษาข้อมูลคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในสมัยก่อน และ ในสมัยปัจจุบัน.....	26
ผลงานของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องในการออกแบบ.....	29
การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวคิดในด้านการเสียดสีสังคม	29
การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวคิดในด้านความสวยงามทางด้านรูปลักษณ์ ของผู้หญิง	33

บทที่	หน้า
	การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวความคิดในด้านการแสดงออกถึงความรู้ และความสามารถของผู้หญิง 35
	การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวความคิดในด้านการล้อเลียนพฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสม..... 40
	สรุปจากการศึกษาและวิเคราะห์ผลงานของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้อง ในการออกแบบ..... 40
3	การวิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทางในการออกแบบ 45
	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนเพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทาง ในการออกแบบ 45
	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้หญิงไทยในสมัยปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทาง ในการออกแบบ 65
	การสรุปข้อมูลของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงสู่ทิศทาง ในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ 72
4	แนวทางในการออกแบบ 74
	การผสมผสานลวดลายจากการปักผ้าและโครงสร้างจากการแต่งกายของผู้หญิง ในยุคสมัยใหม่..... 75
	การค้นคว้าวิธีการสร้างมิติของลวดลายการปักลงบนโครงสร้างโลหะ 80
	สรุปการผสมผสานลวดลายจากการปักที่มีความละเอียดอ่อนและโครงสร้างจาก การแต่งกายของผู้หญิงในยุคสมัยใหม่ 82
5	กระบวนการสร้างสรรค์ชิ้นงาน 83
	ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)..... 83
	ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)..... 86
	ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด) 88
	ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)..... 90
	การสวมใส่ผลงานเครื่องประดับ 92

บทที่	หน้า
6 สรูปและข้อเสนอแนะ	97
รายการอ้างอิง.....	99
ประวัติผู้วิจัย	102

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แผนการดำเนินงานและระยะเวลาของการทำงาน	4
2	การแสดงวิธีการและรูปแบบของการปักผ้าในสมัยก่อน.....	15
3	การแต่งกายและบุคลิกภาพของผู้หญิงสมัยใหม่.....	22
4	วิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิง ในสมัยก่อนและในสมัยปัจจุบัน	27
5	การวิเคราะห์และเปรียบเทียบลวดลายบนผืนผ้า.....	53
6	โครงสร้างของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ.....	55
7	โครงสร้างของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ.....	56
8	การเรียงตัวของหน่วยลายในทิศทางต่างๆ	57
9	หน่วยลายในบริเวณกรวยเชิง.....	57
10	หน่วยลายในบริเวณชายผ้า	58
11	การทดลองปักลวดลายด้วยวัสดุในสมัยใหม่.....	61
12	การทดลองปักเส้นไหมลงบนผืนผ้าชนิดต่างๆ.....	63
13	การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของปกคอเสื้อเชิ้ต (collar) ของผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน .	68
14	การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของปลายแขนเสื้อเชิ้ต (cuff) ของผู้หญิงในสมัย ปัจจุบัน.....	70
15	การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของปกเสื้อสูท (lapels) ของผู้หญิง ในสมัยปัจจุบัน.....	71
16	การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของเนคไท (necktie) ของผู้หญิง ในสมัยปัจจุบัน	72

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สภาพสังคมไทยในสมัยก่อน.....	6
2	แม่ศรีเรือน.....	9
3	ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์.....	10
4	การปักทูน.....	12
5	การปักเดินเส้น (1).....	12
6	การปักเดินเส้น (2).....	13
7	การปักทีบ.....	13
8	การปักชอย.....	14
9	การปักไหมเงินไหมทอง.....	15
10	การปักผ้า.....	17
11	สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน.....	19
12	เทคโนโลยีในสังคมไทย.....	20
13	ผู้หญิงยุคใหม่.....	21
14	คุณยุวดี จิราธิวัฒน์.....	24
15	ผลงานของ Hannah Wilke (1).....	30
16	ผลงานของ Hannah Wilke (2).....	30
17	ผลงานของ Senga Negundi.....	31
18	ผลงานของ Ana Terera Barboza.....	32
19	ผลงานของ สุวิข สติวิทยานันท์.....	33
20	ผลงานของ กิตติพงษ์ สุริยทองชื่น.....	34
21	ผลงานของ Gi-ok Jeon.....	35
22	ผลงานของ Paige Bradley.....	36
23	ผลงานของ Jose Romussi.....	37
24	ผลงานของ สลानी สมบัติมี.....	38
25	ผลงานของ อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์.....	39
26	ผลงานของ อมรินทร์ บุพศิริ.....	40
27	สรุปผลการศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาสู่ผลงานการออกแบบ.....	43
28	การปักผ้าของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อน.....	46

ภาพที่	หน้า
29	ปักแมลงทับ ไหมเงินไหมทอง..... 46
30	สมเด็จพระนางเจ้าสุภัทรมหารีรัตน์ พระบรมราชเทวี..... 47
31	การวิเคราะห์รูปแบบของลวดลายบนผืนผ้า..... 48
32	รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ..... 49
33	องค์ประกอบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ..... 49
34	รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ..... 50
35	องค์ประกอบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ..... 51
36	ที่มาของลวดลายไทยที่เป็นต้นแบบในการออกแบบลวดลายผ้า..... 52
37	การวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์บนผืนผ้า..... 54
38	หน่วยลายหลักในบริเวณท้องผ้า..... 56
39	การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเส้น..... 58
40	การลดทอนและคลี่คลายลวดลายบนผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ..... 60
41	การลดทอนและคลี่คลายลวดลายบนผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ..... 60
42	คุณนวลพรรณ ล่ำซำ..... 65
43	การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายของชาติตะวันตก..... 66
44	ปกคอเสื้อชนิดในรูปแบบต่าง ๆ..... 67
45	ปลายแขนเสื้อชนิดในรูปแบบต่าง ๆ..... 69
46	ปกคอเสื้อสูทในรูปแบบต่าง ๆ..... 70
47	เนคไท..... 71
48	การสรุปข้อมูลของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงสู่ทิศทาง ในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ..... 73
49	การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างของปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)..... 76
50	การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างของปลายแขนเสื้อชนิด (กำไล)..... 77
51	การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างของปกสูท (เข็มกลัด)..... 78
52	การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างของเนคไท (เข็มกลัด)..... 79

ภาพที่	หน้า
53 การสร้างต้นแบบสามมิติด้วยกระดาษ	80
54 การสร้างต้นแบบสามมิติด้วยโลหะ	80
55 การพัฒนาต้นแบบสามมิติด้วยเส้นไหมปักกรอสติสและกระดาษ	81
56 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)	84
57 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาวย เทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับ ตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)	84
58 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดโลหะเข้ากับพื้นผ้าของเครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)	85
59 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)	85
60 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)	86
61 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาวย เทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับ ตำแหน่งปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)	86
62 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดติดตัวเรือนของเครื่องประดับตำแหน่งปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)	87
63 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)	87
64 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)	88
65 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาวย เทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับ ตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)	88
66 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดติดตัวเรือนของเครื่องประดับตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)	89
67 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)	89
68 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)	90
69 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาวย เทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับ ตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)	90
70 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดโลหะเข้ากับพื้นผ้าของเครื่องประดับตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)	91
71 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)	91
72 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)	92
73 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ) และปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)	93
74 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)	94

ภาพที่		หน้า
75	การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด).....	95
76	การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)	96

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ผู้หญิงทุกคนนั้นล้วนมีคุณค่าในตัวเอง คุณค่าของผู้หญิงในทุกยุคทุกสมัยได้ถูกถ่ายทอดผ่านบทบาทและหน้าที่ทางสังคม ซึ่งผู้หญิงในแต่ละยุคสมัยนั้นมีบทบาทและหน้าที่ที่มีความสำคัญแตกต่างกันออกไป สภาพสังคมมีผลทำให้ผู้หญิงนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ในสมัยก่อนผู้หญิงจะมีความโดดเด่นในด้านงานหัตถกรรม ซึ่งเป็นงานฝีมือที่แฝงไปด้วยสุนทรียภาพและภูมิปัญญาของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งมีความแตกต่างกับผู้หญิงในปัจจุบันที่มีความโดดเด่นในด้านหน้าที่การงาน มีความเป็นผู้นำ มีบุคลิกภาพที่เข้มแข็งและมั่นใจ ถึงแม้ว่าบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปสักเพียงใด ผู้หญิงนั้นก็ยังคงมีคุณค่าและความสำคัญในตัวเองเสมอ

งานเย็บ ปัก ถัก ร้อย ถือว่าเป็นงานหัตถกรรมประเภทหนึ่ง ที่ผู้หญิงในสมัยก่อนจะถูกสอนมาตั้งแต่วัยเยาว์ได้รับความรู้สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น และยังเป็นงานประณีตศิลป์ที่มีความโดดเด่นของผู้หญิงไทย สามารถสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่มีความเพียรพยายาม ต้องอาศัยความชำนาญในการถ่ายทอดคุณค่าและความงามลงบนผลงาน จึงเกิดเป็นผลงานที่มีความประณีตและละเอียดอ่อน ซึ่งจะมีคุณค่ามากกว่าแค่เพียงประโยชน์ใช้สอย โดยเฉพาะลูกสาวของขุนนางหรือข้าราชการชั้นสูง จะถูกอบรมสั่งสอนกริยามารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปหัตถกรรมเทคนิคชั้นสูงต่างๆ มาเป็นอย่างดี จากสภาพสังคมในก่อนที่เป็นยุคเกษตรกรรม สภาพสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจนกลายมาเป็นยุคของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม สังคมจึงมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว บทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงจึงได้ถูกพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ผู้หญิงในยุคสมัยใหม่จึงมีความเป็นผู้นำ มีความทันสมัย และยังมีภาพลักษณ์ที่มีความแข็งแกร่งและเข้มแข็ง ผู้หญิงในยุคสมัยใหม่นั้นได้แสดงความโดดเด่นออกมาทางศักยภาพของตนเองผ่านบทบาทและหน้าที่ในสังคม จึงถูกยกระดับให้มีบทบาทหน้าที่ที่มีความเท่าเทียมกับผู้ชาย

จากบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยที่มีคุณค่าและความสำคัญที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละยุคสมัย เมื่อวันเวลาได้แปรเปลี่ยนไปจนทำให้การมองและการตัดสินคุณค่าของผู้หญิงนั้นได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ข้าพเจ้าจึงต้องการนำเสนอความขัดแย้งทางภาพลักษณ์ของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบัน ผ่านผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อนที่มีคุณค่าดังเช่นความเข้มแข็งของ

ผู้หญิงในปัจจุบัน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อยของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อน ที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีรูปลักษณ์และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้มแข็ง ถ่ายทอดออกมาให้เห็นถึงความขัดแย้งกันทางด้านเทคนิคที่มีความโดดเด่นของผู้หญิงในสมัยก่อนและโครงสร้างที่ให้ความรู้สึกถึงผู้หญิงในยุคสมัยปัจจุบันอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ต้องการถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อน ผ่านผลงานเครื่องประดับร่วมสมัยโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนและบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยปัจจุบัน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่แฝงไปด้วยคุณค่ามีความประณีตและละเอียดอ่อนที่มีความขัดแย้งกับบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีรูปลักษณ์และพฤติกรรมที่มีความเข้มแข็ง

2. ต้องการสร้างผลงานเครื่องประดับที่ใช้วิธีการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีความละเอียดอ่อนและประณีต เพื่อแสดงออกถึงผู้หญิงในสมัยก่อน ซึ่งมีความขัดแย้งกับผู้หญิงในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีรูปลักษณ์และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความแข็งแกร่ง เข้มแข็ง

ขอบเขตในการวิจัย

1. ศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในยุคสมัยก่อนและผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน เพื่อค้นหาคุณค่าและความสำคัญที่แฝงอยู่ในบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย

2. ศึกษาข้อมูลการเย็บ ปัก ถัก ร้อยที่มีความประณีตและละเอียดอ่อนในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ และศึกษาข้อมูลบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในปัจจุบัน ที่มีความเป็นผู้นำและแข็งแกร่ง เพื่อค้นหาคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย

3. ศึกษาและทดลองวิธีการเย็บ ปัก ถัก ร้อย เพื่อค้นหาวิธีการที่แสดงให้เห็นถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของงานฝีมือ ที่ผู้หญิงในสมัยก่อนนิยมทำกัน และค้นหาโครงสร้างที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ ความแข็งแกร่งของผู้หญิงในยุคปัจจุบัน

4. นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูล มาเชื่อมโยงสู่การออกแบบเครื่องประดับที่แสดงความขัดแย้งกันระหว่างบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อนที่มีความละเอียดประณีตกับรูปลักษณ์และพฤติกรรมที่แสดงถึงความแข็งแกร่ง เข้มแข็ง มีความเป็นผู้นำของผู้หญิงในสมัยปัจจุบันที่แฝงไปด้วยบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงที่มีคุณค่าและความสำคัญ

แนวทางการแก้ปัญหา วิธีการศึกษา

การเย็บ ปัก ถัก ร้อยเป็นงานฝีมือของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนที่แสดงถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของชิ้นงาน ซึ่งเป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อนที่แสดงถึงความเรียบร้อยและอ่อนโยน ข้าพเจ้าจึงอยากที่จะนำรูปลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความแข็งแกร่ง เข้มแข็ง มีความเป็นผู้นำของผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน นำมาสร้างเป็นผลงานเครื่องประดับที่นำเสนอความขัดแย้งกันระหว่างบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงไทยในสมัยอดีตและในสมัยปัจจุบัน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีความละเอียด กับโครงสร้างภายนอกที่มีความแข็งแกร่ง และมั่นคง ถ่ายทอดออกมาให้เห็นถึงความขัดแย้งกันทางด้านเทคนิคและโครงสร้าง นำมาสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานเครื่องประดับที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิง

1. ศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในยุคสมัยก่อน และผู้หญิงในสมัยปัจจุบันเพื่อค้นหาความแตกต่างของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงแต่ละยุคสมัย เพื่อที่จะแสดงให้เห็นคุณค่าและความสำคัญที่แฝงอยู่ในบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย

2. ศึกษาข้อมูลการเย็บ ปัก ถัก ร้อยที่มีความประณีตและละเอียดอ่อนในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ จากในหนังสือและอินเทอร์เน็ต เช่น การเย็บ ปัก ถัก ร้อย ข้าวของเครื่องใช้และเครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวัน และศึกษาข้อมูลบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในปัจจุบัน เช่น ศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ลักษณะการแต่งกาย เพื่อค้นหาคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย

3. ศึกษาและทดลองวิธีการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ด้วยตนเอง เพื่อค้นหาวิธีการที่แสดงให้เห็นถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของงานฝีมือ ที่ผู้หญิงในสมัยก่อนนิยมทำกัน และค้นหาโครงสร้างที่แสดงออกถึงความ เป็นผู้นำ ความแข็งแกร่งของผู้หญิงในยุคปัจจุบัน เพื่อที่จะนำองค์ประกอบทั้งสองอย่างนี้มาใช้ร่วมกันในผลงานการออกแบบเครื่องประดับ

4. นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูล มาเชื่อมโยงสู่การออกแบบเครื่องประดับที่แสดง ความขัดแย้งกันระหว่างบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อนที่มีความละเอียดประณีต กับรูปลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงถึงความแข็งแกร่ง เข้มแข็ง มีความเป็นผู้นำของผู้หญิงในสมัยปัจจุบันที่แฝงไปเทคนิคและโครงสร้างที่มีความขัดแย้งกัน ซึ่งเป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงที่มีคุณค่าและความสำคัญในแต่ละยุคสมัย

5. สรุปผลการวิจัย

แผนการดำเนินงานและระยะเวลาของการทำงาน

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงานและระยะเวลาของการทำงาน

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลา
1. เสนอหัวข้อโครงการวิทยานิพนธ์	28 พ.ย.57 – 5 ม.ค. 58
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบัน	6 ม.ค. 58 – 9 ก.พ. 58
3. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบัน	10 ก.พ. 58 – 25 มี.ค.58
4. ศึกษาและทดลองวัสดุ จากเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่แสดงออกถึงผู้หญิงในสมัยก่อนและศึกษาค้นหาโครงสร้างที่แสดงออกถึงความเข้มแข็งของผู้หญิงในปัจจุบัน พร้อมทั้งทำแบบร่าง 2 มิติ	26 มี.ค.58 – 30 พ.ค 58
5. ทดลองโมเดลต้นแบบ 3 มิติ	1 มิ.ย. 58 – 19 พ.ย. 58
6. ผลิตชิ้นงานจริง	20 พ.ย. 58 – 13 ก.พ. 59
7. นำเสนอและส่งผลงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์	7 เม.ย. 59

งบประมาณที่ใช้

ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำแบบร่าง	1,000 บาท
ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำชิ้นงานจริง	25,000 บาท
ค่าทำเอกสาร	2,000 บาท
รวม	28,000 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อนที่มีคุณค่า ดังเช่นความเข้มแข็งของผู้หญิงในปัจจุบัน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อยของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อน ที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ และบทบาท

หน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีบุคลิกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้มแข็ง ถ่ายทอดออกมาให้เห็นถึงความขัดแย้งกันทางด้านเทคนิคที่มีความโดดเด่นของผู้หญิงในสมัยก่อนและโครงสร้างที่ให้ความรู้สึกถึงผู้หญิงในยุคสมัยปัจจุบันอย่างชัดเจน

บทที่ 2

การรวบรวมและการศึกษาข้อมูล

สภาพสังคมไทยในสมัยก่อน

สภาพสังคมไทยในสมัยก่อน แต่เดิมสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ทำนาเพาะปลูกและค้าขายเป็นอาชีพหลัก ใช้ชีวิตแบบพึ่งพาอาศัยกันแบบพหุมีพอกิน สังคมไทยในอดีตเป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทร ในแต่ละครอบครัวมีวิถีการดำรงชีวิตที่คล้ายคลึงกัน และเป็นสังคมที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น

ภาพที่ 1 สภาพสังคมไทยในสมัยก่อน

ที่มา: Sujit Wongthes, สุวรรณภูมิ, เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.sujitwongthes.com/suvarnabhumi>

สมาชิกภายในครอบครัวอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากเป็นครอบครัวขยาย มีทั้งปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา อาศัยอยู่ร่วมกัน มีพ่อเป็นผู้นำของครอบครัว ทำหน้าที่เลี้ยงดูและประกอบอาชีพ เพื่อนำรายได้มาจุนเจือให้แก่สมาชิกทุกคนในครอบครัว และมีแม่ซึ่งเป็นแม่ศรีเรือนคอยดูแลความเป็นอยู่ของทุกคนในครอบครัว ทั้งในเรื่องของอาหารการกิน งานบ้านงานเรือน และจัดทำข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าผู้หญิงนั้นถือว่ามีบทบาทหน้าที่ที่มีความสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนและเติมเต็มให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่นั้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยในสมัยก่อน

ค่านิยมของคนในสังคมไทยในสมัยก่อนถือว่าผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลังต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน เป็นแม่บ้านคอยดูแลบ้านและครอบครัว ในสมัยก่อนนั้นพ่อแม่จะไม่นิยมให้ลูกผู้หญิงได้ออกไปเรียนหนังสือ ผู้ที่จะได้เรียนหนังสือนั้นจะต้องเป็นเด็กผู้ชาย เพราะสถานที่เรียนในสมัยก่อนนั้นคือวัด เด็กผู้ชายจะต้องบวชเรียนหรือไปเป็นลูกศิษย์พระ จึงจะได้มีโอกาสเรียนหนังสือ¹ ส่วนเด็กผู้หญิงถึงแม้ว่าจะไม่ได้เรียนหนังสือ แต่ก็ยังมีครอบครัวคอยอบรมสั่งสอนงานบ้านงานเรือน เช่น ดูแลบ้าน ทำความสะอาด ทำอาหาร และงานเย็บ ปัก ถัก ร้อย แต่ถ้าเป็นลูกสาวของขุนนางหรือข้าราชการชั้นสูง ก็จะได้รับ การอบรมสั่งสอนกริยามารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปหัตถกรรมต่าง ๆ จากในวังของเจ้านาย หรือเรียนตามบ้านเรือนใหญ่ ๆ ของผู้มีบรรดาศักดิ์

ในสมัยก่อนนั้นจึงมีโคลง กลอน และสุภาพนิพนธ์มากมาย ที่ถูกแต่งขึ้นมาเพื่อบอกเล่าเรื่องราวหรือใช้สอนการวางตัวและบทบาทหน้าที่ของผู้หญิง มีการกล่าวถึงบทบาทหน้าที่และวิถีชีวิตของผู้หญิงในสมัยก่อนไว้ในเรื่องกฤษณาสมันต์คำฉันท์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้เตือนใจสตรี แต่งโดยพระยาราชสุภาวดีและพระภิกษุอินทในสมัยกรุงธนบุรี เนื้อหาในบางส่วนเป็นการสอนถึงสิ่งที่ผู้หญิงในสมัยก่อนควรและไม่ควรประพฤติปฏิบัติต่อสามี ทั้งในเรื่องของพฤติกรรม การวางตัว งานบ้านงานเรือนและการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ

อย่าเยี่ยงหญิงชั่ว	ไปรู้คุณผัว
ไม่กลัวความอาย	ลั่นลมข่มคำ
ท่อนยำเียงชาย	จงจิตคิดหมาย
มุ่งร้ายภรรยา	
ต่อหน้าปราศรัย	ลับหลังตั้งใจ
ดูหมิ่นนินทา	คอยหาข้อผิด
ท่อนคิดกรุณา	ไปได้นำพา
กิจการงานเรือน	
การทูกการไฉน	สะตึงรังไหม
ต้องให้ตักเตือน	เย็บเสี้ยวร้อยปัก
คร้านนักรักเชื่อน	คบค้าหาเพื่อน
ชอบหน้าพาที	

¹ เทพชู ทับทอง, ผู้หญิงไทยในอดีต (กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก, 2546).

โภชชาอาหาร	ห่อนเอื้อเออาภาร
ปฏิบัติสวามี	กล่าวเถียงเลียงลื้อ
ปากต่อมือดี	คารมข่มขี้
จู้จี้เจรจา ²	

และยังมีสุภาชิตสอนหญิงอีกบทหนึ่ง ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระราชนิพนธ์สุภาชิตสอนหญิงที่ได้แบ่งคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิง ออกเป็นข้อ ๆ โดยยกตัวอย่างในข้อสอง ที่ได้กล่าวไว้ว่าผู้หญิงในสมัยก่อนนั้นจะต้องเก่งในด้านงาน ฝีมือและงานประดิษฐ์ มีความขยันพากเพียรหมั่นแสวงหาความรู้ จึงจะเป็นผู้หญิงที่มีคุณค่าอย่าง แท้จริงและสามารถใช้ความรู้ความสามารถที่เป็นที่พึ่งของตนเองและครอบครัว จากบทกลอนที่ท่าน ได้ประพันธ์ไว้ว่า

ข้อที่สองนั้นทางช่างประดิษฐ์
 หัตถกิจเย็บปักเป็นมรรคผล
 สรรพสิ่งขึ้นชื่อฝีมือตน
 ตลอดจนหักฝ้ายทำด้ายปอ
 ควรจะเพียรเรียนรู้อย่าอยู่เปล่า
 เป็นงานเบากิจหญิงจริงจังจริงหนอ
 ยามธุระจะใช้ทำได้พอ
 ไม่ต้องง้อจ้างวานชาวบ้านเขา
 ด้วยความรู้รู้ไว้มิใช่ว่า
 เอาใส่ปากแบกหามเลยมขำ
 ถึงจะมีเงินทองไม่ต้องคลำ
 ไว้แนะนำวิชาเป็นอาจารย์
 ก็มีคุณจุนเจือเหมือนเกลือชาติ
 ให้สามารถรู้จักโดยพิสดาร
 เพื่อวิชาสารพัดหัตถการ
 แผ่ไพศาลพึงเฟื่องในเมืองไทย³

² พระยาราชสุภาวดี และพระภิกษุอินท์, *กฤษณาสอนน้องคำฉันท์* (พระนคร: กรมศิลปากร, 2589).

³ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, *พระราชนิพนธ์สุภาชิตสอนหญิง*, เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก http://www.baanjomyut.com/10000sword/women_poem/01_2.html

ผู้หญิงในสมัยก่อนจะต้องแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการทำอาหาร งานบ้านงานเรือนและ

ภาระหน้าที่ของบิดาและมารดา อีกทั้งยังเป็นการฝึกฝนฝีมือไปในตัวอีกด้วย เพราะเมื่อเด็กผู้หญิงโตขึ้นและได้แต่งงานหรือออกเรือนไป จะได้นำความรู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่ในเยาว์วัยมาปรนนิบัติดูแลความเป็นอยู่ของสามีและลูก ๆ ทั้งในเรื่องการทำอาหารการกินและงานฝีมือเย็บปักถักร้อย จัดทำข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในครัวเรือน ดังนั้นในสมัยก่อนความสวยงามและคุณค่าที่แท้จริงของผู้หญิงนั้นไม่ใช่แค่เพียงการมองจากรูปร่างภายนอก แต่ความสวยงามนั้นเกิดจากความรู้ความสามารถที่มีอยู่ภายในตัวของผู้หญิงทุกคน ที่ได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นงานฝีมือที่ทรงคุณค่า

ภาพที่ 2 แม่ศรีเรือน

ที่มา: Gotoknow, แม่ศรีเรือน, เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก www.gotoknow.org/posts

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือรัชกาลที่ 5 ถือว่าเป็นยุคที่ประเทศ

เป็นสุภาพสตรีที่ถูกยกย่องว่าเป็นสตรีที่มีความสามารถในช่วงเวลานั้น เป็นสตรีที่มีความเฉลียวฉลาดมีนิสัยรักความละเอียดและประณีต ท่านผู้หญิงเป็ลเลียน ภาสกรวงศ์ ได้รับการอบรมในเรื่องงานบ้านงานเรือนตามแบบฉบับกุลสตรีในสมัยก่อน อีกทั้งยังเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความตั้งใจพากเพียรศึกษาและฝึกฝนการประกอบอาหารทั้งหวานคาว ฝีมือการปรุงอาหารของท่านเป็นที่เลื่องลือว่าเป็นที่หนึ่ง เช่นเดียวกับฝีมือในการปักผ้าที่มีความสวยงามละเอียดและประณีต จนได้รับ

พระราชทานรางวัลจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และผลงานการปักผ้าของท่านได้ถูกส่งไปประกวดที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในสมัยประธานาธิบดีลินคอล์น และได้รับรางวัลที่หนึ่งของโลกจากการปักผ้าที่มีความสวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว⁴ จนสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับผู้หญิงไทยให้เป็นที่รู้จักในระดับโลกได้ จึงกล่าวได้ว่าผู้หญิงในสมัยรัตนโกสินทร์ได้มีบทบาทหน้าที่ที่มีความสำคัญ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยพัฒนาและเปลี่ยนแปลงประเทศและพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงมีการสนับสนุนงานปักสะดึงในวังหลวง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งนักเรียนไทยไปศึกษาการปักสะดึงเพิ่มเติมในประเทศญี่ปุ่น และยังทรงจ้างครูญี่ปุ่นเข้ามาสอนวิชาเย็บปักถักร้อยที่โรงเรียนในประเทศไทยอีกด้วย

ภาพที่ 3 ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์

ที่มา: สภาอากาศไทย, ประวัติท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์, เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.redcross.or.th/aboutus/history>

การเย็บ ปัก ถัก ร้อย อันเป็นงานฝีมือที่ทรงคุณค่าของผู้หญิงไทยในสมัยก่อน

การเย็บ ปัก ถัก ร้อยเป็นงานฝีมือที่มีความผูกพันกับผู้หญิงไทยมาเป็นเวลานาน เป็นเหมือนกับบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงในยุคสมัยก่อนที่ได้ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่แรกเกิดก็ว่าได้ การทำงานฝีมือประเภทนี้จะต้องอาศัยความเพียรพยายามและต้องมีความใส่ใจในการสร้างสรรค์ผลงาน จนเกิดเป็นงานฝีมือที่มีคุณค่าประณีตและละเอียดอ่อน ซึ่งมีความมากกว่าแค่เพียงประโยชน์ใช้สอย เป็นงาน

⁴ คณะกรรมการการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.), สตรีไทย (กรุงเทพฯ: สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2519).

ฝีมือที่ควรค่าแก่ผู้หญิงไทยในสมัยก่อน ที่มีกริยามารยาทที่งดงามมีความเรียบร้อยอ่อนโยน กริยาท่าทางเหล่านี้ได้แสดงออกมาเมื่อเวลาทำงานเย็บ ปัก ถัก ร้อย จึงส่งผลให้ลักษณะท่าทางของผู้ปักเวลาปักผ่านนั้นจะต้องก้มหน้าและนั่งพับเพียบลงกับพื้น ซึ่งเป็นลักษณะท่าทางที่แสดงออกถึงความนอบน้อม และความเรียบร้อยในแบบผู้หญิงชาววังที่ได้รับการอบรมและฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

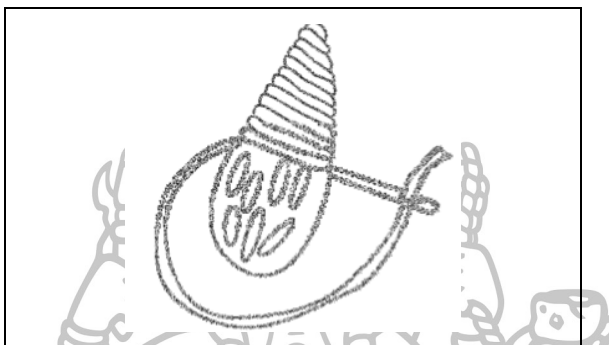
การเย็บ ปัก ถัก ร้อย เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ไม่ใช่แค่เพียงตอบสนองต่อประโยชน์การใช้สอยเพียงอย่างเดียว แต่ทำให้เกิดเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าสร้างสุนทรียให้กับข้าของเครื่องใช้และเครื่องแต่งกาย ให้เกิดเป็นความงดงามที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ ที่ต้องใช้เวลาในการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนั้นงานเย็บ ปัก ถัก ร้อย จึงสามารถแสดงออกถึงภูมิปัญญาและงานฝีมือชั้นสูงของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนที่ได้รับความรู้สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น

การเย็บ ปัก ถัก ร้อยนั้นยังเป็นการสร้างลวดลายลงบนผืนผ้าอีกวิธีหนึ่ง นอกเหนือจากการทอและการพิมพ์ลวดลายลงบนผืนผ้า ลวดลายที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะที่ขึ้นออกมาจากผืนผ้าเล็กน้อย ขึ้นอยู่กับลักษณะของเส้นไหมที่ใช้ในการปัก หญิงไทยในสมัยก่อนจะนิยมการปักลวดลายลงบนเครื่องนุ่งห่ม เพื่อใช้ตกแต่งเครื่องแต่งกาย ให้มีความละเอียดอ่อนและวิจิตรงดงามมากยิ่งขึ้นและมีการปักลวดลายลงบนข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน วัสดุที่ใช้สร้างสรรค์ผลงานถ้าเป็นในระดับชาวบ้านธรรมดา ก็จะใช้วัสดุอุปกรณ์หรือเส้นไหมที่หาง่ายราคาไม่แพงมากนัก ลวดลายที่ใช้ปักนั้นก็จะเป็นลวดลายที่มาจากจินตนาการและธรรมชาติรอบตัวของผู้สร้างสรรค์ผลงาน และสำหรับในระดับชนชั้นสูงขุนนางหรือข้าราชการชั้นสูงนั้น ลวดลายและวัสดุที่ใช้สร้างสรรค์ผลงาน จะใช้การประดับตกแต่งด้วยวัสดุมีราคา มีความวิจิตรงดงาม เช่น การปักด้วยเส้นไหมสีเงินหรือเส้นไหมสีทองพร้อมประดับด้วยไข่มุก ปักแมลงทับ ลูกปัดและพลอยสีชนิดต่าง ๆ การปักลวดลายที่ยากที่สุด คือการปักลายที่มีความพลิ้วไหวอ่อนช้อย เป็นลายที่ต้องควบคุมฝีเข็มในการปักให้มีความพลิ้วไหวไปพร้อมกับลวดลาย

การปักผ้าแบบชาววังในสมัยก่อนนั้น ผู้ปักจะต้องใช้สองมือในการปัก โดยใช้มือข้างใดข้างหนึ่งอยู่ด้านบนและอีกข้างหนึ่งอยู่ด้านล่าง เพื่อที่จะใช้ทั้งสองมือคอยช่วยกันรับส่งเข็ม สะดิงที่ใช้ในสมัยก่อนจึงมีลักษณะเป็นสะดิงสี่เหลี่ยมผืนผ้าและตั้งกับพื้นหรือเรียกว่าแม่สะดิง จึงมีพื้นที่ในการปักลวดลายที่กว้างและทำให้ผ้าที่ปักนั้นไม่เกิดการยับย่นอีกด้วย ซึ่งลักษณะของสะดิงจะไม่เหมือนกับสะดิงที่ใช้ในปัจจุบัน ในปัจจุบันสะดิงมีลักษณะเป็นวงกลมจะปักได้เฉพาะพื้นที่ที่ไม่กว้างมากนัก การปักผ้าในแบบชาววังมีขั้นตอนและวิธีการที่มีความประณีตละเอียดอ่อน จะต้องลงฝีเข็มทีละครั้งจนเกิดเป็นลวดลาย ขั้นตอนเหล่านี้ได้ถูกถ่ายทอดสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนมาถึงปัจจุบัน และในปัจจุบันยังมีโรงเรียนช่างฝีมือในวังหญิงที่ยังสอนวิชาการปักสะดิงให้กับผู้ที่มีความสนใจอยากเรียนรู้เทคนิคและวิธีการปักสะดิงอีกด้วย โดยมีวิธีการปักผ้าที่เรียนรู้สืบทอดกันมามีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การปักหนูน

การปักหนูนเป็นการปักในพื้นที่ลายเล็ก ๆ เพื่อให้ลวดลายนั้นนูนสวยดูเด่นชัดมากขึ้น การปักหนูนนั้นจะต้องใช้ไหม เชือก หรือสำลีช่วยยัดให้นูนขึ้นมา ให้เต็มลวดลายที่ได้ร่างไว้แล้วจึงปัก ทึบทับลงไป โดยเลือกสีและลักษณะของเส้นไหมตามต้องการ

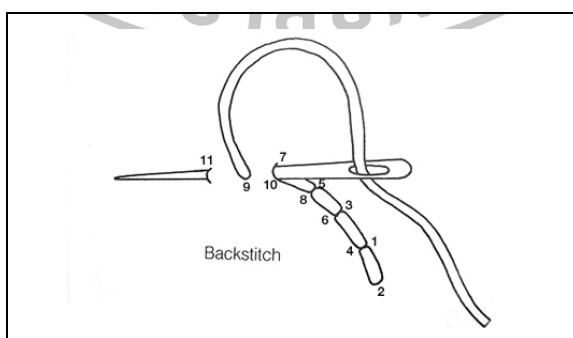

ภาพที่ 4 การปักหนูน

ที่มา: Mymphcat, **วิธีการปักหนูน**, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://mymphcat.exteen.com>

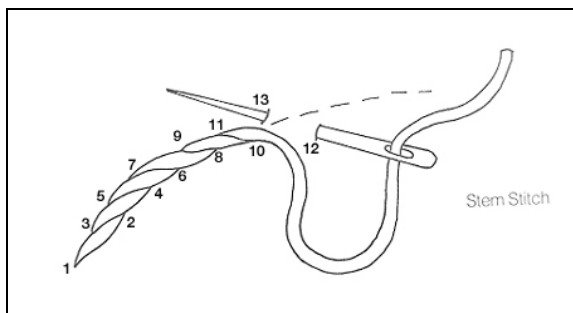
2. การปักเดินเส้น

เป็นการปักเพื่อเน้นเส้นในบริเวณขอบ หรือลวดลายที่ต้องการมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จะเดินเส้นในบริเวณขอบหลังจากที่ปักลวดลายเสร็จเรียบร้อยแล้ว วัสดุที่ใช้มีทั้งเส้นไหมสีต่าง ๆ และเส้นไหมเงิน ไหมทองขึ้นอยู่กับ การออกแบบและความชื่นชอบของผู้ปัก

ภาพที่ 5 การปักเดินเส้น (1)

ที่มา: Mymphcat, **วิธีการเดินเส้น**, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://mymphcat.exteen.com>

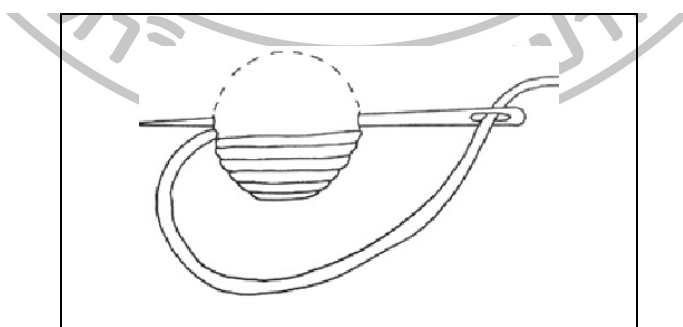

ภาพที่ 6 การปักเดินเส้น (2)

ที่มา: Mymphcat, **วิธีการเดินเส้น**, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://mymphcat.exteen.com>

3. การปักทียบ

การปักทียบเป็นการนำเส้นไหมปักลงบนผืนผ้า ให้เกิดเป็นลวดลายตามที่ได้ร่างแบบไว้ ส่วนใหญ่การปักทียบจะใช้กับลวดลายที่ขนาดไม่ใหญ่มาก ถ้าต้องการที่จะให้ลวดลายนั้นนุ่มขึ้นมา มากกว่าปกติ จะต้องปักหนูนด้านล่างก่อนแล้วจึงจะปักทียบลงไป เริ่มปักจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่ง ตามรูปร่างของลายหรือปักแนวตรง ถ้าในพื้นที่ที่กว้างจะปักขึ้นลงด้วยฝีเข็มทีละสั้น ๆ แล้วปักลงไปทีละเส้นต่อ ๆ กันเพื่อเพิ่มความอ่อนช้อย เมื่อปักไหมแต่ละเส้นทีละสั้น ๆ ต่อ ๆ กันเส้นไหมจะมีความละเอียดมากขึ้น สามารถกำหนดทิศทางของเส้นไหมให้ไปตามแบบที่เราร่างไว้ได้อย่างสวยงาม และไม่นิยมปักเส้นไหมในแนวขวาง เพราะจะทำให้ลวดลายดูแข็งไม่เป็นธรรมชาติ

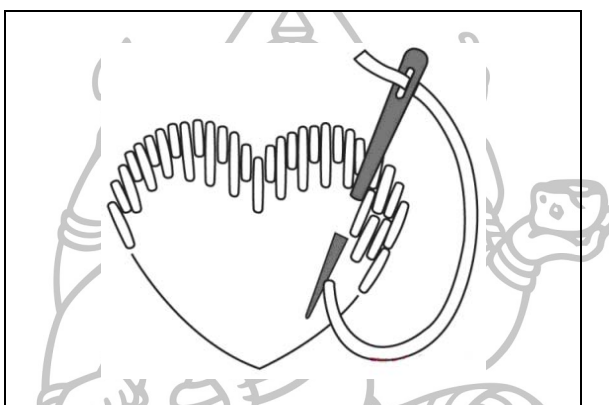

ภาพที่ 7 การปักทียบ

ที่มา: Mymphcat, **วิธีการปักทียบ**, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://mymphcat.exteen.com>

4. การปักชอย

จะมีลักษณะที่คล้ายกับการปักทียบ คือเป็นการปักไหมลงไปแบบแน่น ๆ และเต็มทั้งหลอดลาย จะมีความแตกต่างกันตรงที่การปักชอยนั้นจะใช้กับหลอดลายที่มีขนาดใหญ่และต้องการไล่สีของเส้นไหม การปักชอยนั้นจะใช้ระยะการเดินเข็มสั้น ๆ จากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง เป็นการปักแบบใช้วิธีการปักสั้นยาวสลับกันไป การปักในลักษณะนี้นิยมเป็นการปักไล่สีสลับสีเส้นไหมจากอ่อนไปเข้ม ช่วยให้ภาพที่ปักดูมีมิติคล้ายกับภาพวาด

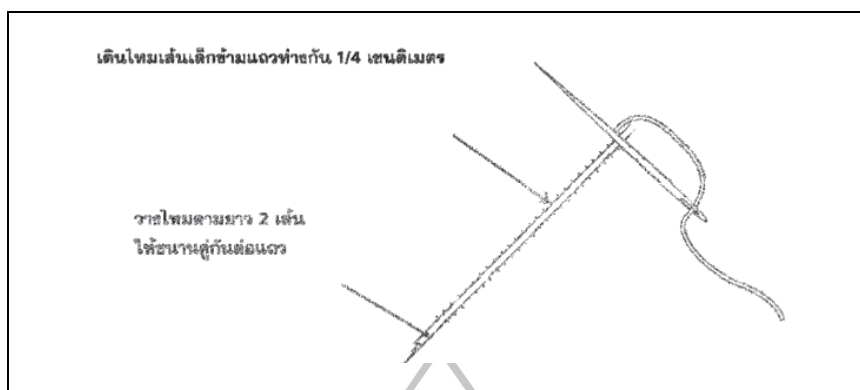

ภาพที่ 8 การปักชอย

ที่มา: Elvira, การปักมือ, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://elvira.co.th/การปักมือ>

5. การปักไหมเงินไหมทอง

การปักประเภทนี้ทำให้หลอดลายมีความวิจิตรงดงามต้องใช้เวลาในการปัก จึงจะทำให้หลอดลายนั้นมีความละเอียดและกลมกลืนกัน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ยากและต้องใช้ความอดทนในการทำวัสดุที่ใช้ไหมเงิน ไหมทอง และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่นำมาประดับตกแต่ง เช่น ดิ้น เลื่อม ลูกปัด ปักแมลงทับ เป็นต้น การปักไหมเงินหรือไหมทองมีลักษณะคล้ายกับการปักไหมธรรมดาในการเริ่มต้นปักตั้งแต่การเลือกหลอดลาย การวาดลาย การเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ วิธีการปักจะปักเป็นแถว ๆ นิยมปักที่ตาลปัตร และพัดยศ

ภาพที่ 9 การปักไหมเงินไหมทอง

ที่มา: Blogging, การปักไหมเงินไหมทอง, เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=bamboo>

ตารางที่ 2 การแสดงวิธีการและรูปแบบของการปักผ้าในสมัยก่อน

ชื่อ	วัสดุ	วิธีการปัก	รูปแบบ
1. ปักหนูน	เส้นไหมสีต่าง ๆ	ปักเพื่อให้ลวดลายนูนขึ้นมาเด่นชัดมากขึ้น เป็นการปักเพื่อรองให้ด้านล่างนั้นนูนขึ้นมา การปักหนูนนั้นจะต้องปักเป็นเส้นเฉียงๆ ไปมาห่างๆ กัน ในเต็มลวดลายที่ได้ร่างไว้แล้วจึงปักทับทับอีกที	
2. ปักเดินเส้น	เส้นไหมสีต่าง ๆ	ลักษณะคล้ายกับวิธีการด้นถอยหลัง แต่เป็นการด้นแบบทแยง วิธีการปักจะเริ่มปักจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งจนเกิดเป็นเส้นและปักเดินเส้นไปเรื่อย ๆ จนเกิดเป็นลวดลาย นิยมใช้ปักเดินขอบและปักเป็นกิ่งก้านของดอกไม้ดอกเล็ก ๆ	

ตารางที่ 2 การแสดงวิธีการและรูปแบบของการปักผ้าในสมัยก่อน (ต่อ)

ชื่อ	วัสดุ	วิธีการปัก	รูปแบบ
3. ปักทึบ	เส้นไหมสีต่าง ๆ	การปักทึบเริ่มปักเส้นไหมจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่ง ตามรูปร่างของลายหรือปักแนวตั้งลงพีเข็มทีละสั้น ๆ แล้วปักลงไปทีละเส้นต่อ ๆ กันเพื่อเพิ่มความอ่อนช้อย ไม่นิยมปักเส้นไหมในแนวขวาง เพราะจะทำให้ลวดลายดูแข็ง	
4. ปักชอย	เส้นไหมสีต่าง ๆ	การปักชอย เป็นการปักเส้นไหมสั้นยาวเรียงสลับกันไปมา ปักจนเต็มแพทเทิร์นอาจมีการใช้ไหมหลายสีเพื่อให้เกิดความสวยงามและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น มีการปักสีอ่อนไล่ไปหาสีเข้มก็ได้	
5. ปักไหมเงินไหมทอง	เส้นไหมเงิน หรือไหมทอง	การปักไหมเงินไหมทอง ทำให้มีความสวยงามและหรูหรามากยิ่งขึ้น มีความละเอียดและกลมกลืนกัน เพราะเส้นไหมมีขนาดที่บางและเล็ก	

จากการศึกษาเทคนิคและวิธีการในการปักผ้าในแต่ละรูปแบบ จะเห็นได้ว่าการปักผ้าในแต่ละลวดลายนั้น จะใช้เทคนิคในการปักหลายชนิดร่วมกัน เช่น ในดอกไม้หนึ่งดอกมีการปักทึบที่กลีบดอกและมีใช้การปักเดินเส้นในบริเวณขอบร่วมด้วย เพื่อให้ลวดลายที่เกิดขึ้นนั้นมีความชัดเจนและสวยงามมากยิ่งขึ้น การปักหลายเทคนิคร่วมกันในหนึ่งชิ้นงานยังช่วยให้ผลงานนั้นเกิดความประณีต

อ่อนช้อยและละเอียดอ่อน ทำให้มีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจเพิ่มบนชิ้นงานมากขึ้นอีกด้วย การเลือกวัสดุที่นำมาใช้นั้นก็เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเป็นการกำหนดความสูง-ต่ำของลวดลายที่นำมาปัก ถ้าลวดลายที่ปักนั้นนูนขึ้นมาจากพื้นผ้าโดยใช้เทคนิคการปักหนุนก็จะทำให้ลายมีความน่าสนใจและมีมิติมากขึ้นอีกด้วย

ผู้หญิงในสมัยก่อนนั้นถือว่าเป็นเพศที่ได้รับพรพิเศษจากธรรมชาติก็ว่าได้ มีความมุ่งมั่น และมีความอดทน ที่สามารถผลักดันตนเองให้สร้างสรรค์งานฝีมือที่ต้องใช้เวลานานจนดำเนิไปสู่ เป้าหมาย ซึ่งเกิดจากพรสวรรค์และการฝึกฝนอย่างมุ่งมั่นตั้งใจ จึงเกิดเป็นงานฝีมือที่ทรงคุณค่าที่ทำ ขึ้นจากความตั้งใจและใช้ทั้งสองมือสร้างสรรค์อย่างประณีตบรรจง ในสมัยก่อนการที่ผู้ชายจะเลือก ผู้หญิงมาเป็นคู่ครองนั้นจะต้องพิจารณาจากฝีมือการทำอาหารและงานบ้านงานเรือน การเย็บ ปัก ถัก ร้อย ถ้าผู้หญิงบ้านไหนไม่มีฝีมือการทำอาหารหรืองานบ้านงานเรือนไม่เก่ง จะไม่มีผู้ชายมาสู่ขอเพราะ จะถือว่าผู้หญิงคนนั้นเป็นคนขี้เกียจ และไม่มีฝีมือ จึงไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นแม่ศรีเรือนที่ดีได้ ดังนั้น คุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในสมัยก่อนนั้น จะเป็นบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่าและความสำคัญที่ถูก แฝงอยู่ภายในและได้ถูกถ่ายทอดออกมาทางงานฝีมือ ที่มีความประณีตและละเอียดอ่อนเป็นงานฝีมือ ที่ทรงคุณค่าและงดงาม

ภาพที่ 10 การปักผ้า

ที่มา: Bloggang, การปักผ้า, เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก www.bloggang.com/viewblog.php?id=cartoon

ในสมัยอดีตงานฝีมือการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ข้าวของเครื่องใช้และเครื่องนุ่งห่ม ถือได้ว่ามรดกทางภูมิปัญญาของไทยที่ทรงคุณค่ามีความวิจิตรงดงาม ทั้งลวดลายและสีสัน จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้หญิงไทยในสมัยก่อน จะเห็นได้ว่าผู้หญิงในสมัยก่อนนั้นเป็นคนที่มีความประณีตพิถีพิถัน มีความรักสวยรักงามในการแต่งกายและการสร้างสรรค์งานฝีมืออยู่แล้ว โดยเฉพาะงานฝีมือของชาววัง ที่มีการสร้างสรรค์งานฝีมือการเย็บ ปัก ถัก ร้อยที่สร้างความสวยงามให้กับเครื่องแต่งกายมากยิ่งขึ้น ในสมัยก่อนเครื่องแต่งกายจึงเป็นเหมือนกับเครื่องบ่งบอกถึงชนชั้นและฐานะทางสังคม เช่น พระเจ้าแผ่นดิน เจ้านายและขุนนางจะมีเครื่องแต่งกายที่มีการประดับประดาวิจิตรงดงาม ซึ่งมีความแตกต่างจากสามัญชนทั่วไปทั้งในเรื่องของลวดลายและวัสดุที่ใช้มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ผู้หญิงชาววังในสมัยก่อนได้มีการปักลวดลายลงบนผืนผ้าของเจ้านายชั้นสูง เพื่อที่จะประดับตกแต่งผ้าเหล่านั้นให้มีความละเอียดงดงามมากยิ่งขึ้น มีทั้งการปักลวดลายลงบนผ้าถุงและนิยมปักลวดลายเพื่อประดับตกแต่งบนผ้าทรงสะพักที่ใช้ห่มทับสไบ ส่วนมากจะปักเป็นลวดลายที่มีความอ่อนช้อยด้วยไหมสีต่าง ๆ หรือใช้ไหมสีเงินสีทองร่วมด้วย ในบางครั้งจะมีการใช้ลูกปัด ดิ้น เลื่อมและปักแมลงทับเป็นส่วนประกอบอีกด้วย เพื่อให้ผืนผ้ามีความโดดเด่นสวยงาม มีสีสันที่หลากหลาย และมีพื้นผิวที่สูง ต่ำ เพื่อเป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับชิ้นงานมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลการเย็บปัก ถัก ร้อยของผู้หญิงในสมัยก่อนในด้านต่าง ๆ

1. **วัตถุประสงค์** การเย็บ ปัก ถัก ร้อยเครื่องแต่งกายและข้าวของเครื่องใช้ เป็นการสร้างลวดลายบนผืนผ้าให้มีความวิจิตรและงดงาม เป็นงานฝีมือที่มีคุณค่าของผู้หญิงไทยในสมัยก่อน มีความประณีตพิถีพิถัน ละเอียดอ่อน ต้องมีความมุ่งมั่นและอดทนในการทำ และยังเป็นเครื่องบ่งบอกถึงชนชั้นและฐานะทางสังคม เช่น พระเจ้าแผ่นดิน เจ้านายและขุนนางจะมีเครื่องแต่งกายที่มีการประดับประดาวิจิตรงดงามมากกว่าคนธรรมดาทั่วไป

2. **วิธีการและวัสดุ** ผ้าที่ปักในแต่ละลวดลายจะมีการใช้หลายเทคนิคร่วมกัน มีการปักแบบทับและใช้การเดินเส้นขอบเป็นการเน้นลวดลายให้มีความเด่นชัด สวยงาม วัสดุที่ใช้ก็ขึ้นอยู่กับฐานะ ถ้าเป็นชนชั้นสูงก็จะใช้เส้นไหมที่มีราคาหรือมีการประดับลูกปัดหรือเลื่อมที่มีความละเอียดสวยงาม

3. **การจัดองค์ประกอบศิลป์และลวดลาย** ลวดลายในการปักแบบชาววังนั้นส่วนใหญ่แล้วจะนิยมปักลวดลายธรรมชาติและดอกไม้แบบเครือเถา เพราะเป็นเหมือนการแสดงออกถึงชนชั้นฐานะทางสังคม และเป็นลวดลายประเพณีนิยมที่ใช้กับชนชั้นสูง มีขั้นตอนในการทำที่ยากกว่าลวดลายทั่วไป มีความอ่อนช้อยวิจิตรและงดงาม

สภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

ตั้งแต่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างมาก มีการรับวัฒนธรรมของชาติตะวันตกเข้ามาปรับใช้ภายในประเทศไทย เกิดเป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ขึ้นในชนชั้นของผู้มาในระยยะแรก เช่น ชนชั้นเจ้านายขุนนางต่อมาจึงเกิดเป็นการเปลี่ยนแปลงในชนชั้นกลางในเวลาต่อมา ที่มีการรับเอาอิทธิพลและแบบอย่างมาจากชนชั้นสูง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนไทย เมื่อวันเวลาได้มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้สภาพสังคมความเป็นอยู่ของผู้คนนั้นได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จากยุคเกษตรกรรมได้กลายมาเป็นยุคของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ดังเช่นในปัจจุบัน

ภาพที่ 11 สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

ที่มา: Drdan, **สังคมไทยในปัจจุบัน**, เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://drdancando.com/world>

ในด้านครอบครัวของสังคมไทยในปัจจุบันจะมีลักษณะเป็นครอบครัวที่มีขนาดเล็ก โดยครอบครัวจะอยู่อาศัยในลักษณะครอบครัวเดียวกันมากขึ้น สังคมแบบเครือญาติหรือสังคมชนบทของไทยได้ลดน้อยลง มีการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมไปเป็นสังคมที่มีความรวดเร็วฉับไวทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ผู้คนในสังคมจึงมีการศึกษาที่อยู่ในระดับสูง มีความรู้ความสามารถและหน้าที่การงานที่มีความเจริญก้าวหน้าและยังเป็นยุคที่มีการสื่อสารไร้พรมแดนได้รับความรู้และ

ข่าวสารจากทั่วโลกทุกมุมโลกอย่างรวดเร็วฉับไว มีการวางแผนอนาคตและชีวิตครอบครัวมากขึ้นกว่าในสมัยก่อน ผู้ชายและผู้หญิงมีความเสมอภาคกันในด้านบทบาทและหน้าที่ทางสังคม บทบาทหน้าที่ของผู้หญิงในยุคใหม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากยุคสมัยที่ผ่านมา ผู้หญิงยุคใหม่มีภาวะความเป็นผู้นำ มีความเข้มแข็งและกล้าแสดงออกมากขึ้น ผู้หญิงยุคใหม่ได้มีการออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อนำเงินมาจุนเจือสมาชิกภายในครอบครัว เนื่องจากสภาพสังคมที่มีความทันสมัย จึงส่งผลในการแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อที่จะให้เหมาะสมกับสภาพสังคม การดำรงชีวิต และการทำงานในยุคสมัยปัจจุบัน

ภาพที่ 12 เทคโนโลยีในสังคมไทย

ที่มา: สถาบันครอบครัว, ครอบครัว, เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.thisisfamily.org>

ภาพลักษณ์การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่

การแต่งกายนั้นมีการพัฒนาและถูกเปลี่ยนแปลงไปในทุกยุคทุกสมัย ให้เข้ากับชีวิตความเป็นอยู่สภาพสังคมในสมัยนั้น ๆ ในปัจจุบันซึ่งถือว่าเป็นยุคที่ไร้พรมแดน เนื่องจากมีความทันสมัยทั้งทางด้านของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ระบบของการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น จึงทำให้สภาพสังคมในปัจจุบันและวิถีชีวิตของผู้คนนั้นได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ส่งผลให้มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยี สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่เน้นความเจริญทางด้านวัตถุนิยม มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายมากมาย เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ในหลากหลายด้าน มีการแข่งขันกันตลอดเวลา จึงส่งผลให้ผู้หญิงนั้นมีบทบาทและหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงในปัจจุบันจึงเป็นผู้หญิงยุคใหม่มีบุคลิกความเป็นผู้นำสูง มีหน้าที่การงานที่ดี มีชื่อเสียงและมีหน้ามีตาในสังคม สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่า

ผู้หญิงยุคใหม่ได้แสดงศักยภาพของตนเองผ่านบทบาทหน้าที่ทางสังคม ซึ่งมีความเสมอภาคและมีความสามารถที่ทัดเทียมกับผู้ชาย ลักษณะเหล่านี้ได้สะท้อนออกมาทางบุคลิกภาพ การแต่งกาย และรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้หญิงยุคใหม่มีลักษณะท่วงท่าการแต่งกายที่ดูทะมัดทะแมง เข้มแข็งและคล่องแคล่ว ซึ่งการแต่งกายยังมีส่วนช่วยยกระดับสถานะภาพของผู้หญิงให้ดูมีความเป็นผู้นำและสร้างความน่าเชื่อถืออีกด้วย

ภาพที่ 13 ผู้หญิงยุคใหม่

ที่มา: Megazy, ผู้หญิง, เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.megazy.com>

การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่นั้นได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายของประเทศในแถบทวีปยุโรป ซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นแบบอย่างในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นในปัจจุบันผู้หญิงไทยจึงนิยมใส่เสื้อผ้าที่ตัดสวมทับด้วยชุดสูทใส่คู่กับกางเกงขาวาวหรือกระโปรงในแบบสากล มีการนำเสื้อผ้าในแบบผู้ชายมาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบุคลิกภาพของผู้หญิงยุคใหม่ เพื่อสวมใส่เป็นชุดทำงานหรือชุดที่ใส่ออกงานแบบเป็นทางการ ซึ่งมีความเป็นสากลและแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่มีความเข้มแข็งในแบบผู้หญิงยุคใหม่ในสังคมปัจจุบัน

ตารางที่ 3 การแต่งกายและบุคลิกภาพของผู้หญิงสมัยใหม่

เครื่องแต่งกาย	ลักษณะเครื่องแต่งกาย	ลักษณะบุคลิก
เสื้อเชิ้ต		<p>คอเสื้อได้เปลี่ยนจากคอกลม คอบัวมาเป็นแบบปกเชิ้ตแสดงถึงความเข้มแข็ง มุ่งมั่น เฉียบแหลมมีความทันสมัย และเป็นสากล</p>
เสื้อสูท กางเกงขายาว		<p>เป็นการแต่งกายที่มีความทะมัดทะแมง มั่นคงกระฉับกระเฉง เท่ๆ และเป็นทางการ</p>
กางเกงยีนส์		<p>กางเกงยีนส์เป็นกางเกงของผู้ชาย และได้ถูกพัฒนามาเป็นกางเกงแฟชั่นในแบบผู้หญิง มีความแข็งของเนื้อผ้า ทำให้ผู้สวมใส่ดูเท่ๆ และทะมัดทะแมง</p>
เนคไท		<p>เป็นการนำเอาเนคไทของผู้ชายมาประยุกต์ใช้ บ่งบอกถึงความเท่าเทียม มีความรู้สึกที่ดูเฉียบคม แข็งแกร่ง</p>

ตารางที่ 3 การแต่งกายและบุคลิกภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย	ลักษณะเครื่องแต่งกาย	ลักษณะบุคลิก
แว่นกันแดด		<p>การใส่แว่นตาให้ความรู้สึกที่ปกปิด ไม่เปิดเผย แต่ก็แฝงไปด้วยความรู้สึกที่ดูเข้ม เท่ที่รู้สึกน่าค้นหา</p>

จากการศึกษารูปลักษณ์และการแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ในปัจจุบัน ทำให้ทราบว่าผู้หญิงยุคใหม่ที่แต่งตัวดูทะมัดทะแมง เข้มแข็ง มีความคล่องแคล่ว ฉับไวนั้น เป็นการแต่งกายในลักษณะที่ได้รับอิทธิพลการแต่งกายมาจากผู้ชายในแถบทวีปยุโรป จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล จะเห็นได้ว่าผู้หญิงที่แต่งกายในลักษณะนี้ส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นผู้หญิงที่อยู่ในกลุ่มผู้หญิงแถวหน้าในวงสังคม และเป็นบุคคลที่มีฐานะทางสังคม มีความเป็นผู้นำ และตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในระดับผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในด้านการทำงาน กล้าคิดกล้าแสดงออก มีความทันสมัย จึงสามารถเรียกได้ว่าผู้หญิงเหล่านี้เป็นผู้หญิงนักบริหารที่มีความเก่งและเฉลียวฉลาด

คุณค่าและความสำคัญในบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยเป็นมา ซึ่งรูปลักษณ์และการแต่งกายของผู้หญิงในยุคปัจจุบันนั้น สามารถสื่อให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันทางสถานภาพทางสังคม ซึ่งปัจจุบันอยู่ในยุคที่ผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน ซึ่งความรู้และความสามารถของแต่ละคนไม่ได้ถูกจำกัดด้วยเรื่องของเพศ แต่ความรู้และความสามารถของผู้หญิงยุคใหม่นั้นได้ถูกแสดงออกมาทางความสามารถในการทำงานและบทบาทหน้าที่ทางสังคม ซึ่งความสามารถในการทำงานและบทบาทหน้าที่ทางสังคมนั้นสามารถศึกษาได้จากผู้หญิงที่มีความเก่ง เป็นผู้บริหารแถวหน้าของเมืองไทย ที่มีความสามารถทั้งในการบริหารงานกิจการต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับในสังคมไทย สามารถศึกษาได้จากการทำงานของคุณยุวดี จิราธิวัฒน์

ในปัจจุบันพฤติกรรมของผู้หญิงนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงยุคใหม่นั้นมีความรู้ความสามารถในด้านการทำงานเพิ่มมากขึ้น กล้าคิดกล้าแสดงออก มีความทันสมัย เนื่องจากในปัจจุบันการศึกษาได้ถูกพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ทำให้ผู้คนนั้นสามารถสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วฉับไว จึงสามารถเรียกได้ว่าผู้หญิงยุคใหม่เหล่านี้เป็นผู้หญิงที่มีความเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถ

จากบทสัมภาษณ์ของคุณยุวดี จิราธิวัฒน์ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท สรรพสินค้าเซ็นทรัล จำกัด ที่พูดถึงเกี่ยวกับแรงบันดาลใจและแรงคิดในการทำงานไว้ว่า

สำหรับแรงบันดาลใจให้ทำงานอย่างมีความสุข คุณยุวดียิ้มน้อย ๆ ก่อนบอกว่าสงสัย คุณพ่อเลี้ยงมาตี ฝึกให้ทำงานตั้งแต่เด็กครอบครัวจิราธิวัฒน์สอนให้ลูกหลานทำงานมา ตั้งแต่เด็ก เพราะฉะนั้นมีความผูกพันและซึมซับมาว่า ต้องขยัน ทุ่มเทกับการทำงาน ทำให้ทุกคนมีนิสัยที่ไม่ค่อยหยุดนิ่ง พยายามชวนชวาย ทุ่มเทกับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ยิ่งผู้หญิงเรื่องครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ดังนั้นกำลังใจจากครอบครัวมีส่วนสำคัญมาก ในการผลักดันให้ทุ่มเทกับการทำงาน ในเวลาที่รู้สึกท้อแท้ก็ต้องลุกขึ้นมาใหม่ชีวิตต้องสู้ ทุกอย่างมีทางแก้มากมาย แก่ตอนนี้ไม่ได้แต่เดี๋ยวก็ได้อย่าเพิ่งท้อแท้ แต่ความท้อแท้ก็ เกิดขึ้นได้บ้างในชีวิตคนเรา บางทีทำงานก็เหนื่อยแต่ถ้าเราหยุดคิดไปทำอย่างอื่นสักพัก หนึ่งแล้วกลับมาคิดใหม่เดี๋ยวก็ทำได้ ตัวท้อแท้นี้แหละที่จะทำให้หมดกำลังใจ ฉะนั้นต้องตัด ตัวท้อแท้ออกไปและสร้างกำลังใจให้ตัวเองอยู่เสมอ⁵³

ภาพที่ 14 คุณยุวดี จิราธิวัฒน์

ที่มา: Teenee, **ยุวดี จิราธิวัฒน์**, เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://entertain.teenee.com/thaistarphoto>

⁵ ไทยรัฐออนไลน์, **ฟอร์บส์ ยกย่อง ยุวดี-เซ็นทรัล หนึ่งเดียวในไทยเป็นนักธุรกิจหญิง ผู้ทรงอิทธิพล**, เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/content>

จากบทสัมภาษณ์คุณยุวดี จิราธิวัฒน์ ในช่วงต้นทำให้ทราบว่าผู้หญิงในยุคปัจจุบันนั้นเป็นผู้หญิงที่มีความสามารถในด้านการทำงานและเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ สามารถพัฒนาและดูแลกิจการให้มีความเจริญก้าวหน้า และยังมีความขยัน ใฝ่ใจ ทุ่มเทกับบทบาทหน้าที่การทำงานของตนเองเป็นอย่างดีจากรูปลักษณ์และการแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่แถวหน้าในวงสังคม ที่มีภาพลักษณ์ดูเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก เข้มแข็ง มีลักษณะเป็นผู้หญิงที่มีความเก่ง จึงเกิดเป็นการแต่งกายในแบบกระแสนิยมจะเห็นได้ว่าการแต่งกายในแบบผู้หญิงยุคใหม่นั้น เป็นการแต่งกายที่มีความเรียบง่ายและดูดี จะนิยมใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาวกับกางเกงขายาวทรงกระบอก การแต่งการในลักษณะนี้ได้รับอิทธิพลมาจากในแถบทวีปยุโรป จากในสมัยก่อนผู้หญิงจะใส่เสื้อคอขาวที่มีความโค้งมนบริเวณปกเสื้อ ซึ่งแสดงออกถึงความอ่อนโยนและอ่อนหวานของผู้หญิงผู้สวมใส่ แต่ในปัจจุบันได้ถูกเปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงยุคใหม่นิยมใส่เสื้อเชิ้ตซึ่งมีลักษณะคล้ายกับชุดทำงานของผู้ชายมากยิ่งขึ้น แสดงออกถึงความเท่าเทียมกัน ลักษณะของปกเสื้อนั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเสื้อคอขาวที่โค้งมนกลายมาเป็นปกเสื้อเชิ้ต ที่ให้ความรู้สึกถึงความมุ่งมั่น เข้มแข็ง คอเสื้อมีลักษณะเป็นเส้นตรง ตัดกันเป็นมุมแหลมและยังสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้สวมใส่อีกด้วย และจะเห็นได้ว่าการแต่งกายของผู้หญิงในปัจจุบันนั้นยังนิยมการใส่กางเกงขายาวมากกว่ากระโปรง กางเกงขายาวนั้นสร้างความคล่องตัวในการเคลื่อนไหว ทำให้ผู้สวมใส่มีความทะมัดทะแมง เคลื่อนไหวร่างกายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสะดวกและคล่องตัว ทำให้ผู้ที่แต่งกายในลักษณะนี้ดูมีความเป็นผู้นำ เข้มแข็ง ทะมัดทะแมง และทันสมัย จะเห็นว่าคนในสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญที่รูปลักษณ์ภายนอกก่อนเป็นอันดับแรก มองที่รูปแบบการแต่งกายที่มาจากเครื่องแต่งกายภายนอกและลักษณะท่าทางของผู้สวมใส่ เครื่องแต่งกายและบุคลิกภาพจึงมีส่วนที่ช่วยเสริมสร้างรูปลักษณ์ภายนอก และยังช่วยบ่งบอกถึงอุปนิสัยของผู้สวมใส่ของผู้หญิงยุคใหม่ ซึ่งมีความแตกต่างจากผู้หญิงไทยในสมัยอดีตที่มองคุณค่าและความสามารถที่แท้จริงของผู้หญิงนั้นมาจากฝีมือที่อยู่ภายใน

การวิเคราะห์ข้อมูลการแต่งกายและบุคลิกภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ในด้านต่าง ๆ

1. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการสวมใส่เครื่องแต่งกายในลักษณะนี้ เพื่อแสดงออกถึงความเท่าเทียมกันทางบทบาทหน้าที่ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงในปัจจุบันนั้นมีความรู้ความสามารถในด้านการทำงาน มีความเป็นผู้นำและมีตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในระดับผู้บริหาร ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มคนที่มีความน่าเชื่อถือกล้าคิดกล้าแสดงออก มีความทันสมัย จึงมีการแต่งตัว ดูทะมัดทะแมง เข้มแข็ง มีความคล่องแคล่ว ฉับไว เพื่อให้เหมาะสมกับการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน

2. วัสดุ

การแต่งกายในลักษณะนี้จะใช้ผ้าที่มีสมัยใหม่ เช่น มีความหนาแต่สามารถระบายความร้อนได้ดี เนื้อผ้ามีความเรียบไม่มีลวดลายใด ๆ บนผืนผ้า ซึ่งแสดงถึงความจริงจัง น่าเชื่อถือ มีการตัดเย็บที่แสดงถึงความเรียบง่ายแต่ดูดี และยังมีโลหะที่มีความมันวาวอยู่ในเครื่องแต่งกายในบางชิ้น

3. การจัดองค์ประกอบศิลป์

ใช้เส้นสายที่แสดงถึงความถึงความก้าวหน้า มีความเฉียบคม ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเกิดจากเส้นตรงสองเส้นที่พุ่งมาตัดกัน จนเกิดเป็นมุมแหลมในส่วนต่าง ๆ ของเครื่องแต่งกาย ที่แสดงออกถึงความรู้สึกพุ่งทะยาน หลีกแหลม และเส้นตรงที่ตรงยาวขนานกันในแนวตั้ง อยู่ในระนาบเดียวกันไม่ตัดกัน แสดงออกถึงความมั่นคง ตั้งมั่นและแน่วแน่ ไม่มีความสลับซับซ้อน สีที่ใช้เป็นโทนสีขาว เทา ดำ มีความร่วมสมัยให้ความรู้สึกที่สงบนิ่ง เรียบง่าย แต่มีความดูดีและทันสมัย

สรุปจากการศึกษาข้อมูลคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในสมัยก่อนและในสมัยปัจจุบัน

สังคมไทยในสมัยก่อนนั้นเป็นสังคมเกษตรกรรม ทุกคนอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัวและผู้หญิงเป็นแม่ศรีเรือนคอยดูแลความเป็นอยู่ของทุกคนให้ครอบครัว ซึ่งการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ข้าวของเครื่องใช้หรือเครื่องแต่งกาย ถือว่าเป็นความรู้ที่ผู้หญิงไทยในสมัยก่อนนั้นมีติดตัวมาตั้งแต่ในสมัยเยาว์วัย ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งเป็นงานฝีมือที่มีคุณค่า มีความละเอียดและประณีต ดังนั้นการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ของผู้หญิงในสมัยก่อนจึงแสดงออกถึงความรู้และความสามารถที่มีอยู่ในตัวของผู้หญิงแต่ละคนทีมาจากภายใน และถูกถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานที่มีคุณค่าทางจิตใจที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นด้วยความตั้งใจ ต้องอาศัยความใส่ใจและระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นเป็นอย่างมาก ในสมัยก่อนนั้นผู้หญิงที่ทำงานบ้านงานเรือนและงานเย็บ ปัก ถัก ร้อยเก่งจะถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่มีคุณสมบัติที่เพียบพร้อมที่จะมาเป็นแม่ศรีเรือนความสวยงามและคุณค่าที่แท้จริงของผู้หญิงนั้น ไม่ใช่แค่เพียงการมองที่ภายนอกเท่านั้น แต่ควรมองมาจากรวมความสามารถที่มีอยู่ภายในจึงจะพบกับคุณค่าและความสวยงามที่แท้จริง เมื่อยุคสมัยได้เปลี่ยนแปลงไปสภาพสังคมส่งผลให้คุณค่าและความงามที่แท้จริงของผู้หญิงได้ถูกมองในค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ในปัจจุบันคุณค่าและความงามของผู้หญิงได้ถูกมองจากภายนอกเป็นลำดับแรก ซึ่งรูปลักษณ์ภายนอกเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยถ่ายทอดออกมาให้เห็นถึงความสามารถในด้านการทำงาน ซึ่งผู้หญิงในยุคสมัยปัจจุบันมีความเป็นผู้นำ กล้าคิดกล้าแสดงออก ความสามารถเหล่านี้ได้ถูกแสดงออกมาทางบุคลิกภาพและการแต่งกายที่อยู่ภายนอก การแต่งกายนั้นมีลักษณะคล้ายกับเครื่องแต่งกายของผู้ชายในแบบสากล มีความเรียบง่ายแต่ดูดี การแต่งกายจึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงภาพลักษณ์ความเป็นผู้หญิงยุคใหม่ ที่มีความคล่องตัว กระฉับกระเฉง มีความเข้มแข็งและมั่นใจ

ตารางที่ 4 วิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในสมัยก่อนและในสมัยปัจจุบัน

ความแตกต่าง	ผู้หญิงในสมัยก่อน	ผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน
1. สภาพสังคม	เป็นสังคมเกษตรกรรม ส่วนใหญ่จะทำอาชีพทำนา ทำไร่ ใช้ชีวิตแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน แบ่งปัน มีน้ำใจ	เป็นสังคมที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม เป็นยุคที่ไร้พรมแดน สังคมจึงพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีความทันสมัยทางเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ มากมาย การศึกษามีความก้าวหน้า จึงทำให้ผู้หญิงนั้นมีความรู้และความสามารถ
2. ลักษณะนิสัย	ใจเย็น เรียบร้อย อ่อนโยน มีความอดทนและพยายาม ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ทุ่มเทเวลาให้กับครอบครัว	มีความเป็นผู้นำ มั่นใจในตัวเอง ทันสมัย มีความเข้มแข็ง ทะมัดทะแมง กล้าคิดกล้าแสดงออก มีความมุ่งมั่นตั้งใจ
3. พฤติกรรม	เป็นแม่ศรีเรือนอยู่กับบ้าน ทำอาหาร ดูแลความเป็นอยู่ของคนในครอบครัว และเย็บ ปัก ถัก ร้อยเครื่องแต่งกายและข้าวของเครื่องใช้	เป็นผู้หญิงที่เก่งรอบด้าน มีความเป็นผู้นำ ทำงานเก่ง มีความสามารถหลายด้าน และมีตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในระดับสูงมีความรู้ความสามารถในด้านการงาน สามารถดูแลความเป็นอยู่ของตนเองและทุกคนในครอบครัวได้
4. รูปลักษณ์การแต่งกาย	เป็นการแต่งกายตามยุคสมัยต่าง ๆ มีการตัดเย็บเครื่องแต่งกายขึ้นมาใช้เอง การแต่งกายแบบผู้หญิงในสมัยก่อนสามารถสะท้อนให้เห็นถึงนิสัยที่มาจากภายใน ที่ถูกสะท้อนออกมาในรูปแบบการแต่งกายที่มีความเรียบร้อย ละเอียดและอ่อนหวาน	ได้รับอิทธิพลการแต่งกายมาจากทวีปยุโรป มีการแต่งกายที่คล้ายกับชุดทำงานของผู้ชาย เพื่อแสดงออกถึงความเท่าเทียมกันทางสังคม เรียบง่ายแต่ดูดี ทะมัดทะแมง มีความน่าเชื่อถือ

ตารางที่ 4 วิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในสมัยก่อนและในสมัยปัจจุบัน (ต่อ)

ความแตกต่าง	ผู้หญิงในสมัยก่อน	ผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน
5. การตัดสินใจ คุณค่าของ ผู้หญิง	คุณค่าของผู้หญิงในสมัยก่อนนั้น เป็นคุณค่าและความสามารถที่อยู่ภายใน ผู้หญิงในสมัยก่อนมีจิตใจที่ละเอียดอ่อน มีความมุ่งมั่นตั้งใจ จึงสามารถทำงานฝีมือที่มีความประณีตพิถีพิถัน ละเอียดอ่อน คุณค่าเหล่านั้นจึงถูกถ่ายทอดออกมาเป็นงานฝีมือการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีคุณค่าสวยงาม และละเอียดอ่อน	คุณค่าของผู้หญิงในสมัยปัจจุบันนั้นแสดงออกมาทางภาพลักษณ์ภายนอก มาจากการแต่งกายที่ดูทะมัดทะแมง เข้มแข็ง มั่นคง มีความกระฉับกระเฉง ซึ่งการแต่งกายนั้นสามารถแสดงออกถึงความสามารถที่อยู่ภายใน เป็นความสามารถจากการทำงาน ความเป็นผู้นำ

จากการศึกษาวิถีชีวิตของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย ทำให้เห็นว่าคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นผลมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การดำเนินชีวิตให้เข้ากับสังคมและยุคสมัย จึงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้หญิงในปัจจุบันไม่มีบทบาทหน้าที่และภาพลักษณ์ที่มีความเรียบร้อยอ่อนโยนเหมือนผู้หญิงในสมัยก่อน ยุคสมัยที่เปลี่ยนไปจึงทำให้บทบาทหน้าที่ของผู้หญิงในปัจจุบันนั้นได้หันไปให้ความสนใจกับการงานมากกว่าบทบาทหน้าที่ที่เป็นแม่ศรีเรือน ดังเช่นผู้หญิงในสมัยก่อนจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงมีผลต่อการมองและตัดสินใจคุณค่าของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย จากการแต่งกายของผู้หญิงในยุคปัจจุบันที่มีความโดดเด่น สามารถบ่งบอกได้ถึงบุคลิกภาพที่มีความเป็นผู้นำ และยังสามารถแสดงออกถึงความสามารถในการทำงานแฝงอยู่อีกด้วย ซึ่งเหมือนกับผู้หญิงไทยในสมัยก่อนที่คุณค่าและความสามารถนั้น จะแสดงออกมาทางงานฝีมือการเย็บ ปัก ถัก ร้อย บทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่าของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน เมื่อนำความแตกต่างของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยมาอยู่ร่วมกัน จะเกิดเป็นผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อนที่มีคุณค่าดังเช่นความเข้มแข็งของผู้หญิงในปัจจุบันผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อยของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อน ที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ

และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีบุคลิกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้มแข็ง ถ่ายทอดออกมาให้เห็นถึงความขัดแย้งกันทางด้านเทคนิคที่มีความโดดเด่นของผู้หญิงในสมัยก่อนและโครงสร้างที่ให้ความรู้สึกถึงผู้หญิงในยุคสมัยปัจจุบันอย่างชัดเจน

ผลงานของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องในการออกแบบ

จากการศึกษาผลงานของศิลปินที่มีแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิง ทำให้ทราบว่าศิลปินมากมายที่ให้ความสนใจและนำแนวความคิดที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงมาใช้ในผลงานทางศิลปะ ผู้หญิงนั้นเป็นเพศที่มีเสน่ห์และมีความน่าสนใจอยู่ในตนเอง ซึ่งสภาพสังคมมีส่วนที่จะทำให้บทบาทหน้าที่ของผู้หญิงแต่ละยุคสมัยนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเกิดเป็นแรงบันดาลใจที่ศิลปินใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ มีทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพถ่าย และสื่อผสม จากการศึกษาจึงพบว่า ผลงานศิลปะที่มีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงนั้นได้ถูกแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวคิดในด้านการเสียดสีสังคม

มีศิลปินต่างประเทศที่มีชื่อเสียงมากมายที่ได้ถ่ายทอดผลงานของตนเองออกมาในเชิงเสียดสีสังคม ผลงานศิลปะที่มีแนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิงในเรื่องของเพศ ถ่ายทอดเรื่องราวของสภาพสังคมที่เกิดขึ้นในขณะนั้น จึงเกิดเป็นผลงานศิลปะที่ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อเปลี่ยนแปลงความเหลื่อมล้ำทางเพศ ที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง

1.1 Hannah Wilke

ในปี ค.ศ. 1960 ผลงานของ Hannah Wilke เป็นการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อต้องการสื่อสารเกี่ยวกับสิทธิของสตรี มีวัตถุประสงค์หลักที่จะกระตุ้นและสะท้อนความรู้สึกทางอารมณ์ของสตรีที่มีความซับซ้อน จึงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อเป็นการรณรงค์สิทธิของสตรีที่ถูกกดขี่โดยถ่ายทอดออกมาเป็นงานศิลปะให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึก มีการนำเสนอผลงานโดยการใช้สัญลักษณ์ของช่องคลอดเป็นตัวแทนของผู้หญิงโดยใช้เทคนิคการแกะสลักให้มีลักษณะคล้ายกับช่องคลอดของผู้หญิง เพื่อเสียดสีและสะท้อนสังคม

ภาพที่ 15 ผลงานของ Hannah Wilke (1)

ที่มา: Inpursuitofmore, **Hannah Wilke**, accessed February 5, 2015, available from http://inpursuitofmore.com/?attachment_id=587

ต่อมาผลงานของ Hannah Wilke ได้รับรางวัลมากมายและมีการพัฒนาผลงานของตนเอง โดยมีการนำเสนอออกมาเป็นภาพถ่ายขาว-ดำของสตรี ที่เปลือยร่างกายบางส่วนและมีการนำหมากฝรั่งมาติดตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

ภาพที่ 16 ผลงานของ Hannah Wilke (2)

ที่มา: Inpursuitofmore, **Hannah Wilke**, accessed February 5, 2015, available from http://inpursuitofmore.com/?attachment_id=587

จากการศึกษาผลงานของ Hannah Wilke ทำให้เห็นว่าศิลปินมีการใช้สัญลักษณ์เป็นตัวแทน เพื่อบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ มากมายที่ผู้หญิงนั้นได้รับและถูกกระทำ การใช้สัญลักษณ์แทนความเป็นผู้หญิงนั้นทำให้สามารถมองเห็นภาพและความเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

1.2 Senga Negundi

ศิลปินได้สร้างผลงานศิลปะเพื่อที่จะเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของสตรี โดยมีการสร้างความน่าสนใจทางด้านรูปทรงที่ดูแปลกตา โดยการที่จะนำเสนอรูปร่างเปลือยด้านหลังของสตรี ในท่าทางและรูปทรงที่แตกต่างกัน มีการทดลองใช้ถุงน่องที่มีความยืดหยุ่นเหมือนกับผิวหนังของมนุษย์และด้านในเป็นทรายเพื่อให้ถุงน่องนั้นคงรูป

ภาพที่ 17 ผลงานของ Senga Negundi

ที่มา: Eastofborneo, **Senga Negundi**, accessed February 5, 2015, available from <http://www.eastofborneo.org/articles/senga-nengudi>

จากการศึกษาผลงานของ Senga Negundi ทำให้เห็นว่าการเลือกใช้วัสดุนั้นเป็นสิ่งสำคัญ การใช้วัสดุที่มาจากของใช้ของผู้หญิงในชีวิตประจำวันสามารถสื่อให้เป็นรูปร่างพื้นผิวที่ให้ความรู้สึกถึงความเป็นผู้หญิงและยังมีที่คล้ายกับผิวของคนจริง ๆ อีกด้วย

1.3 Ana Terera Barboza

ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานโดยมีแนวคิดที่ว่าด้วยเรื่องของความสวยงามงามของผู้หญิง โดยผิวเปรียบเสมือนกับเครื่องแต่งกายที่มีการประดับประดาที่สวยงาม ศิลปินจึงต้องการจะสื่อให้เห็นว่าผู้หญิงนั้นเป็นเพศที่ต้องทนทุกข์ทรมาร เพื่อที่จะให้ร่างกายนั้นเกิดความสวยงาม ความเจ็บปวดและทรมานเกิดขึ้นจากการแต่งกายหรือการแต่งหน้าเป็นสิ่งที่ผู้หญิงนั้นต้องอดทน เพื่อที่จะได้ความสวยงามเหล่านั้นมาประดับร่างกาย

ภาพที่18 ผลงานของ Ana Terera Barboza

ที่มา: Lefilconducteurinenglish, **Ana Terera Barboza**, accessed February 5, 2015, available from <http://lefilconducteurinenglish.wordpress.com>

จากการศึกษาผลงานของ Ana Terera Barboza ทำให้เห็นว่าศิลปินนั้นมีแนวคิดที่ต้องการจะสื่อถึงความสวยงามของผู้หญิงที่ต้องแลกมาด้วยความเจ็บปวดและความอดทน โดยมีการใช้เทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย เป็นตัวแทนที่จะใช้สื่อถึงความสวยงามของผู้หญิงที่ได้มาจากการประดับ ตกแต่งร่างกายด้วยวิธีต่าง ๆ

2. การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวคิดในด้านความสวยงามทางด้านรูปลักษณ์ของผู้หญิง

จากการศึกษาผลงานของศิลปินทำให้ทราบว่าศิลปินชาวเอเชียที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับรูปลักษณ์ภายนอก และโครงสร้างของร่างกายของผู้หญิง ซึ่งเป็นเพศแม่ผู้ให้กำเนิดที่สามารถบอกเล่าเรื่องราวความรัก ความผูกพันผ่านรูปลักษณ์ที่มีความสมบูรณ์และสวยงาม มีส่วนเว้าส่วนโค้งของร่างกายที่แสดงถึงความอ่อนโยนและนุ่มนวลของผู้หญิง

2.1 สุวิช สติติวิทยานันท์

เป็นผลงานประติมากรรมในรูปแบบการตัดทอนรูปทรงของแม่กับลูก โดยศิลปินถ่ายทอดออกมาด้วยทัศนธาตุของเส้นต่าง ๆ แสดงเส้นโครงสร้างรอบนอกด้วยเส้นโค้งในลักษณะต่าง ๆ ให้มีความกลมกลืนและสอดคล้องกัน โดยผลงานนั้นสื่อถึงความรักอันบริสุทธิ์ของผู้หญิงที่เป็นแม่ส่งผ่านสายสัมพันธ์มายังลูก ลักษณะของผลงานให้ความรู้สึกที่อบอุ่น นุ่มนวล นาทะนุกนอม

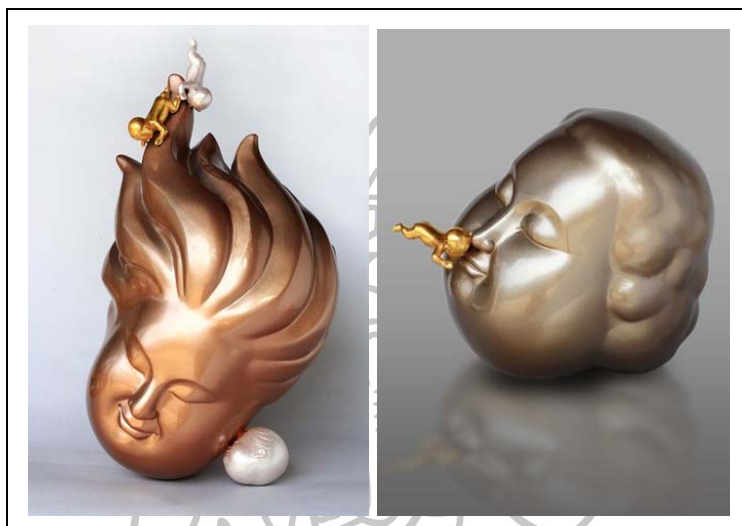
ภาพที่ 19 ผลงานของสุวิช สติติวิทยานันท์

ที่มา: Preede, **รูปแบบงานทัศนศิลป์**, เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://preede.wordpress.com/2011>

จากการศึกษาผลงานของ สุวิช สติติวิทยานันท์ ทำให้ทราบว่าศิลปินมีการใช้เส้นโครงสร้างของผู้หญิงและทอนสี เพื่อเป็นการสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึก ความรักความอบอุ่นที่แม่มีให้กับลูกน้อย ซึ่งเป็นความรักที่บริสุทธิ์ชาวสะอาด

2.2 กิตติพงษ์ สุริยทองขึ้น

ทำให้ระลึกถึงความรัก ความผูกพันระหว่างลูกกับแม่ เมื่อครั้งวัยเด็ก ที่มีแม่คอยดูแลห่วงใย เอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนให้ลูกน้อยนั้นได้เติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์

ภาพที่ 20 ผลงานของกิตติพงษ์ สุริยทองขึ้น

ที่มา: Art Bangkok, กิตติพงษ์ สุริยทองขึ้น, เข้าถึงเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.artbangkok.com/>

จากการศึกษาผลงานของ กิตติพงษ์ สุริยทองขึ้น ทำให้เห็นถึงความรักความผูกพัน ที่แม่มีให้กับลูก และทำให้ย้อนกลับไปนึกถึงความทรงจำในช่วงวัยเด็กที่มีความสุข ความสนุกสนาน และความอบอุ่นที่ได้ใช้เวลาอยู่กับแม่

2.3 Gi-ok Jeon

ศิลปินหญิงชาวเกาหลีที่มาใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย ได้พัฒนาแนวคิดของงานครั้งนี้มาจากตัวตนของศิลปินเอง นำเสนอแนวคิดที่เกี่ยวกับความเป็นผู้หญิงและความสัมพันธ์กับสิ่งของต่าง ๆ รอบตัว ศิลปินได้ถ่ายทอดประสบการณ์ที่ต้องจากถิ่นฐานบ้านเกิด รวมถึงการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมใหม่ ด้วยการนำศิลปะของผ้าไทยท้องถิ่นที่รู้จักกันดีในนามของ “ผ้าถุง” มาหลอมรวมเข้ากับเทคนิคการวาดโดยใช้พู่กันแบบเกาหลี ศิลปินได้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านภาพวาดของบุตรสาวลูกครึ่งผสมผสานกับลวดลายของผ้าถุง ที่ล่องลอยอยู่ในห้วงอากาศปราศจากแรงดึงดูดใด ๆ นับเป็นการหลอมรวมเข้ากันของสองวัฒนธรรมได้อย่างลงตัว

ภาพที่ 21 ผลงานของ Gi-ok Jeon

ที่มา: Portfolios, **Gi-ok Jeon**, เข้าถึงเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.portfolios.net/events/dwelling-in-a-space>

จากการศึกษาผลงานของ Gi-ok Jeon ทำให้ทราบว่าศิลปินมีการผสมผสานเอกลักษณ์ความเป็นไทยและเกาหลีเข้าไว้ด้วยกันในผลงานชิ้นนี้ เป็นการนำจุดเด่นของสองวัฒนธรรมนำมาใช้ร่วมกันในผลงาน เพื่อแสดงถึงความลงตัวที่ได้ถูกถ่ายทอดผ่านเด็กหญิงลูกครึ่งซึ่งเป็นลูกสาวของศิลปิน

3. การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวคิดในด้านการแสดงออกถึงความรู้และความสามารถของผู้หญิง

จากการศึกษาผลงานศิลปะพบว่าศิลปินที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณค่าที่มาจากตัวตนที่แท้จริงของผู้หญิง มีการถ่ายทอดแนวคิดออกมาในรูปแบบของผลงานศิลปะที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความสวยงามของผู้หญิงที่มาจากภายในและมีการถ่ายทอดออกมาสู่ภายนอก โดยศิลปินแต่ละคนที่มีรูปแบบการนำเสนอผลงานที่แสดงถึงคุณค่าและความสามารถที่มาจากภายในที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น

3.1 Paige Bradley

เป็นผลงานการปั้นของศิลปินชาวอเมริกัน ที่ได้เล่าเรื่องราวผ่านเรือนกายของผู้หญิงที่กำลังนั่งไขว่ห้าง และมีแสงสว่างลอดออกมาจากบริเวณลำตัว มีรอยแตกแยกออกเป็นเสี่ยง ๆ ศิลปินต้องการที่จะสื่อความหมายให้เห็นว่าคุณค่าและตัวตนที่แท้จริงของแต่ละคนนั้นเป็นสิ่งที่มาจาก

ภายใน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ภายในจิตใจ เราควรที่จะมองให้ลึกกลงไปถึงสิ่งที่อยู่ภายในและจะพบกับความงามที่แท้จริงที่แฝงอยู่ในตัวของแต่ละคน

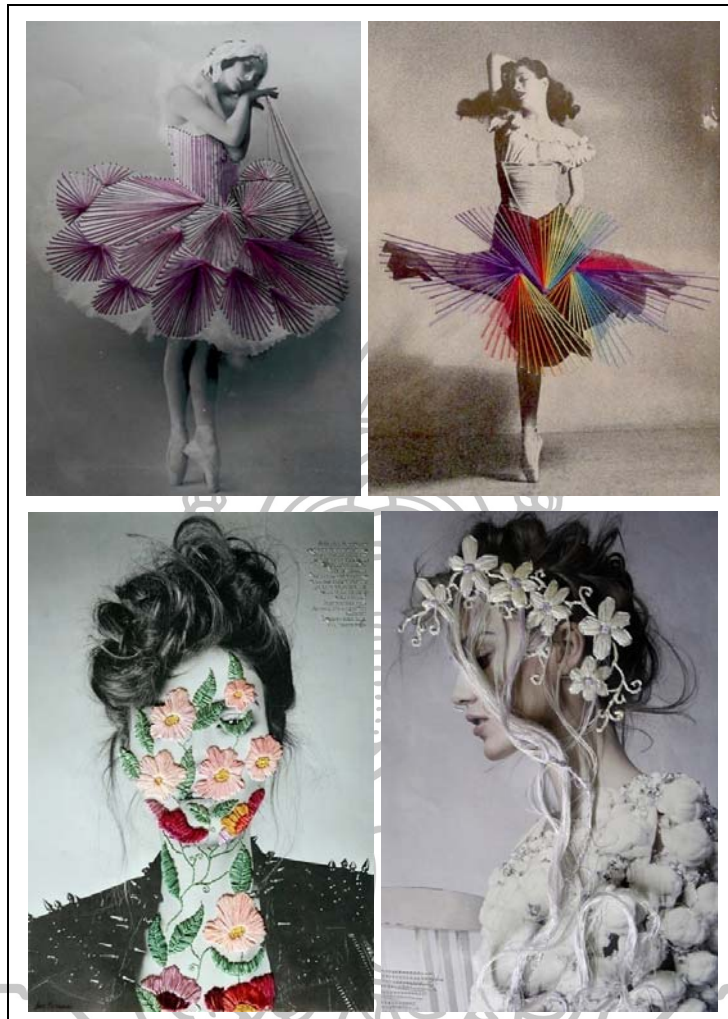
ภาพที่ 22 ผลงานของ Paige Bradley

ที่มา: Paigebradley, **Paige Bradley**, เข้าถึงเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://paigebradley.com>

จากการศึกษาผลงานของ Paige Bradley ทำให้รู้สึกว่าการสื่อถึง ความหมายของคุณค่าความเร้นลับที่แอบแฝงและซ่อนอยู่ภายในตัวของผู้หญิง โดยใช้รอยแตกร้าวที่ทำให้เกิดช่องว่างที่มีแสงลอดผ่านออกมาจากผิวเป็นสิ่งที่บอกเล่าเรื่องราว ทำให้ผู้พบเห็นนั้นได้คิดตามไปกับสิ่งที่ศิลปินนั้นได้ถ่ายทอดออกมาผ่านพื้นผิวบนร่างกายของผู้หญิง

3.2 Jose Romussi

ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยการใช้เทคนิคการเย็บปัก ถักร้อย ที่มีสีสัน สวยงามและสดใส โดยการใช้เส้นไหมปักลงไปบนภาพของผู้หญิงในสมัยก่อนและภาพในนิตยสารเก่าๆ ที่มีสีโทนมืดดำหม่น ๆ เพื่อใช้ผู้หญิงในภาพถ่ายเป็นตัวแทนบอกเล่าเรื่องราวในแต่ละภาพ และใช้เทคนิคการปักเส้นไหมที่มีสีสันสดใสหลาย ๆ สีลงบนภาพผู้หญิงในอิริยาบถต่าง ๆ เป็นการแต่งแต้ม สีสันให้ภาพเหล่านั้นดูมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น ภาพของนักเต้นบัลเลต์ที่ใช้การปักเส้นไหมที่มีลักษณะ เป็นเส้นตรง ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความแข็งแกร่งและมั่นคงของรูปร่างที่มีความแข็งแรงของนักเต้นบัลเลต์

ภาพที่ 23 ผลงานของ Jose Romussi

ที่มา: Jose Romussi, เข้าถึงเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.joseromussi.com>

จากการศึกษาผลงานของ Jose Romussi มีการใช้เทคนิคการปักผ้าเข้ามาสร้างสีสันให้กับผลงาน ทำให้ผลงานนั้นมีความน่าสนใจมากขึ้น จากภาพถ่ายที่เป็นภาพถ่ายขาวดำธรรมดา ๆ มีการสร้างลวดลายบนชิ้นงานด้วยเทคนิคการปักผ้า ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีความละเอียดอ่อน ต้องใช้ฝีมือที่มีความประณีตในการสร้างสรรค์ผลงาน และศิลปินยังใช้ลวดลายที่สื่อถึงความสามารถและลักษณะของผู้หญิงแต่ละภาพ

3.3 สลानी สมบัติมี

เป็นศิลปินหญิงที่ให้ความสนใจกับแนวคิดความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ผ่านเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา ศิลปินได้ศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มผู้หญิงสมัยใหม่ที่ร่วมชุมนุม และพบว่าธรรมชาติของผู้หญิงสมัยใหม่อย่างหนึ่งเวลาพบกับสิ่งที่ตัวเองไม่เห็นด้วย จะมีพฤติกรรมที่ถูกผสมผสานระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ที่กล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงออก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกต่างจากผู้หญิงในสมัยก่อนที่เจอกับเรื่องที่ไม่สบายใจหรือไม่พอใจ ก็จะใช้วิธีการแอบพุดลับหลังหรือการนินทานั่นเอง ศิลปินนั้นได้มองเห็นความเข้มแข็งและความชัดเจนในการแสดงออกซึ่งทัศนคติอย่างตรงไปตรงมาของผู้หญิงที่เหมือนกับผู้ชาย จึงเกิดเป็นการสร้างสรรค์ผลงาน “ตัวตนหนู” ด้วยเทคนิคสื่อผสม

ภาพที่ 24 ผลงานของสลानी สมบัติมี

ที่มา: Art Bangkok, สลानी สมบัติมี, เข้าถึงเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.artbangkok.com/?p=28300>

จากการศึกษาผลงานของ สลानी สมบัติมี ทำให้ทราบว่าผู้หญิงในปัจจุบันมีมุมมองและทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากผู้หญิงในสมัยก่อนเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการที่ศิลปินมีการลงพื้นที่ศึกษาผู้หญิงสมัยใหม่ที่มาจากหลายสถานที่มารวมตัวกันในการชุมนุม จึงทำให้ทราบว่าผู้หญิงยุคใหม่นั้นมีความกล้าแสดงออก กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งมีความสามารถเท่าเทียมกับผู้ชายในทุก ๆ ด้าน ในด้านของผลงานเป็นประติมากรรมสื่อผสมที่ใช้ร่างกายของผู้หญิงสวมเสื้อผ้าหลากหลายแบบบนร่างกาย สามารถสื่อถึงบุคคลหลายอาชีพที่เดินทางมารวมตัวกันในการชุมนุม และที่ศีรษะเป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการชุมนุม

3.4 อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์

สร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยโดยใช้เวลาสร้างสรรค์และรวบรวมผลงานถึง 3 ปี ศิลปินเริ่มเก็บเส้นผมของตนเองที่หลุดร่วงจากการสระผมในแต่ละครั้งและนำมาทักทอด้วยเทคนิคการถักโครเชต์ จนกลายเป็นลวดลายอันสุดแสนประณีตงดงามที่มาจากจินตนาการ และได้เลือกรูปทรงของอวัยวะภายในของผู้หญิง เพื่อที่จะสื่อถึงความหมายของการเกิด ถ่ายทอดออกมาเป็นรูปทรงของกระดูกเชิงกราน และมดลูก ซึ่งจะเป็นรูปทรงที่ปรากฏในผลงานชิ้นต่าง ๆ หลายชิ้น และนอกเหนือไปจากนี้ ศิลปินก็ได้นำเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนอารมณ์ที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายจากการออกเรือ่นมาเป็นสาระสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยได้อย่างน่าทึ่ง

ภาพที่ 25 ผลงานของ อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์

ที่มา: Fineart Magazine, **อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์**, เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.fineart-magazine.com/events>

จากการศึกษาผลงานของ อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์ ทำให้ทราบว่าศิลปินนั้นใช้กระดูกเชิงกราน ในบริเวณมดลูกของผู้หญิง เพื่อมาเป็นตัวแทนในเชิงสัญลักษณ์ของการเกิดใหม่และการให้กำเนิด โดยมีการตัดทอนรูปทรงให้มีความสวยงามและน่าสนใจ ซึ่งเป็นการแสดงถึงคุณค่าของผู้หญิงที่เป็นเพศของการให้กำเนิด และยังมีการใช้เทคนิคการถักโครเชต์ด้วยเส้นผมที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือที่ต้องมีความประณีตและละเอียดอ่อนอีกด้วย

4. การศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวความคิดในด้านการล้อเลียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

อมรินทร์ บุพศิริ

นำเสนอผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเด็กนักเรียนผู้หญิงในสังคมปัจจุบันมาเป็นตัวแทน เพื่อนำเสนอในเชิงกระทบกระทั่งและล้อเลียนเด็กผู้หญิงในอิริยาบถต่าง ๆ โดยเน้นประเด็นแบบตรงไปตรงมาในแต่ละเรื่องที่ต้องการนำเสนอ ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงไปของสังคมที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของผู้คน ที่มีอิทธิพลมาจากสื่อ ข่าวสาร ความบันเทิง ต่าง ๆ ที่มีส่วนปลูกเร้า ผู้รับสารเหล่านั้น

ภาพที่ 26 ผลงานของ อมรินทร์ บุพศิริ

ที่มา: Manager, นักเรียน วัยใส หรือวัยฉวยฉวย, เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://parentschool.wordpress.com>

จากการศึกษาผลงานของ อมรินทร์ บุพศิริ ศิลปินได้นำเสนอผลงานในเชิงการล้อเลียนสภาพสังคมปัจจุบัน โดยใช้เด็กผู้หญิงเป็นคนที่สื่อถึงการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้เห็นวิถีชีวิตของผู้คนนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป

5. สรุปจากการศึกษาและวิเคราะห์ผลงานของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องในการออกแบบ

จากการศึกษาผลงานของศิลปินที่มีแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเสียดสีสังคม ด้านความสวยงามทางด้านรูปลักษณ์ของผู้หญิง ด้านการแสดงออกถึงความรู้และความสามารถของผู้หญิง และในด้านการล้อเลียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่ามียุคหลายปัจจัยที่มีส่วนในการกระตุ้นความคิดของศิลปินในการออกแบบผลงาน จึงทำให้เกิดเป็นผลงานการสร้างสรรค์ที่ถ่ายทอดออกมาจากหลากหลายแนวความคิด ซึ่งปัจจัยที่มีผลในการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ รอบตัว เช่น ด้านสังคมศาสตร์ ด้านมนุษยศาสตร์ และด้านสุนทรียศาสตร์

5.1 ปัจจัยทางด้านสังคมศาสตร์

สภาพสังคมความเป็นอยู่ของผู้คนนั้นมีผลต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะในยุคสมัยต่าง ๆ สภาพสังคมจึงมีความสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนบทบาทหน้าที่ความเป็นอยู่ของผู้หญิงในยุคสมัยนั้นๆ ให้มีความเปลี่ยนแปลงไปและยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ที่มีความแตกต่างกันไปตามยุคสมัย ศิลปะจึงมีส่วนช่วยในการสะท้อนความคิดของศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงานจากแนวคิดที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิง จากการศึกษาผลงานศิลปะ ทำให้ทราบว่าผู้หญิงนั้นเป็นส่วนที่ช่วยกระตุ้นให้สังคมมีการขับเคลื่อนและทำให้เกิดเรื่องราวที่มีความน่าสนใจในด้านต่าง ๆ เช่น ในช่วงคริสต์ศักราชที่ 1960 สภาพสังคมประเทศในแถบตะวันตกมีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับสิทธิของสตรีที่โดนทำร้ายและโดนกดขี่ทางสิทธิมนุษยชน จึงเกิดการปฏิรูปทางสังคมโดยมีศิลปินมากมายที่ให้ความสนใจใช้แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้หญิงมาเป็นสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน เพราะผู้หญิงนั้นถือว่าเป็นเพศที่มีคุณค่าและความสามารถในหลากหลายด้าน ดังนั้นศิลปะจึงมีส่วนที่ช่วยให้ทัศนคติและแนวคิดของศิลปินนั้นได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานศิลปะ ทำให้ผู้พบเห็นนั้นได้รับรู้ทัศนคติและมุมมองของผลงานที่แสดงออกถึงความเป็นผู้หญิงผ่านผลงานศิลปะ จึงแสดงให้เห็นเป็นคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไปในทิศทางต่าง ๆ ผ่านผลงานศิลปะ ยกตัวอย่างเช่นผลงานของ Senga Negundi ศิลปินได้สร้างผลงานศิลปะเพื่อที่จะเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของสตรี โดยมีการสร้างความน่าสนใจทางด้านรูปทรงที่ดูแปลกตา โดยการที่จะนำเสนอรูปร่างเปลือยด้านหลังของสตรีในท่าทางและรูปทรงที่แตกต่างกัน มีการเลือกใช้ถุงน่อง ซึ่งเป็นของใช้ในชีวิตประจำวันของผู้หญิง สามารถสื่อให้เป็นรูปร่างพื้นผิวที่ให้ความรู้สึกถึงความเป็นผู้หญิงและยังมีที่คล้ายกับผิวของคน

5.2 ปัจจัยทางด้านมนุษยศาสตร์

จากการศึกษาผลงานศิลปะของศิลปินมากมาย ทำให้ทราบว่าผลงานศิลปะมีส่วนช่วยในการกระตุ้นความรู้สึกและความคิดของมนุษย์ภายในสังคม สามารถทำให้ผู้ศึกษาหรือพบเห็นผลงานศิลปะที่เกิดจากการถ่ายทอดทัศนคติของศิลปินที่มีแนวคิดที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับผู้หญิงสามารถรับรู้ถึงความหมายและความลึกซึ้งของผลงานศิลปะเหล่านั้น ผลงานศิลปะจึงมีส่วนช่วยให้มนุษย์นั้นสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือแนวคิดที่มีต่อผู้หญิงหลังจากที่ได้รับชมผลงานศิลปะ ทำให้เห็นถึงคุณค่าและความสวยงามที่แท้จริงที่ศิลปินต้องการถ่ายทอดออกมาในด้านที่มีความแตกต่างกันออกไป เช่น การสื่อถึงรูปลักษณ์ความสวยงามทางด้านโครงสร้างร่างกายของผู้หญิง โดยที่ศิลปินต้องการให้เห็นว่าโครงสร้างร่างกายภายนอกของผู้หญิงนั้นมีความสวยงามมากกว่าที่เรามองเห็นทั่วไป แต่

โครงสร้างร่างกายของผู้หญิงนั้น ประกอบไปด้วยเส้นโค้งเว้าที่ต่อเนื่องกันของร่างกายอันแสดงออกถึงความรู้สึกที่อ่อนโยนและนุ่มนวลของผู้หญิงที่เป็นเพศของแม่ที่แฝงอยู่ในผลงาน ทำให้ผู้ที่ศึกษาและพบเห็นผลงานนั้นเกิดความเข้าใจทางด้านโครงสร้างร่างกายและจิตใจของผู้หญิงที่ศิลปินนั้นต้องการที่จะถ่ายทอดมากยิ่งขึ้น ดังนั้นมนุษย์กับผลงานศิลปะจึงถือว่าเป็นสิ่งที่มีสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งมาเป็นเวลานาน จะเห็นได้จากผลงานของศิลปินมากมายทั้งในประเทศแถบตะวันตกและตะวันออก มีการนำเสนอแนวคิดที่แสดงออกอย่างชัดเจนว่ามนุษย์นั้นให้ความสำคัญกับลักษณะความเป็นผู้หญิงและบทบาทหน้าที่ที่มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละยุคสมัย

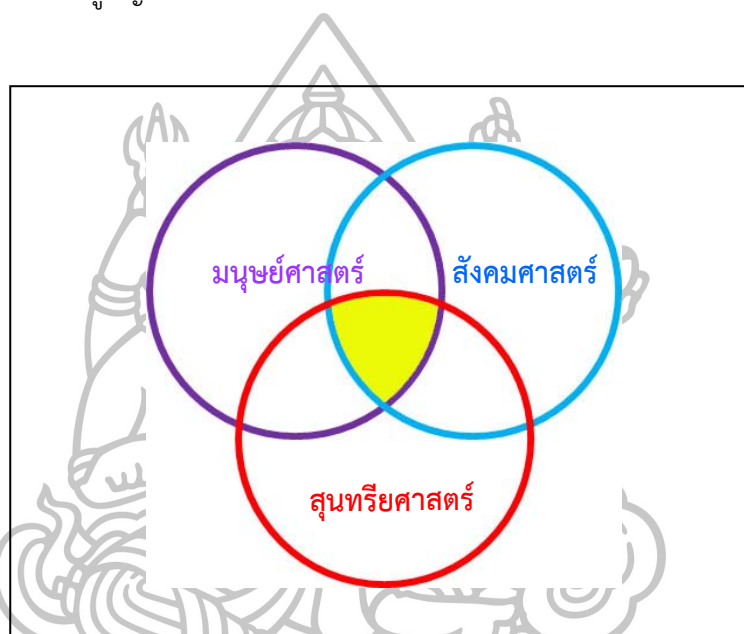
5.3 ปัจจัยทางด้านสุนทรียศาสตร์

จากการศึกษาผลงานศิลปะที่มีแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้หญิงในหลากหลายด้าน ทำให้ทราบว่าศิลปินแต่ละท่านนั้นต้องการที่จะถ่ายทอดสุนทรียศาสตร์ทางด้านความงามของผลงานออกมาในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดองค์ประกอบศิลป์ เทคนิค วัสดุ การใช้สัญลักษณ์เพื่อเป็นตัวแทนของผู้หญิง ฯลฯ เพื่อแสดงให้เห็นแง่มุมใหม่ที่มีความหมายที่ลึกซึ้งในผลงานที่สื่อถึงความสำคัญของผู้หญิง ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนให้ศิลปินสร้างสรรค์ผลงาน และทำให้เกิดการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลง ความเชื่อตลอดจนสภาพความเหลื่อมล้ำทางสังคมจนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกับสตรีนิยม (Feminism) เป็นสิ่งที่ศิลปินต้องการที่จะสื่อให้เข้าใจถึงอารมณ์และความรู้สึกของผลงานให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของศิลปินที่ต้องการจะถ่ายทอดผ่านผลงานทางศิลปะ ดังนั้น ผลงานศิลปะจึงส่งผลถึงสภาวะทางด้านจิตใจอารมณ์ความรู้สึกที่ต้องการจะถ่ายทอดและแสดงให้ได้รับรู้ผ่านผลงานศิลปะจึงเกิดเป็นผลงานที่มีคุณค่าและช่วยจรรโลงจิตใจช่วยพัฒนาสังคม ให้เห็นถึงความสวยงามและความหมายที่แฝงอยู่ในผลงาน

5.4 สรุปผลการศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาสู่ผลงานการออกแบบ

จากการศึกษาผลงานศิลปะจะเห็นได้ว่าปัจจัยในด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ เป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญและมีส่วนช่วยในการกระตุ้นความคิดของศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดผลงานที่มีคุณค่า ข้าพเจ้าจึงมีความสนใจผลงานของศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานด้วยแนวคิดในด้านการแสดงออกถึงความรู้และความสามารถของผู้หญิงจะเห็นได้ว่าผลงานศิลปะในด้านนี้แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ทางสังคมและแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของความงามที่แฝงอยู่ในสุนทรียศาสตร์ เป็นผลงานในด้านบวกที่แสดงให้เห็นถึงด้านดีที่ผู้หญิงแต่ละคนนั้นมีอยู่ในตัวเอง ซึ่งถูกหล่อหลอมและมีการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ มาตั้งแต่วัยเยาว์ และได้ถูกถ่ายทอดมาจากความสามารถที่อยู่ภายใน ซึ่งผลงานในเชิงบวกนั้นเป็นแนวทางที่ข้าพเจ้าให้ความสนใจ เพราะทำให้เกิดเป็นผลงานที่สร้างสรรค์และจรรโลงจิตใจ ทำให้สามารถมองเห็นด้านดี ๆ ที่มีภายในของผู้หญิงแต่ละยุคสมัย และถูกนำมา

สร้างสรรค์โดยกระบวนการออกแบบที่สามารถถ่ายทอดคุณค่าจากภายในเหล่านั้นให้สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรม ศิลปินยังมีการใช้เทคนิคที่น่าสนใจ เช่น เทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย เป็นการสร้างสรรค์ให้เกิดลวดลายต่าง ๆ บนชิ้นงาน ซึ่งลวดลายที่เกิดจากการเย็บ ปัก ถัก ร้อยนั้นเป็นงานฝีมือที่สามารถสื่อให้เห็นถึงความสามารถและคุณค่าที่มาจากภายในของผู้หญิง เทคนิคของการเย็บปัก ถัก ร้อย ที่ได้จากการศึกษาผลงานของศิลปิน ทำให้เห็นถึงความละเอียดอ่อน และยังเป็นผลงานที่มีลักษณะคล้ายกับการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนที่แฝงไปด้วยความประณีตและละเอียดอ่อน

ภาพที่ 27 สรุปผลการศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาสู่ผลงานการออกแบบ

ข้าพเจ้าจึงเกิดความสนใจในการนำเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีความประณีตมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อน และต้องการที่จะนำแนวคิดในการส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงที่ได้จากศึกษาผลงานของศิลปิน ที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในด้านต่าง ๆ นำมาสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับที่แสดงออกถึงคุณค่าและความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคก่อนและปัจจุบันโดยการนำเสนอความขัดแย้งทางภาพลักษณ์ของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงไทยสมัยก่อนและปัจจุบันที่มีคุณค่าและความสำคัญที่แตกต่างกัน นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อน ที่มีคุณค่าดังเช่น ความเข้มแข็งของผู้หญิงในปัจจุบัน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีรูปลักษณ์และพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้มแข็ง ถ่ายทอด

ออกมาให้เห็นถึงความขัดแย้งกันทางด้านเทคนิคที่มีความโดดเด่นของผู้หญิงในสมัยก่อนและโครงสร้างความแข็งแกร่ง ที่ให้ความรู้สึกถึงผู้หญิงในยุคสมัยปัจจุบันอย่างชัดเจน นำมาสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานเครื่องประดับที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงที่ภายนอกนั้นมีความแข็งแกร่ง มั่นคง แต่ภายในนั้นแฝงไปด้วยความละเอียดอ่อนและอ่อนหวาน อีกทั้งยังเป็นเครื่องประดับที่ช่วยสะท้อนความรู้สึกและความสามารถที่มีอยู่ภายในที่ถูกหลอมรวมไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญในด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ เป็นเครื่องประดับแนวใหม่ที่เกิดขึ้นจากหลากหลายองค์ความรู้ที่นำมาประกอบเข้าด้วยกัน เครื่องประดับจึงแสดงให้เห็นทัศนคติของข้าพเจ้าในการแสดงภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยที่ปรากฏอยู่ในผลงานเครื่องประดับจึงมีบทบาทในการสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถและคุณค่าที่อยู่ภายในถูกนำเสนอในลักษณะรูปธรรมให้เห็นเด่นชัดขึ้น

บทที่ 3

การวิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทางในการออกแบบ

ข้าพเจ้าต้องการที่จะนำเสนอคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน ผ่านการกระบวนการสร้างสรรค์ในการออกแบบที่ถ่ายทอดคุณค่าของผู้หญิงไทยให้สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรม นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อนที่มีคุณค่าดังเช่นความเข้มแข็งของผู้หญิงในปัจจุบัน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีบุคลิกและพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้มแข็ง

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนเพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทางในการออกแบบ

1. ภาพลักษณ์ที่เกิดจากคุณค่าของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อน

สังคมไทยในยุคสมัยก่อนถือว่าผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลังต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน เป็นแม่ศรีเรือนคอยดูแลบ้านและคนในครัว ตั้งแต่วัยเยาว์ก็จะมีครอบครัวคอยอบรมสั่งสอนงานบ้าน งานเรือนงานเย็บ ปัก ถัก ร้อย ดังนั้นการเย็บ ปัก ถัก ร้อยในสมัยก่อนถือว่าเป็นงานฝีมือที่มีความสวยงาม ซึ่งเป็นคุณค่าที่เกิดจากความสามารถที่แท้จริงของผู้หญิงไม่ใช่แค่เพียงการมองแต่รูปร่างภายนอก แต่ความสวยงามนั้นเกิดจากความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวของผู้หญิงทุกคน ที่ได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นงานฝีมือที่มีความวิจิตรงดงามและทรงคุณค่า

ภาพที่ 28 การปักผ้าของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อน

ที่มา: Weekend Hobby, การปักผ้า, เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.weekendhobby.com>

2. เทคนิคในการการเย็บ ปัก ถัก ร้อย อันเป็นงานฝีมือที่ทรงคุณค่า

การเย็บ ปัก ถัก ร้อยถือว่าเป็นงานฝีมือที่ต้องอาศัยความเพียรพยายามและมีความใส่ใจในการสร้างสรรค์ผลงาน จนเกิดเป็นงานฝีมือที่มีคุณค่าประณีตและละเอียดอ่อน ผู้หญิงไทยในสมัยก่อนนั้นจะได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคในการสร้างสรรค์จากรุ่นสู่รุ่น การเย็บ ปัก ถัก ร้อยเป็นเสมือนการสร้างลวดลายลงบนพื้นผ้าโดยการปักเส้นไหมลงไปบนพื้นผ้าที่ละเอียดถี่ถี่ จนเกิดเป็นลวดลายที่มีลักษณะพุ่งออกมาจากพื้นผ้าเล็กน้อย ขึ้นอยู่กับลักษณะของเส้นไหมที่เลือกใช้ ซึ่งเทคนิคในการเย็บ ปัก ถัก ร้อยในรูปแบบชาววังและชนชั้นสูงของไทยมีหลากหลายวิธีที่นิยมใช้และปรากฏอยู่บนพื้นผ้า เช่น การปักทูน การปักเดินเส้น การปักทึบ การปักชอย การปักไหมเงินไหมทอง

ภาพที่ 29 ปักแมลงทับ ไหมเงินไหมทอง

ที่มา: Guru, ปักแมลงทับ ไหมเงินไหมทอง, เข้าถึงเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://guru.sanook.com>

วัสดุที่นำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการปักผ้าในแบบชาววังดั้งเดิมนั้น ช่วยสร้างสรรค์ลวดลายบนผืนผ้าให้มีความน่าสนใจและมีความวิจิตรงดงาม ประกอบไปด้วย ปักแมลงทับ ไหมเงิน ไหมทอง ลูกปัด เลื่อม และดั้น การเย็บ ปัก ถัก ร้อยของไทยในสมัยก่อนจะมีการผสมผสานหลากหลายเทคนิคเข้าด้วยกันในการปักผ้าหนึ่งผืน ซึ่งเป็นการแสดงศักยภาพในด้านความรู้และความสามารถที่มีความซับซ้อนในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้หญิงผ่านผลงานที่มีความละเอียดอ่อนและวิจิตรงดงาม การผสมผสานหลากหลายเทคนิคลงบนผืนผ้าหนึ่งผืนทำให้เห็นถึงฝีมือในการสร้างสรรค์ที่มีความประณีตและละเอียดอ่อน เกิดเป็นผืนผ้าที่มีความสวยงามวิจิตรอลังการ ผู้ที่ใช้หรือสวมใส่ผ้าในลักษณะนี้จะเป็นที่นิยมกันในบรรดาเจ้านายชั้นสูงและหญิงไทยชั้นสูงจะนิยมนุ่งห่มผ้าทรงสะพัก ซึ่งเป็นผ้าสไบที่ปักลวดลายด้วยมือทั้งผืนมีลวดลายวิจิตรและงดงาม แฝงไปด้วยเทคนิคชั้นสูงที่ทรงคุณค่าของไทย ซึ่งเป็นการบ่งบอกสถานะของผู้สวมใส่ นิยมสวมใส่หรือใช้ในงานพระราชพิธีและการแต่งกายในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 30 สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี
ที่มา: Kapook, พระนางเรือล่ม, เข้าถึงเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://highlight.kapook.com/view/71274>

จากการศึกษาเทคนิคและวิธีการในการปักผ้าในแต่ละรูปแบบ จะเห็นได้ว่าการปักผ้าในแต่ละลวดลายนั้น จะใช้เทคนิคในการปักหลายชนิดร่วมกัน เช่น ในดอกไม้หนึ่งดอกจะมีการปักที่ปีกกลีบดอกและมีการปักเดินเส้นในบริเวณขอบด้วยไหมเงินไหมทองร่วมด้วย เพื่อให้ลวดลายที่เกิดขึ้นมีความชัดเจนและสวยงามมากยิ่งขึ้น การปักหลายเทคนิคร่วมกันในหนึ่งชิ้นงานยังช่วยให้ผืนผ้าดูมีความประณีตอ่อนช้อยและละเอียดอ่อน ทำให้ผืนผ้ามีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

3. การวิเคราะห์รูปแบบของลวดลายบนผืนผ้า

จากการศึกษาลวดลายของผ้าปักไทย ทำให้ทราบว่า การปักลวดลายลงบนผืนผ้า นิยมปักเป็นผ้าคลุมไหล่ ผ้านุ่ง ผ้าห่ม ผ้าปูลาด และผ้าทรงสะพัก ถือว่าเป็นเครื่องนุ่งห่มที่มีความวิจิตรงดงาม ถูกสร้างสรรค์จากฝีมือของหญิงไทยที่ได้ใช้ความเพียรพยายามและความอดทนในการสร้างสรรค์ลวดลายลงบนผืนผ้าอย่างมีชั้นเชิง มีการประดิษฐ์รูปแบบของโครงสร้างบนผืนผ้าที่มีความสลับซับซ้อน เพื่อสร้างให้เกิดเป็นผืนผ้าปักไทยที่สวยงามและมีคุณค่า ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่บรรดาเจ้านายและหญิงไทยชั้นสูง จากการศึกษาารูปแบบของผืนผ้า ข้าพเจ้าจึงแบ่งรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบของผืนผ้าเป็น 2 วิธีหลัก ดังนี้

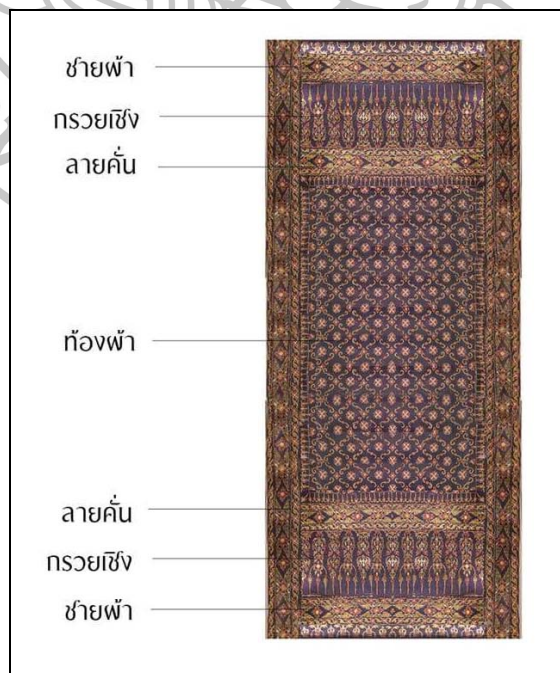
ภาพที่ 31 การวิเคราะห์รูปแบบของลวดลายบนผืนผ้า

3.1 รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบของลวดลายบนผืนผ้า ลวดลายที่ถูกออกแบบและจัดวางองค์ประกอบของโครงสร้างบนผืนผ้าที่มีความซับซ้อนของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงประกอบไปด้วยลวดลายบนท้องผ้า ลายคั่น ลายกรวยเชิง และขอบผ้า มีการนำส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มาจัดวางองค์ประกอบศิลป์ให้มีการจัดวางลวดลายเรียงต่อกันเป็นชั้น ๆ เป็นการสร้างความน่าสนใจให้ผืนผ้าดูมีรายละเอียดที่สวยงามมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 32 รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

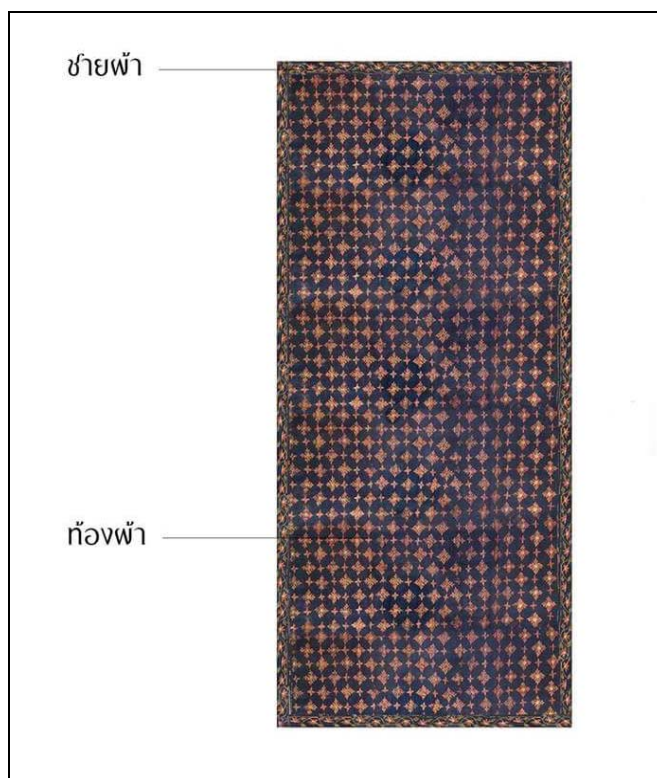
ภาพที่ 33 องค์ประกอบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

3.2 รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบของลวดลายบนผืนผ้า ที่ถูกออกแบบและจัดวางองค์ประกอบของโครงสร้างบนผืนผ้าให้มีความเรียบง่าย เน้นโครงสร้างของลวดลายบนท้องผ้าที่มีการซ้ำของลวดลายในขนาดที่เท่า ๆ กันในบริเวณตรงกลาง และมีลวดลายในลักษณะที่คล้ายกับลวดลายหลักที่บริเวณชายผ้า

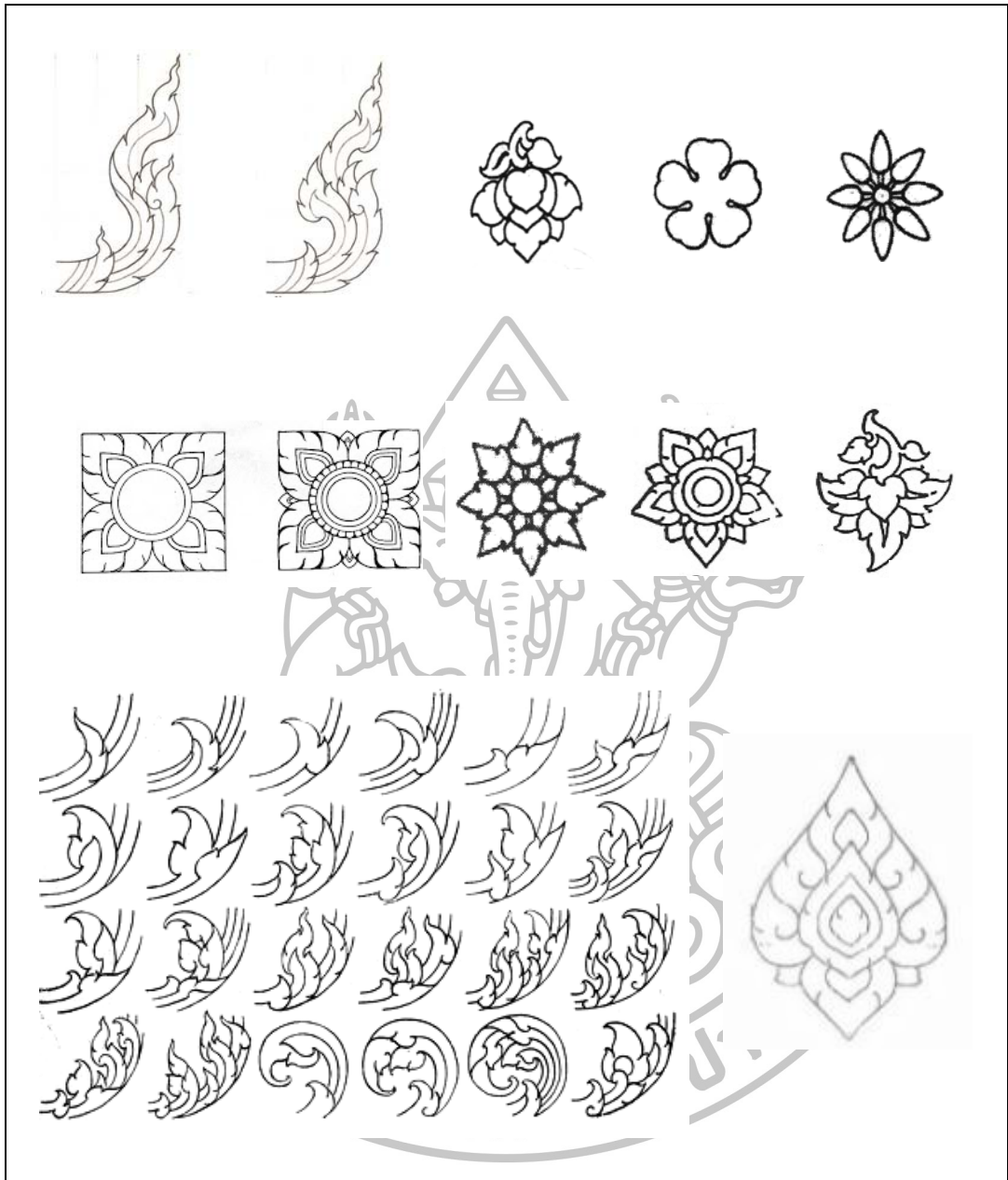
ภาพที่ 34 รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 35 องค์ประกอบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

4. การวิเคราะห์และเปรียบเทียบลวดลายบนผืนผ้า

เครื่องแต่งกายหรือสิ่งของเครื่องใช้ของชนชั้นสูงในสมัยก่อน จะเป็นลวดลายที่มาจากลวดลายไทย เช่น ลายกนก ก้านขด และลายดอกไม้เครือเถาต่าง ๆ ลวดลายไทยมีจุดกำเนิดมาจากลวดลายของธรรมชาติ ดอกไม้ ใบไม้ และเปลวไฟ ถูกนำมาประดิษฐ์ดัดแปลงให้เป็นลวดลายต่าง ๆ มีการจัดวางรูปแบบหรือจังหวะของลวดลายให้เป็นระเบียบมีความกลมกลืนกัน ลวดลายเหล่านี้เป็นเหมือนการแสดงออกถึงชนชั้นฐานะทางสังคมที่ถูกยกระดับขึ้นให้เห็นถึงความแตกต่างกับสามัญชนทั่วไป ซึ่งเป็นเสมือนกับลวดลายประเพณีนิยมของคนไทยในยุคสมัยก่อน ที่ผ่านการออกแบบและดัดแปลงลวดลายที่ต้องอาศัยความอ่อนโยนจากผู้สร้างสรรค์ จนเกิดเป็นลวดลายที่มีความอ่อนช้อยสวยงาม ซึ่งเป็นลวดลายที่มีความพลิ้วไหวมีความต่อเนื่องกัน

ภาพที่ 36 ที่มาของลวดลายไทยที่เป็นต้นแบบในการออกแบบลวดลายผ้า

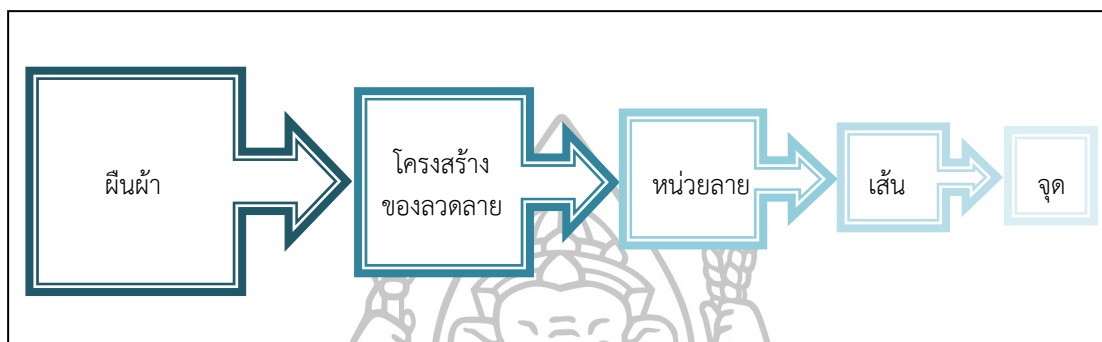
ตารางที่ 5 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบลวดลายบนผืนผ้า

รูปแบบ ของผืนผ้า	ลวดลาย
ผืนผ้าที่มี กรวยเชิง	
ผืนผ้าที่ไม่มี กรวยเชิง	

จากการเปรียบเทียบลวดลายบนผืนผ้ากับลวดลายไทย ทำให้ทราบว่าลวดลายที่อยู่บนผืนผ้านั้นมีต้นกำเนิดมากจากลวดลายไทยที่ถูกนำมาประดิษฐ์เพิ่มเติมและมีการตัดทอนลวดลาย การเขียนลวดลายหรือการผูกลายให้มีความสวยงามจะต้องมีการเลือกใช้ลวดลายหลัก ซึ่งเป็นจุดเด่นนำมาผสมผสานกับเครื่องประกอบลายที่เป็นเสมือนเครื่องตกแต่งลวดลาย เครื่องประกอบลายเหล่านี้มาจากลวดลายกนกสามตัวและมีการนำมาถอดลวดลายแยกเป็นส่วน ๆ ออกเป็นลายกาบซ้อน และลายก้านขด เป็นต้น ซึ่งเครื่องประกอบลายทำให้ลวดลายต่าง ๆ มีความสอดคล้องและต่อเนื่องกันอย่างสวยงาม จึงทำให้เกิดเป็นลวดลายที่มีความกลมกลืนกันและสวยงามอยู่บนผืนผ้า ลวดลายบนผืนผ้า สามารถบ่งบอกได้ถึงความอ่อนช้อยและความอดทนในการสร้างสรรค์และออกแบบลวดลายของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนจนเกิดเป็นลวดลายที่มีความลงตัว

5. การวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์บนผืนผ้า

องค์ประกอบศิลป์ของผ้าแต่ละผืนนั้นประกอบไปด้วย จุด เส้น หน่วยลาย โครงสร้างของลวดลาย นำมารวมกันเป็นองค์ประกอบของผืนผ้าที่มีความสมบูรณ์

ภาพที่ 37 การวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์บนผืนผ้า

การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผืนผ้ามีจุดเด่นที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน คือ การซ้ำกันของลวดลายหลักบริเวณท้องผ้าในขนาดที่เท่า ๆ กันในทุก ๆ ผืน มีลักษณะการซ้ำของลวดลายที่มีรายละเอียดขนาดเล็กและมีความอ่อนช้อยสวยงาม ลวดลายการซ้ำทำให้เกิดความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและดูมีระเบียบเรียบร้อย ซึ่งการซ้ำของลวดลายเหล่านี้จะเห็นว่าผู้ปักมีความพยายามและความสามารถเป็นอย่างมากในการสร้างสรรค์ลวดลายที่มีขนาดเล็กและละเอียดอ่อน ซึ่งผ้าแต่ละผืนจะมีเอกลักษณ์และลวดลายที่เฉพาะตัวขึ้นอยู่กับจินตนาการและฝีมือของผู้สร้างสรรค์ ในส่วนของการจัดองค์ประกอบศิลป์ที่มีความแตกต่างกันของผืนผ้าแต่ละผืน คือ บริเวณของกรวยเชิง จากการศึกษาผ้าปักเจ้าฟ้าจึงแบ่งรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ของผืนผ้าเป็น 2 ประเภท คือ 1. รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ 2. รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ รูปแบบการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ทั้ง 2 ประเภท ได้ผ่านการวางแผนคิดวิเคราะห์และคำนวณสัดส่วนต่าง ๆ ในการจัดวางลวดลายจนเกิดเป็นการซ้ำที่ดูลงตัวของผ้าในแต่ละผืน เพื่อให้เหมาะสมกับการแสดงออกถึงชนชั้นฐานะทางสังคมที่ถูกยกระดับขึ้นให้เห็นถึงความแตกต่างกับสามัญชนทั่วไป

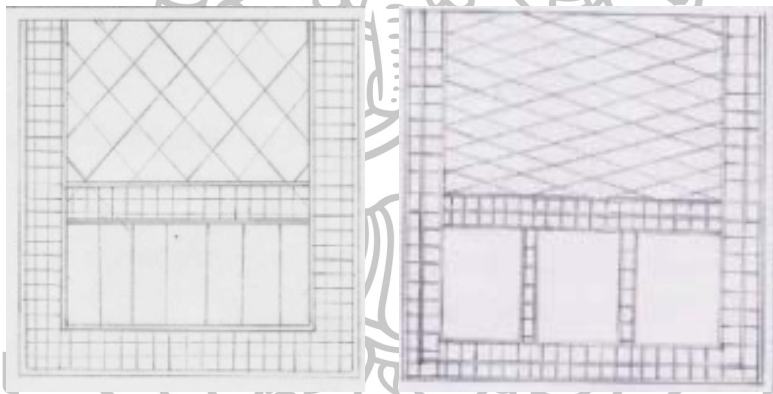
5.1 โครงสร้างของลวดลาย

โครงสร้างของลวดลายเกิดจากการจัดวางรูปแบบองค์ประกอบศิลป์ของผืนผ้า ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1. รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ 2. รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบเป็นโครงสร้างของผืนผ้าที่มีความนิยมใน

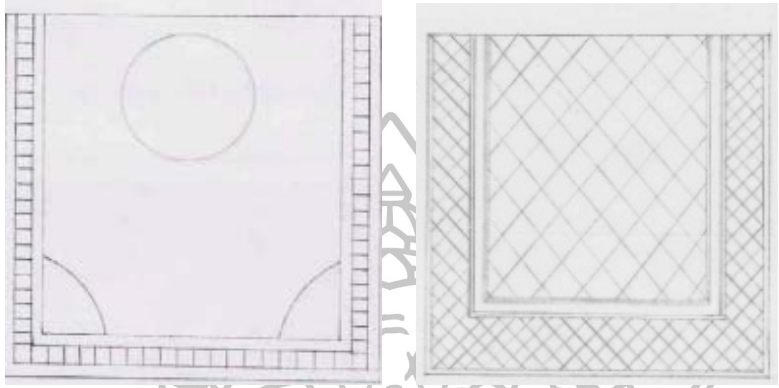
สมัยก่อนและได้ผ่านการวางแผนคิดวิเคราะห์และคำนวณสัดส่วนต่าง ๆ ในการจัดวางองค์ประกอบ ศิลป์อย่างลงตัว

ลวดลายหลักจะอยู่ในผ้าบริเวณตรงกลาง ซึ่งเรียกว่าท้องลาย เป็นลวดลายขนาดเล็กเป็นช่อง ๆ เกิดจากการซ้ำกันอย่างต่อเนื่องของลวดลาย ในบางพื้นจะมีลวดลายคั่นและกรวยเชิง เป็นลวดลายการซ้ำอีกชั้นหนึ่งของผืนผ้าก่อนที่จะถึงชายผ้า ซึ่งโครงสร้างการจัดวางองค์ประกอบศิลป์เหล่านี้ขึ้นอยู่กับผู้ออกแบบและผู้สร้างสรรค์ลวดลาย

ตารางที่ 6 โครงสร้างของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

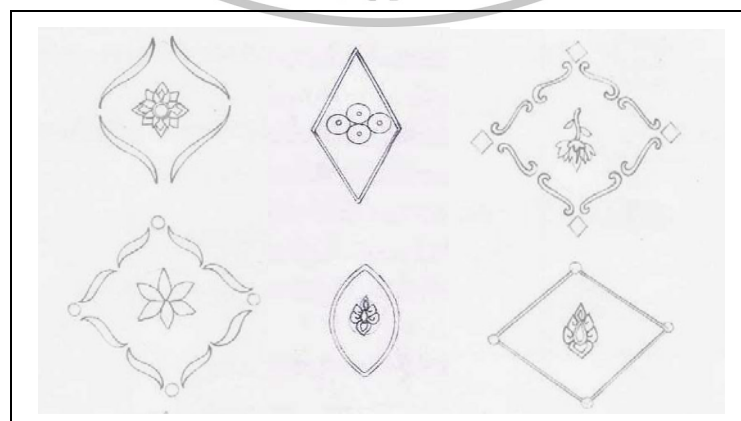
โครงสร้างของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ	
	
รูปแบบ	<p>โครงสร้างของผืนผ้าที่มีกรวยเชิง เป็นผืนผ้าที่มีรูปแบบการจัดเรียงลำดับชั้นบนผืนผ้า ประมาณ 4 ชั้น ประกอบไปด้วย ท้องผ้า ลายคั่น กรวยเชิง และชายผ้า โดยรูปแบบการจัดเรียงลำดับชั้นบนผืนผ้าในลักษณะนี้เป็นรูปแบบของผืนผ้าในแบบดั้งเดิมที่ถูกรื้อออกแบบและประดิษฐ์ขึ้น จนเกิดเป็นองค์ประกอบศิลป์ที่มีความสวยงามและอ่อนช้อย</p>

ตารางที่ 7 โครงสร้างของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

โครงสร้างของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ	
	
รูปแบบ	<p>โครงสร้างของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิง เป็นผืนผ้าที่มีรูปแบบการจัดเรียงลำดับชั้นบนผืนผ้าประมาณ 2 ชั้น ประกอบด้วย ท้องผ้า และชายผ้าโดยรูปแบบการจัดเรียงเรียงลำดับชั้นบนผืนผ้าในลักษณะนี้เป็นรูปแบบของผืนผ้าในแบบดั้งเดิมที่ถูกออกแบบและประดิษฐ์ขึ้นจนเกิดเป็นองค์ประกอบศิลป์ที่มีความสวยงามและอ่อนช้อย</p>

5.2 หน่วยลาย

หน่วยลายเป็นอีกส่วนประกอบหนึ่งที่ทำให้เกิดโครงสร้างของลวดลายที่มีความสมบูรณ์ หน่วยลายมีลักษณะเป็นลวดลายที่เป็นช่องสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก ถูกนำมาออกแบบและจัดเรียงกันอย่างต่อกันเนื่องในขนาดที่เท่ากัน ในลักษณะสลับฟันปลาในแต่ละแถว จนลวดลายเต็มผืนผ้า

ภาพที่ 38 หน่วยลายหลักในบริเวณท้องผ้า

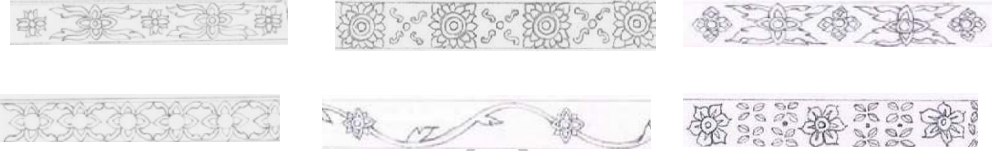
ตารางที่ 8 การเรียงตัวของหน่วยลายในทิศทางต่าง ๆ

การเรียงตัวของหน่วยลายในทิศทางต่าง ๆ	
	
รูปแบบ	<p>การเรียงตัวของหน่วยลายในทิศทางต่าง ๆ เป็นการเรียงตัวของลวดลายหลักในบริเวณท้องผ้า ซึ่งเป็นการเรียงตัวในลักษณะการซ้ำกันของลวดลายในขนาดที่เท่า ๆ กัน และถูกล้อมกรอบด้วยช่องสี่เหลี่ยมขนาดเล็กเรียงตัวต่อกันในลักษณะสลับฟันปลาในแต่ละแถว หรือเรียงต่อกันในลักษณะหน่วยต่อหน่วยในทิศทางต่าง ๆ</p>

ตารางที่ 9 หน่วยลายในบริเวณกรวยเชิง

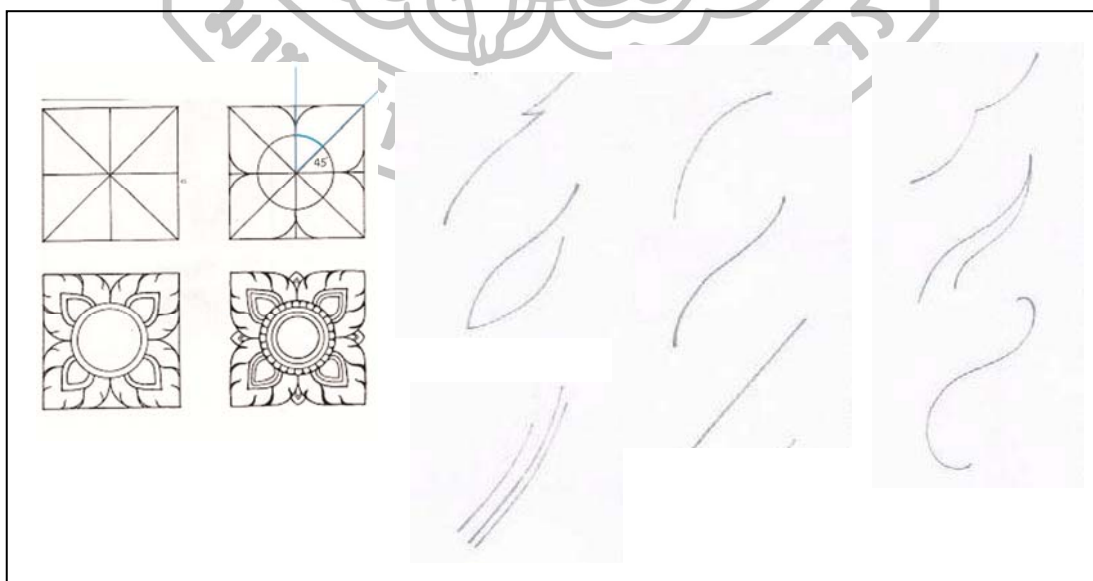
การเรียงตัวของหน่วยลายในทิศทางต่าง ๆ	
	
รูปแบบ	<p>หน่วยลายกรวยเชิงเป็นลวดลายบนผืนผ้าในบริเวณกรวยเชิง ซึ่งเป็นลวดลายบนผืนผ้าอีกชั้นหนึ่งก่อนที่จะถึงชายผ้า มีลักษณะเป็นช่องสี่เหลี่ยมยาวเรียงต่อกันไปทางด้านข้าง การเรียงตัวของหน่วยลายในบริเวณกรวยเชิง</p>

ตารางที่ 10 หน่วยลายในบริเวณชายผ้า

หน่วยลายในบริเวณชายผ้า	
	
รูปแบบ	หน่วยลายในบริเวณชายผ้า มีลักษณะการซ้ำของลวดลายที่ต่อเนื่องกันอยู่ในบริเวณขอบของผืนผ้า ซึ่งเป็นลวดลายในชั้นสุดท้ายที่เรียงต่อกันเป็นแนวยาวตลอดชายผ้าทั้งผืน

5.3 เส้น

เส้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้เกิดเป็นลวดลาย เมื่อเส้นแต่ละเส้นถูกนำมาเรียงต่อกัน จึงเกิดเป็นลวดลายที่มีความอ่อนช้อยและสวยงาม จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเส้นที่พบในลวดลายต่าง ๆ บนผืนผ้ามีลักษณะเป็นเส้นโค้งที่ทำมุมเอียง 45 องศา มาประกอบกันในรูปแบบต่าง ๆ ส่งผลให้ลวดลายที่เกิดขึ้นมีความพลิ้วไหว ให้ความรู้สึกที่อ่อนโยนและนุ่มนวล

ภาพที่ 39 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเส้น

จากการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของผืนผ้าแบบดั้งเดิมของผู้หญิงไทยในสมัยก่อนทำให้ทราบว่าลวดลายที่ถูกสร้างสรรค์ลงบนผืนผ้า นั้นมาจากลวดลายไทยที่ถูกดัดแปลงมาจากลวดลายของธรรมชาติ ดอกไม้ ใบไม้ ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีความอ่อนช้อยและงดงาม ได้ถูกนำมาผสมผสานกับการจัดองค์ประกอบศิลป์ของ จุด เส้น หน่วยลาย โครงสร้างของลวดลาย จนเกิดเป็นผืนผ้าที่มีความสมบูรณ์ โดยแบ่งรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ของผืนผ้าเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ
2. รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

รูปแบบการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ 2 ประเภท ได้ผ่านการวางแผนคิดวิเคราะห์และคำนวณสัดส่วนต่าง ๆ ในการจัดวางลวดลายจนเกิดเป็นการซ้ำที่ดูลงตัวของผ้าในแต่ละผืน

6. การสร้างสรรค์และลวดลายบนผืนผ้า เพื่อพัฒนาสู่การออกแบบเครื่องประดับ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ลวดลายผ้าในแบบดั้งเดิม ข้าพเจ้าจึงนำลวดลายและรูปแบบการจัดองค์ประกอบศิลป์ของลวดลายบนผืนผ้าในแบบดั้งเดิม โดยแบ่งรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ของผืนผ้าเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ
2. รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

นำมาประดิษฐ์ลวดลายชิ้นใหม่ในรูปแบบของข้าพเจ้าเอง

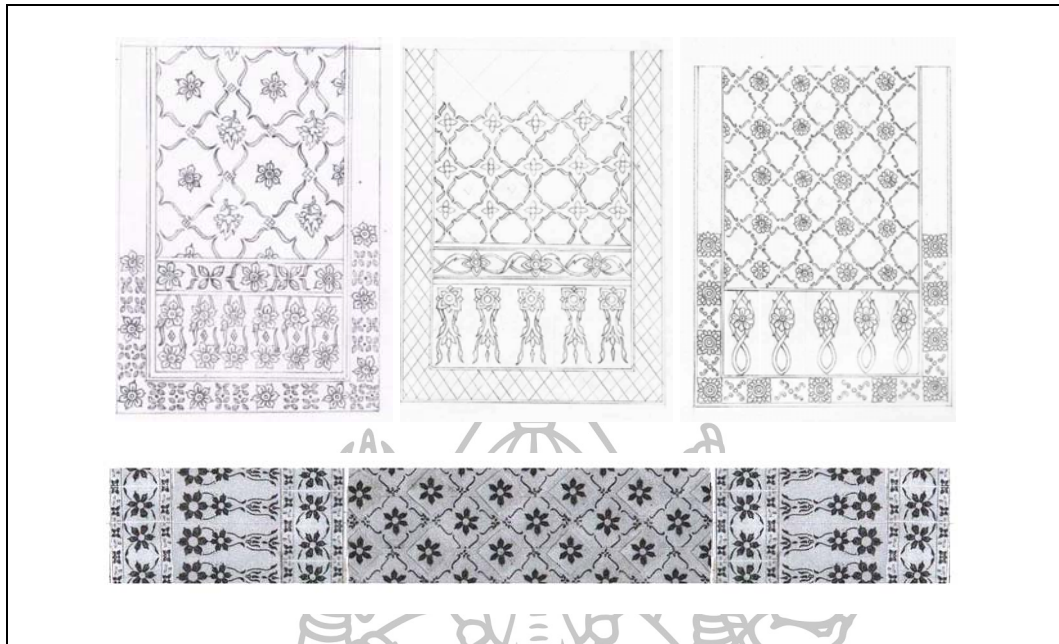
การลวดทอนและคลี่คลายลวดลายผ้าเป็นการสร้างสรรค์ลวดลายผ้าขึ้นมาในรูปแบบใหม่ โดยใช้เอกลักษณ์และรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ที่มีความโดดเด่นของลวดลายผ้าในแบบดั้งเดิม นำมาออกแบบลวดลายและการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ให้คงรูปแบบของการซ้ำ ซึ่งเป็นจุดเด่นของผ้าไทย เนื่องจากลวดลายในรูปแบบดั้งเดิมมีความซับซ้อนของลวดลาย ข้าพเจ้าจึงเริ่มออกแบบและลวดทอนโดยมีหลักการในการสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ลวดทอนและคลี่คลายลวดลายบนผืนผ้าให้มีรายละเอียดของลวดลายที่ลดน้อยลง แต่ยังคงความละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อน

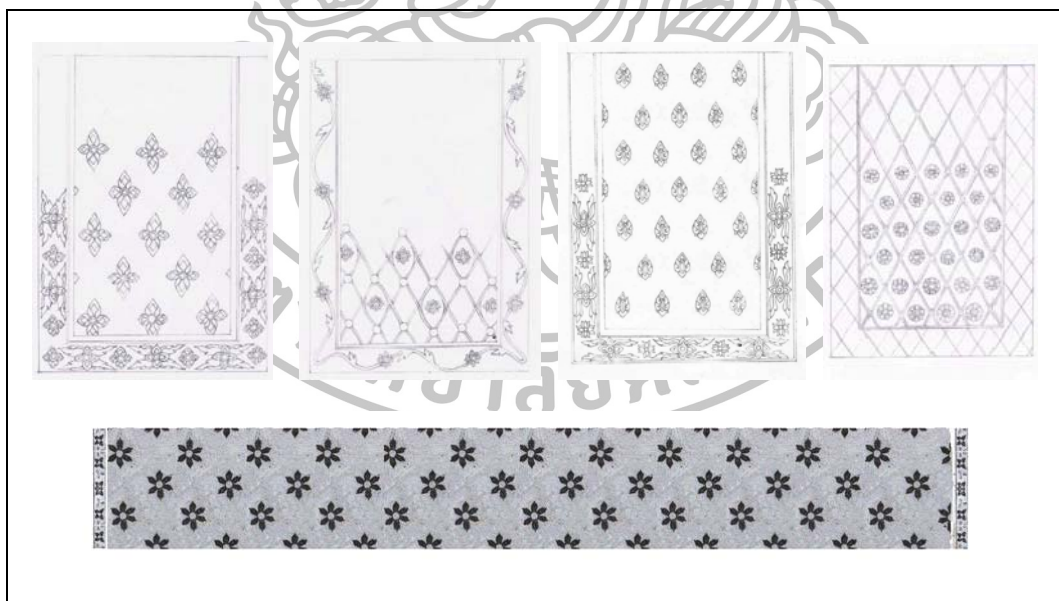
2. คงรูปแบบที่เด่นชัดของผืนผ้าในการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ของผืนผ้าในแบบดั้งเดิมเป็น 2 ประเภท คือ

- 2.1 รูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

- 2.2 รูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 40 การลดทอนและคลี่คลายลวดลายบนพื้นผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 41 การลดทอนและคลี่คลายลวดลายบนพื้นผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

7. การทดลองวัสดุในสมัยใหม่ด้วยเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อยในแบบสมัยก่อน

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานฝีมือของผู้หญิงในสมัยก่อน ทำให้ทราบว่า การเย็บ ปัก ถัก ร้อย เป็นงานฝีมือที่ต้องอาศัยความอดทนและใช้ระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าจึงต้องการที่จะนำเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีคุณค่าของผู้หญิงในสมัยก่อน นำมาทดลอง เพื่อค้นหาวัสดุสมัยใหม่ที่สามารถแสดงออกถึงรูปลักษณะและพฤติกรรมของผู้หญิงที่มีความเป็นผู้นำในสังคมปัจจุบัน โดยเลือกใช้วัสดุและโทสนีที่แสดงออกถึงรูปลักษณะของผู้หญิงไทยในปัจจุบัน โดยใช้เทคนิคและลวดลายของผืนผ้าในสมัยก่อน เพื่อเป็นการเชื่อมโยงกับการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีความประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อน ซึ่งมีจุดเด่นอยู่ที่ลวดลายและการจัดองค์ประกอบศิลป์ในรูปแบบประเพณีนิยมที่ปรากฏเด่นชัดอยู่บนผืนผ้า

ตารางที่ 11 การทดลองปักลวดลายด้วยวัสดุในสมัยใหม่

วัสดุ	ลักษณะของวัสดุ	วัสดุสมัยใหม่	เส้นไหมละเอียดอ่อน	ผลการทดลอง
1. ริปบิ้นด้าน 	พื้นผิวของริปบิ้นมีความด้านและลื่น หน้ากว้างของริปบิ้นมีขนาดใหญ่และหนา ไม่สามารถฉีกออกให้มีขนาดเล็กและบางมากได้	✓		
2. เส้นไหมสังเคราะห์สีเหลือง 	พื้นผิวมีความมันเงา แต่เส้นไหมมีขนาดที่ใหม่และหนาจนเกินไป ทำให้ปักยาก	✓		
3. เส้นไหมสังเคราะห์ No.40 	พื้นผิวมีความมันเงา เส้นไหมมีขนาดเล็กและบาง สามารถปักได้ง่ายกว่าวัสดุชนิดอื่น ๆ	✓	✓	

ตารางที่ 11 การทดลองปักลวดลายด้วยวัสดุในสมัยใหม่ (ต่อ)

วัสดุ	ลักษณะของวัสดุ	วัสดุสมัยใหม่	เส้นไหมละเอียดอ่อน	ผลการทดลอง
4. เส้นไหมสังเคราะห์ No.12 	เป็นเส้นไหมสองชนิดที่รวมกันอยู่ในหนึ่งเส้นทำให้ลวดลายไม่ละเอียดมากนัก เพราะเส้นไหมมีลักษณะเส้นที่หนาและปักยาก	✓		
5. เส้นไหมสังเคราะห์ No.987 	พื้นผิวมีความมันเงา เส้นไหมมีขนาดเล็กและบาง สามารถปักได้ง่าย แต่ไม่ได้ลวดลายที่มีความละเอียด	✓		
6. เส้นไหมสีเงิน 	พื้นผิวมีความมันเงา เส้นไหมมีขนาดเล็กและบาง สามารถปักได้ง่ายแต่ไม่ได้ลวดลายที่มีความละเอียด	✓		
7. เส้นไหมปักครอสติส 	เส้นไหมมีความนิ่มและบาง สามารถปักไล่สีเข้มอ่อนได้ เนื่องจากเส้นไหมนั้นมีหลากหลายสี	✓	✓	

จากการทดลองใช้วัสดุในสมัยใหม่ในการปัก พบว่าเส้นไหมสังเคราะห์ No.40 และเส้นไหมปักครอสติส ทำให้เกิดลวดลายที่มีความสวยงามและละเอียดอ่อน เพราะเส้นไหมมีขนาดเล็กและบางสามารถปักลวดลายบนผืนผ้าได้ง่าย และสามารถแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งกันระหว่างลวดลายในสมัยก่อนที่มีความอ่อนช้อย สวยงาม กับการเลือกใช้วัสดุในสมัยใหม่ที่มีพื้นผิวของวัสดุแบบสังเคราะห์ เลือกใช้สีขาว เทา และดำ ที่มีความสอดคล้องกับรสนิยมในการแต่งกายของผู้หญิงในปัจจุบัน

8. การทดลองปักเส้นไหมลงบนผืนผ้าชนิดต่าง ๆ

จากที่ทดลองปักเส้นไหมลงบนผืนผ้าในการทดลองวัสดุด้วยเส้นไหมชนิดต่าง ๆ ทำให้ทราบว่าการเลือกผ้าที่จะนำมาปักนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการเลือกใช้ผ้าจะมีผลกับลวดลายที่ปักลงบนผืนผ้า จึงต้องเลือกใช้ผ้าที่ไม่ยืดหยุ่นหรือนิ่มจนเกินไป อาจทำให้ลวดลายที่ปักบนผืนผ้ามีลักษณะที่ย่นและไม่เรียบตึง ข้าพเจ้าจึงทำการค้นหาผ้าชนิดต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาจากผ้าในสมัยใหม่ โดยทดลองปักลวดลายด้วยเส้นไหมแล้วทำให้ลวดลายบนผ้านั้นไม่ย่นและไม่เปลี่ยนแปลงลวดลายไปจากเดิม

ตารางที่ 12 การทดลองปักเส้นไหมลงบนผืนผ้าชนิดต่าง ๆ

ชนิดของผ้า	ผลการทดลอง
1. ผ้าสักหลาด 	เนื้อผ้ามีความละเอียดไม่แข็งหรืออ่อนจนเกินไป เป็นผ้าคงรูปไม่ยืดหรือย้วย จึงทำให้ลวดลายที่ปักนั้นคงรูปเดิมได้ดีที่สุด
2. หนังเทียม 	เนื้อผ้ามีลักษณะยืดออกเล็กน้อย เมื่อปักลวดลายลงไปบนหนังเทียมพื้นผิวจะขาดและเป็นรูได้ง่าย

ตารางที่ 12 การทดลองปักเส้นไหมลงบนผืนผ้าชนิดต่าง ๆ (ต่อ)

ชนิดของผ้า	ผลการทดลอง
3. หนังกลับ 	เนื้อผ้ามีลักษณะที่คงรูปและไม่ยืด แต่มีความบางจนเกินไป สีของพื้นผิวไม่เรียบเนียน
4. ผ้าฮานาโกะ 	เนื้อผ้ามีลักษณะที่ยืดและย้วยมาก ยากแก่การปัก ทำให้ลวดลายที่เกิดจากการปักนั้นบิดเบี้ยวไม่คงรูป
5. ผ้าสกินนี่ 	เนื้อผ้ามีลักษณะที่ยืดและย้วยมาก ยากแก่การปัก ทำให้ลวดลายที่เกิดจากการปักนั้นบิดเบี้ยวไม่คงรูป

จากการทดลองปักเส้นไหมลงบนผ้าชนิดต่าง ๆ เพื่อค้นหาเนื้อผ้าที่เหมาะสมในการปักลวดลาย พบว่าผ้าสักหลาดเป็นผ้าที่เหมาะสมในการนำผ้าปักลวดลายมากที่สุด เนื่องจากผ้าสักหลาดมีลักษณะเนื้อผ้าที่เนียนละเอียด ไม่ยืดหรือย้วยจึงทำให้ลวดลายที่ปักออกมาสามารถคงรูปเดิมมากที่สุด เมื่อแกะผ้าออกจากสะดึง

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้หญิงไทยในสมัยปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทางในการออกแบบ

1. รูปแบบและภาพลักษณ์ที่เกิดจากคุณค่าของผู้หญิงยุคปัจจุบัน

ภาพสังคมในปัจจุบันและวิถีชีวิตของผู้คนนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่เน้นความเจริญทางด้านวัตถุนิยม มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายมากมาย จึงส่งผลให้ผู้หญิงนั้นมีบทบาทและหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากในสมัยก่อน ผู้หญิงในปัจจุบันจึงเป็นผู้หญิงยุคใหม่ที่มีบุคลิกภาพเป็นผู้นำสูง มีหน้าที่การงานที่ดี มีชื่อเสียงและมีหน้ามีตาในสังคม จะเห็นได้ว่าผู้หญิงยุคใหม่ได้แสดงศักยภาพของตนเองผ่านบทบาทหน้าที่ทางสังคม ลักษณะเหล่านี้ได้สะท้อนออกมาทางบุคลิกภาพ การแต่งกาย ทำให้ผู้หญิงยุคใหม่มีลักษณะท่าทางและการแต่งกายที่มีความทะมัดทะแมง เข้มแข็งและคล่องแคล่ว ซึ่งการแต่งกายยังมีส่วนยกระดับสถานะภาพของผู้หญิงให้ดูมีความเป็นผู้นำและสร้างความน่าเชื่อถืออีกด้วย

ภาพที่ 42 คุณนวลพรรณ ล่ำซำ

ที่มา: Kapook, นวลพรรณ ล่ำซำ, เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก <http://highlight.kapook.com/view/102606>

การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่นั้นได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายของชาติตะวันตก ดังนั้นในปัจจุบันผู้หญิงไทยจึงนิยมใส่เสื้อเชิ้ตกับกางเกงขาสั้นในแบบสากล มีการนำเสื้อผ้าในแบบผู้ชายมาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบุคลิกภาพของผู้หญิงยุคใหม่ เช่น ปกคอเสื้อ ปลายแขนเสื้อเชิ้ต ปกสูท และเนคไท ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกายที่แสดงถึงรูปลักษณะของผู้หญิงยุคใหม่ที่มีความเป็นผู้นำ และมีความเข้มแข็ง

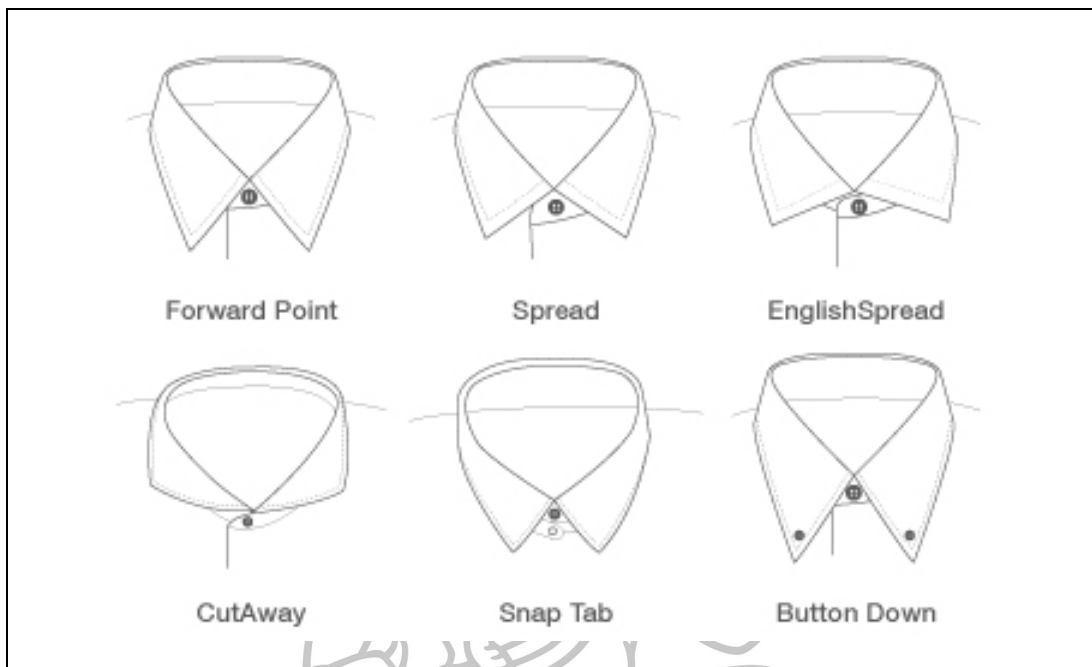

ภาพที่ 43 การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายของชาติตะวันตก
ที่มา: Manager, การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่, เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2558, เข้าถึงได้จาก
<http://www.manager.co.th/CelebOnline>

2. แนวทางในการออกแบบและการจัดองค์ประกอบศิลป์ของเส้นโครงสร้างที่แสดงออกถึงผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน

จากการศึกษาข้อมูลทำให้ทราบว่าผู้หญิงยุคสมัยปัจจุบันมีบุคลิกความเป็นผู้นำสูง มีความรู้และความสามารถในด้านหน้าที่การงาน สามารถสังเกตได้จากอุปนิสัยในการแต่งกายของผู้หญิงในยุคปัจจุบันซึ่งมีองค์ประกอบหรือจุดเด่นต่าง ๆ ดังนี้ คอปกเสื้อและปลายแขนเสื้อซึ่งเป็นส่วนประกอบของเสื้อเชิ้ต ปกเสื้อสูท และเนคไท

2.1 ปกคอเสื้อเชิ้ต

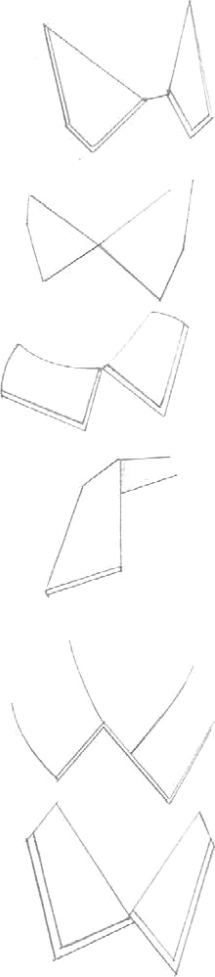

ภาพที่ 44 ปกคอเสื้อเชิ้ตในรูปแบบต่าง ๆ

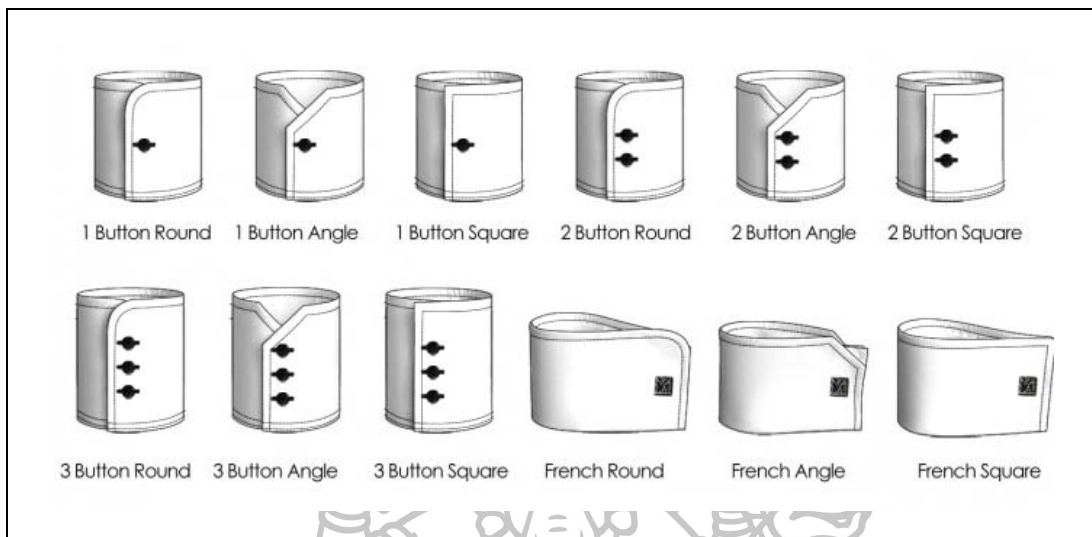
ที่มา: Fashionbeans, Collar, เข้าถึงเมื่อ 5 เมษายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.fashionbeans.com>

จากการศึกษาข้อมูลของคอปกเสื้อเชิ้ต (collar) ทำให้ทราบว่า คอปกเสื้อเชิ้ตแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้งานในแต่ละโอกาส ข้าพเจ้ามีความสนใจปกคอเสื้อเชิ้ตในรูปแบบ Forward point เพราะเป็นคอปกเสื้อเชิ้ตที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คอปกเสื้อเชิ้ตแบบ Forward point สามารถใช้ในพิธีการที่สำคัญ หรือสวมใส่ในชีวิตประจำวัน คอปกเสื้อเชิ้ตชนิดนี้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย สามารถสวมใส่ได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิงมีความเป็นสากล ลักษณะของคอปกเสื้อเป็นเส้นตรงพุ่งลงด้านล่างมาบรรจบกันเป็นมุมแหลม ให้ความรู้สึกที่ดูเฉียบคม มุ่งมั่น มั่นคง ข้าพเจ้าจึงเลือกคอปกเสื้อเชิ้ตแบบ Forward point นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับที่แสดงออกถึงภาพลักษณ์ของผู้หญิงสมัยปัจจุบัน

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของปกคอเสื้อเชิ้ต (collar) ของผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน

จุด	เส้น	โครงสร้าง	การจัดองค์ประกอบศิลป์
			

2.2 ปลายแขนเสื้อเชิ้ต

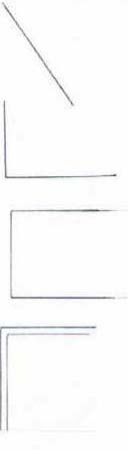
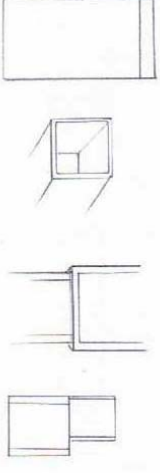

ภาพที่ 45 ปลายแขนเสื้อเชิ้ตในรูปแบบต่าง ๆ

ที่มา: Cuff Smart, Cuff, เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2558, เข้าถึงได้จาก <https://www.cuff.io/collections/all>

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า ปลายแขนเสื้อเชิ้ต (cuff) มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งแบบปลายแขนเสื้อมุ่มโค้ง ปลายแขนเสื้อมุ่มตัด และปลายแขนเสื้อแบบมุ่มฉาก การเลือกใช้กระดุมมีจำนวนตั้งแต่ 1-3 เม็ด รูปแบบที่เป็นที่นิยมและมีความเรียบง่ายมากที่สุด คือ ปลายแขนเสื้อแบบมุ่มฉากกระดุมจำนวน 1 เม็ด เป็นรูปแบบของปลายแขนเสื้อที่มีลักษณะที่ดูความเรียบง่าย ใช้ได้ในหลากหลายโอกาส สามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวันและแบบเป็นทางการ เส้นโครงสร้างปลายแขนเสื้อเชิ้ตแบบมุ่มฉากนั้น จะเป็นเส้นตรงในแนวตั้งและแนวนอนชนกัน จนตัดกันเป็นมุมฉากให้ความรู้สึกที่ดูแข็งแรง ทะมัดทะแมง และมั่นคง ข้าพเจ้าจึงเลือกปลายแขนเสื้อแบบมุ่มฉากนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบศิลป์ของปลายแขนเสื้อจี๊ด (cuff) ของผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน

จุด	เส้น	โครงสร้าง	การจัดองค์ประกอบศิลป์
			

2.3 ปกคอเสื้อสูท

ภาพที่ 46 ปกคอเสื้อสูทในรูปแบบต่าง ๆ

ที่มา: Gq Thailand, **Suit**, เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.gqthailand.com/style>

จากการศึกษาข้อมูลการแต่งกายของชุดสูททำให้ทราบว่า ชุดสูทแต่ละแบบนั้น จะมีจุดเด่นอยู่ที่บริเวณปกเสื้อสูท (lapels) มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ปกเสื้อสูทแบบ notch นั้น จะดูเรียบง่าย และดูเป็นทางการ สามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวันหรือโอกาสพิเศษต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ปกเสื้อสูทมีลักษณะของคอปกเสื้อทั้งหมดเป็นเส้นตรงในแนวเฉียง พุงเฉียงลงมาจากด้านหลังของปกคอเสื้อลงมาบรรจบรวมกันตรงด้านล่าง ช่วยส่งเสริมให้ผู้สวมใส่มีบุคลิกภาพที่ดูมั่นคง และน่าเชื่อถือ ข้าพเจ้าจึงเลือกปกเสื้อสูทแบบ notch นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของปกเสื้อสูท (lapels) ของผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน

จุด	เส้น	โครงสร้าง	การจัดองค์ประกอบศิลป์
			

2.4 เนคไท

ภาพที่ 47 เนคไท

ที่มา: Ties, **ties**, เข้าถึงเมื่อ 15 เมษายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.ties.com/how-to-tie>

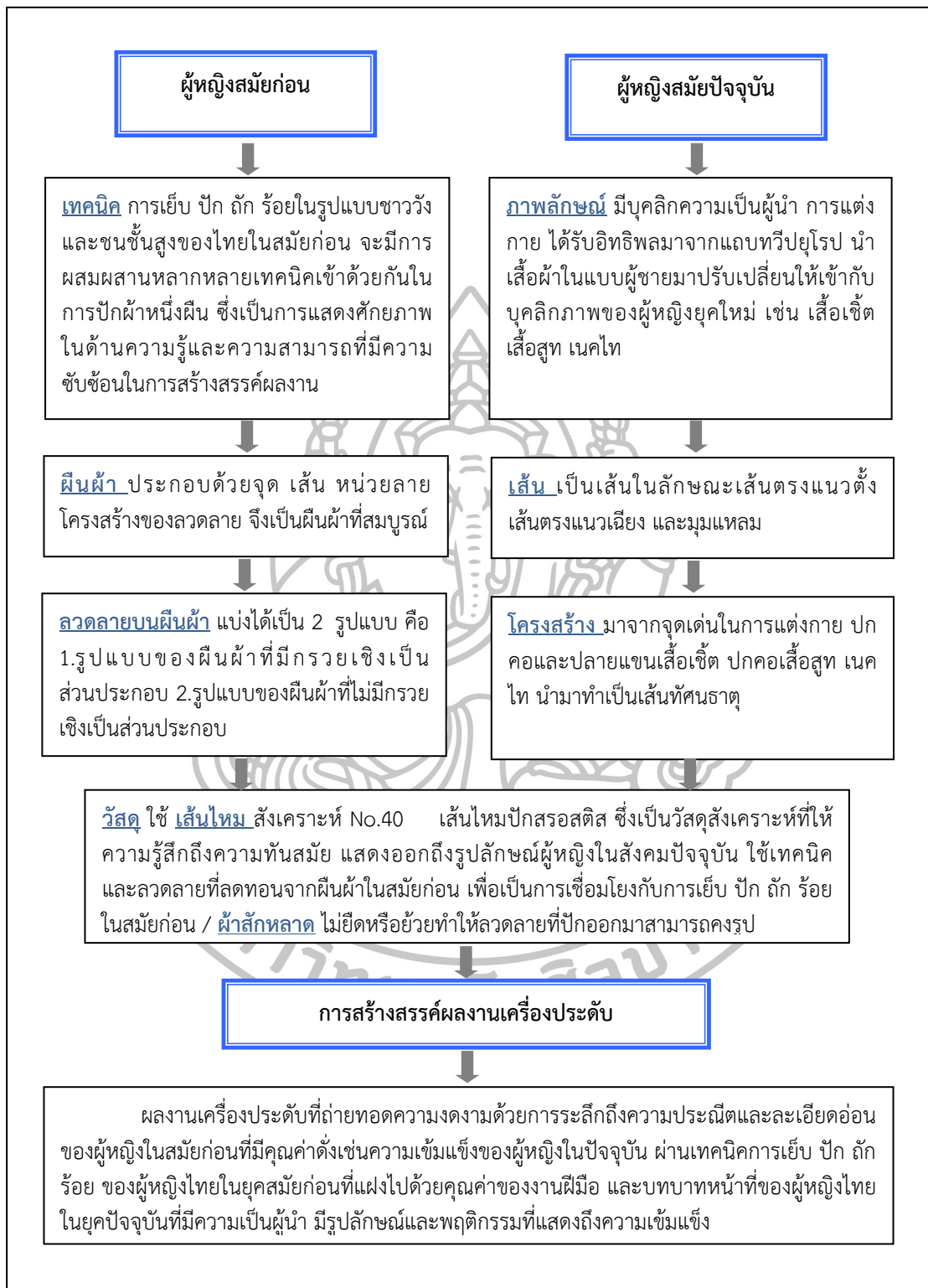
จากการศึกษาข้อมูลพบว่า เนคไท (necktie) การผูกเนคไทจะต้องดูกลมกลืนกับการแต่งกายและช่วยส่งเสริมการแต่งกาย ความกว้างของเนคไทมีหลายขนาด ในปัจจุบันรูปแบบของเนคไทได้ถูกพัฒนาให้มีขนาดที่เล็กและแคบลง แต่ที่สำคัญขนาดของเนคไทต้องไม่ใหญ่และไม่เล็กจนเกินไป เนคไทที่มีขนาดที่เหมาะสมคือควรมีความกว้างประมาณ 2 นิ้ว เนคไทแบบทรงกว้างหรือใหญ่จนเกินไปจะทำให้ผู้สวมใส่ดูมีอายุ ส่วนเนคไทแบบทรงแคบนั้นสามารถสวมใส่ได้กับชุดทำงานและชุดลำลองในวันสบาย ๆ เส้นโครงสร้างแต่ละส่วนของเนคไทนั้นมาจากเส้นตรงที่พุ่งขึ้นมาบรรจบกันที่ด้านบน เส้นตรงแนวเฉียงแสดงออกถึงความรู้สึกเคลื่อนไหว ความกระฉับกระเฉง และความมุ่งมั่น ลักษณะของเส้นเหล่านี้ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่เครื่องประดับให้ดูดีและภูมิฐานมากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าจึงเลือกการผูกเนคไทนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ของเนคไท (necktie) ของผู้หญิงในสมัยปัจจุบัน

จุด	เส้น	โครงสร้าง	การจัดองค์ประกอบศิลป์
			

การสรุปข้อมูลของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงสู่ทิศทางในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ

จากการศึกษาค้นคว้า สามารถทำการสรุปข้อมูลของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงสู่ทิศทางในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ ได้ดังนี้

ภาพที่ 48 การสรุปข้อมูลของผู้ทอในสมัยก่อนและปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงสู่ทิศทางในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ

บทที่ 4

แนวทางในการออกแบบ

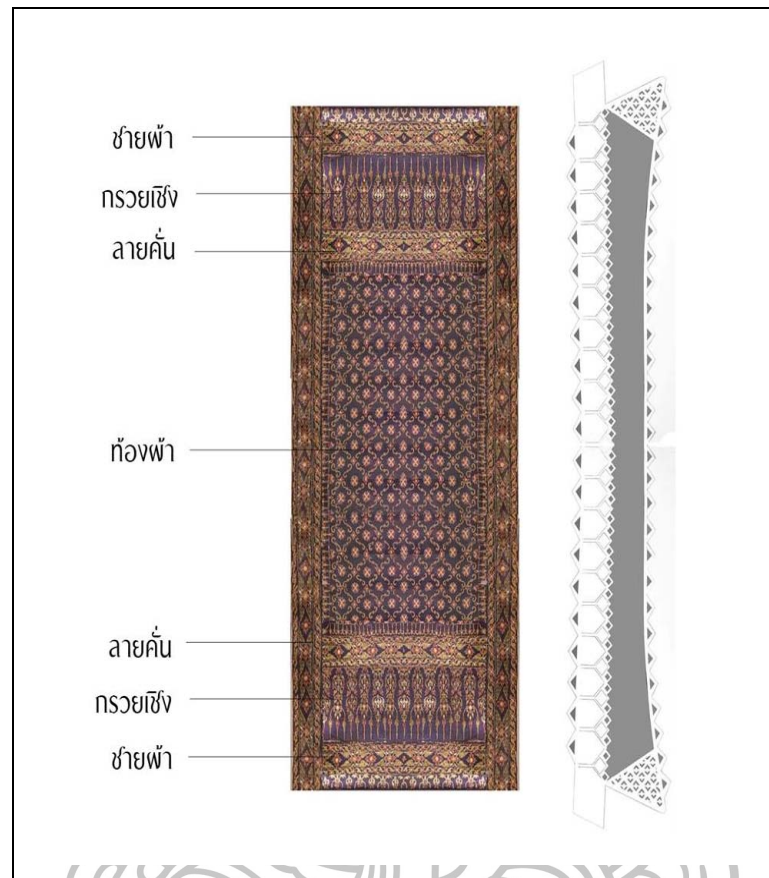
จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของสังคมไทยในยุคสมัยและปัจจุบัน ทำให้ทราบว่า สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มีผลต่อสุนทรียศาสตร์ในการสร้างสรรค์งานฝีมือของผู้หญิงใน สมัยก่อน และสะท้อนออกมาทางรูปแบบของการแต่งกายของผู้หญิงในยุคปัจจุบัน ซึ่งส่งผลต่อการ ออกแบบเครื่องประดับที่เกิดขึ้นจากหลากหลายองค์ความรู้ที่นำมาประกอบเข้าด้วยกัน เครื่องประดับ จึงแสดงให้เห็นถึงทัศนะของข้าพเจ้าในการแสดงภาพลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยที่ปรากฏอยู่ ในผลงานเครื่องประดับที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงคุณค่าและความสำคัญ ของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน โดยการนำเสนอผ่านความขัดแย้งทาง ภาพลักษณ์ของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบันที่มีคุณค่าและความสำคัญที่ แตกต่างกัน นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความ ประณีตและละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อยที่แฝงไปด้วยคุณค่า ของงานฝีมือ และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ มีความเข้มแข็ง หลังจากข้าพเจ้าศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ข้าพเจ้าจึงทดลองวัสดุด้วยเส้นไหมชนิดต่าง ๆ เพื่อค้นหา เส้นไหมที่เป็นวัสดุในสมัยใหม่ และมีความเหมาะสมในการปักลวดลายลงบนผืนผ้าจนเกิดเป็นลวดลาย ที่มีความประณีตและละเอียดอ่อน ข้าพเจ้าจึงเลือกเส้นไหมสังเคราะห์ No.40 และเส้นไหมปักโครอสติส สีขาว เทา และดำ ซึ่งเป็นวัสดุสังเคราะห์ที่ให้ความรู้สึกถึงความทันสมัย แสดงออกถึงรูปลักษณ์ผู้หญิง ในสังคมปัจจุบัน และมีความสอดคล้องกับรสนิยมในการแต่งกายของผู้หญิงในปัจจุบัน โดยปัก ลวดลายที่ถูกลดทอนและคลี่คลายลวดลายมาจากรูปแบบผ้าดั้งเดิม ปักลงบนผ้าสักหลาดซึ่งมี คุณสมบัติของเนื้อผ้าที่มีความยืดหยุ่นและไม่ขาดลุ่ยง่าย จากนั้นข้าพเจ้าจึงวิเคราะห์รูปแบบการแต่งกาย ของผู้หญิงในยุคสมัยปัจจุบัน ทำให้ทราบว่าการแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่นั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากบทบาทหน้าที่ทางสังคมลักษณะเหล่านี้ได้สะท้อนออกมาทางบุคลิกภาพ และการแต่งกาย ดังนั้นในปัจจุบันผู้หญิงไทยจึงนิยมแต่งกายในแบบสากล เช่น เสื้อเชิ้ต เสื้อสูท เนคไท ซึ่งเป็นเครื่อง แต่งกายที่แสดงถึงรูปลักษณ์ของผู้หญิงยุคใหม่ที่มีความเป็นผู้นำ เพื่อแสดงออกถึงคุณค่าและ ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน

ในขั้นตอนของการออกแบบข้าพเจ้าได้มีการคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในแบบดั้งเดิมลงบนโครงสร้างของการแต่งกาย ทำให้ทราบว่าสัดส่วนของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ และผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ เป็นการสะท้อนวิถีคิดของผู้หญิงไทยในสมัยก่อน ทางด้านความคิดในการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ของลวดลายบนผืนผ้าในแบบดั้งเดิม ที่ถูกจัดวางอย่างมีระเบียบและแบบแผน โดยมีการคำนึงถึงพื้นที่ของผืนผ้าในแต่ละชั้น อย่างสวยงามและลงตัว ทำให้ทราบว่า ลวดลายที่ถูกออกแบบบนผืนผ้าทั้ง 2 รูปแบบ ผ่านการสร้างสรรค์จากฝีมือของหญิงไทยที่ได้ใช้ความเพียรพยายามและความอดทนในการสร้างสรรค์ เมื่อผ่านการคำนวณสัดส่วนลงบนพื้นที่ในตำแหน่งปกคอเสื้อ ปลายแขนเสื้อเชิ้ต ปกสูท และเนคไท ลวดลายของผืนผ้าในแต่ละชั้นจะถูกจัดเรียงกันในขนาดที่เหมาะสมและลงตัว

การผสมผสานลวดลายจากการปักผ้าและโครงสร้างจากการแต่งกายของผู้หญิงในยุคสมัยใหม่

1. การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบดั้งเดิมลงบนโครงสร้างของการแต่งกายของผู้หญิงในยุคสมัยใหม่

การคำนวณหาพื้นที่หรือสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบดั้งเดิมลงบนโครงสร้างของการแต่งกายของผู้หญิงในยุคสมัยใหม่นั้น เป็นวิธีการค้นหาพื้นที่ในการวางลวดลายที่ทำให้เกิดความเหมาะสมลงบนพื้นที่ที่มีขนาดจำกัด เป็นการจัดวางลวดลายผืนผ้าที่ถูกกลดทอนและคลี่คลาย ลวดลายลงบนโครงสร้างของปกปกคอเสื้อ ปลายแขนเสื้อเชิ้ต ปกสูท และเนคไท ให้มีรายละเอียดของลวดลายที่เหมาะสมบนพื้นที่ในตำแหน่งต่าง ๆ บนชิ้นงาน ทำให้ทราบว่าลวดลายในแต่ละส่วนนั้นถูกจัดวางอยู่ในรูปแบบและขนาดเท่าใด

ภาพที่ 49 การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างของปกค่อเสื้อ (สร้อยคอ)

ผืนผ้าที่มีกรวยเชิง

ขนาดจริงยาวประมาณ 140 ซม. ----- ต้องการย่อ

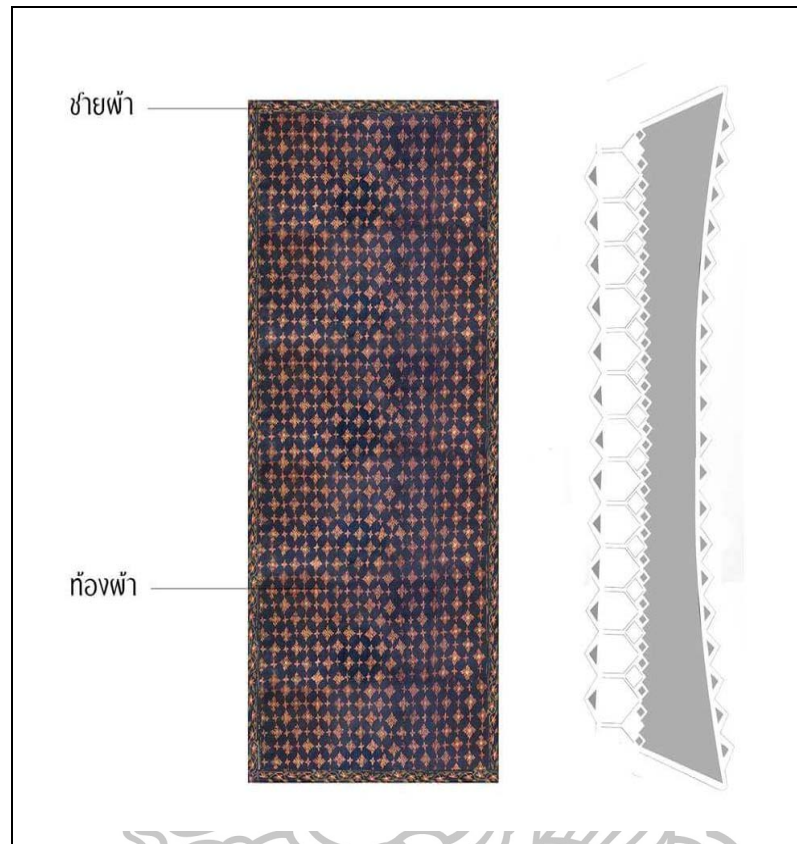
ให้เหลือ = 46 ซม.

พื้นที่บริเวณชายผ้า ขนาด 7 ซม. ----- $\frac{46 \times 7}{140}$ = 2.3 ซม.

พื้นที่บริเวณกรวยเชิง ขนาด 12 ซม. ----- $\frac{46 \times 12}{140}$ = 3.9 ซม.

พื้นที่บริเวณลายคั่น ขนาด 7 ซม. ----- $\frac{46 \times 7}{140}$ = 2.3 ซม.

พื้นที่บริเวณท้องผ้า ขนาด 88 ซม. ----- $\frac{46 \times 88}{140}$ = 28.9 ซม.

ภาพที่ 50 การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างขอบปลายแขนเสื้อเซ็ต (กำไล)

ผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิง

ขนาดจริงยาวประมาณ 140 ซม. ----- ต้องการย่อ

ให้เหลือ = 25.5 ซม.

พื้นที่บริเวณชายผ้า ขนาด 7 ซม. ----- $\frac{25.5 \times 3}{140}$ = 0.55 ซม.

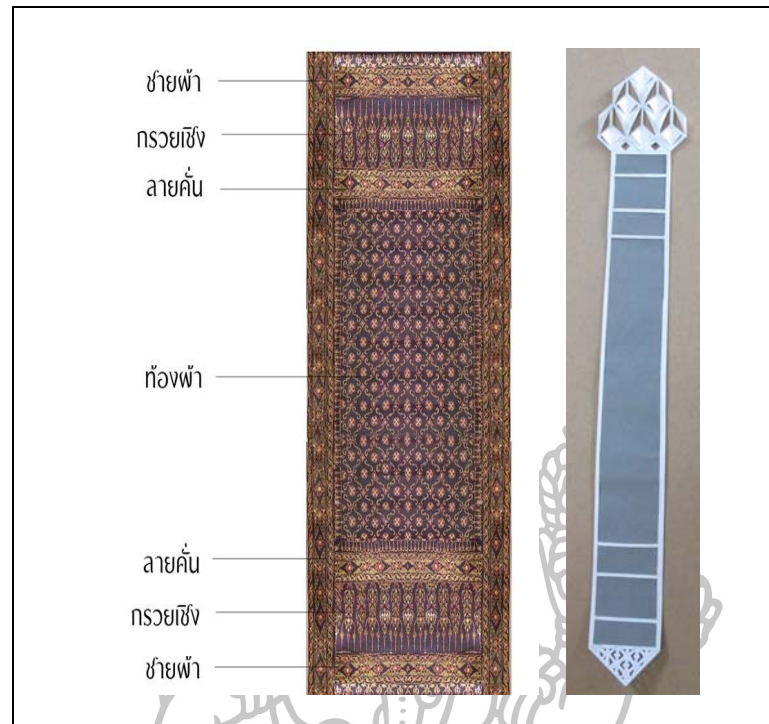
พื้นที่บริเวณท้องผ้า ขนาด 88 ซม. ----- $\frac{25.5 \times 137}{140}$ = 24.0 ซม.

ภาพที่ 51 การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างของปกสูท (เข็มกลัด)

ผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิง

ขนาดจริงยาวประมาณ	140 ซม.	-----	ต้องการย่อ	
			ให้เหลือ	= 25.5 ซม
พื้นที่บริเวณชายผ้า	ขนาด 7 ซม.	-----	$\frac{25.5 \times 3}{140}$	= 0.55 ซม.
พื้นที่บริเวณท้องผ้า	ขนาด 88 ซม.	-----	$\frac{25.5 \times 137}{140}$	= 24.0 ซม.

ภาพที่ 52 การคำนวณสัดส่วนของผืนผ้าในรูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ ลงบนโครงสร้างของเนคไท (เข้มกลัด)

ผืนผ้าที่มีกรวยเชิง

ขนาดจริงยาวประมาณ 140 ซม. ----- ต้องการย่อ

ให้เหลือ = 31 ซม

พื้นที่บริเวณชายผ้า ขนาด 7 ซม. ----- $\frac{31 \times 7}{140}$ = 1.55 ซม.

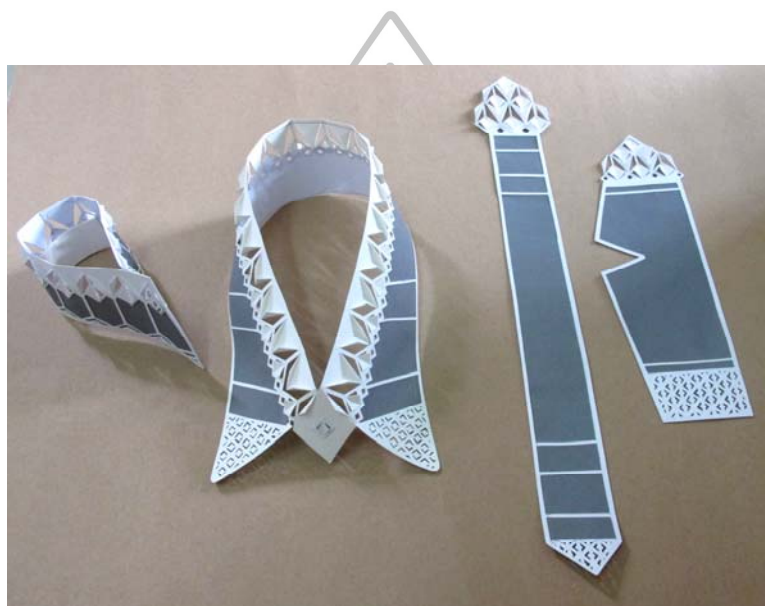
พื้นที่บริเวณกรวยเชิง ขนาด 12 ซม. ----- $\frac{31 \times 12}{140}$ = 2.6 ซม.

พื้นที่บริเวณลายคั่น ขนาด 7 ซม. ----- $\frac{31 \times 7}{140}$ = 1.55 ซม.

พื้นที่บริเวณท้องผ้า ขนาด 88 ซม. ----- $\frac{31 \times 88}{140}$ = 19 ซม.

การค้นหาวิธีการสร้างมิติของลวดลายการปักลงบนโครงสร้างโลหะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการแต่งกายของผู้หญิงไทยในสมัยปัจจุบัน ทำให้ค้นพบโครงสร้างรูปร่าง รูปทรง ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ทัศนธาตุจากรูปแบบการแต่งกาย จนสามารถสร้างสรรค์เป็นรูปทรงของเครื่องประดับที่มีมิติ และรูปทรงที่มีมิตินี้จะถูกออกแบบให้อยู่ร่วมกันกับผืนผ้าที่ผ่านการเย็บ ปัก ถัก ร้อย อย่างละเอียดอ่อน ซึ่งได้ทำการคำนวณสัดส่วนจากผืนผ้าต้นแบบ และค้นพบขนาดของผืนผ้าและจัดวางลวดลายในพื้นที่ที่เหมาะสม

ภาพที่ 53 การสร้างต้นแบบสามมิติด้วยกระดาษ

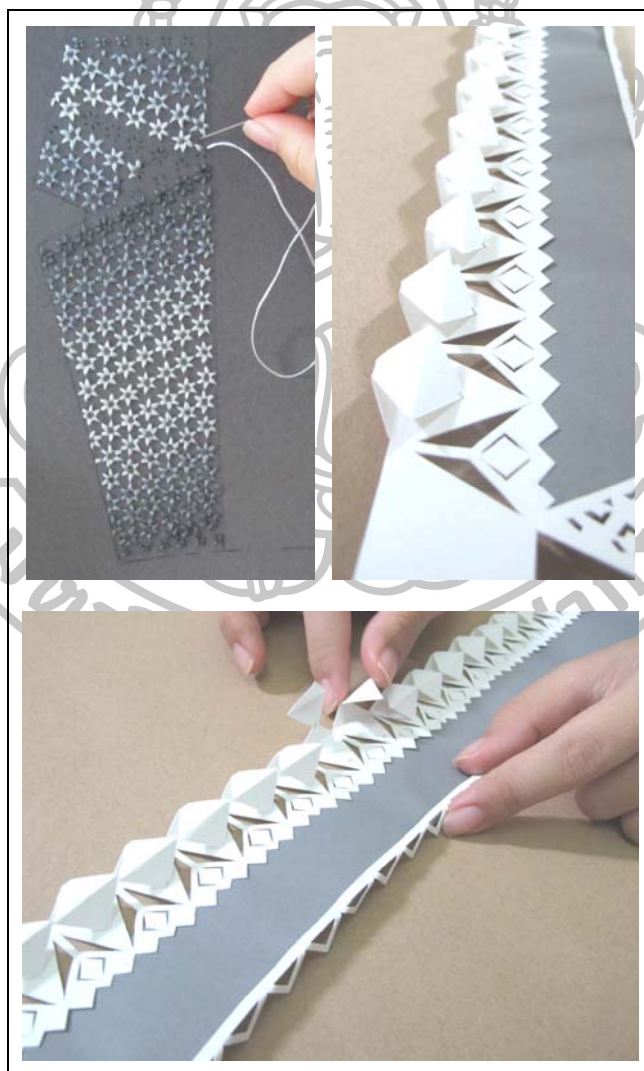

ภาพที่ 54 การสร้างต้นแบบสามมิติด้วยโลหะ

จากการทดลองปักเส้นไหมสังเคราะห์ No.40 ลงบนผืนผ้าพบว่า เส้นไหมมีลักษณะมีความมันเงา แต่เป็นเส้นไหมสีเดียว ลวดลายที่ปักลงไปนั้นจึงเกิดความแบนไม่มีมิติ และสีของเส้นไหมมีความกลมกลืนกับผืนผ้า จึงทำให้มองเห็นลวดลายไม่เด่นชัด ในขั้นตอนการออกแบบรูปทรงแผ่น

โลหะนั้นมีความบางและน้ำหนักเบาจนเกินไป จึงทำให้รูปทรงออกแบบมีความบางไม่เกิดมิติ ดังนั้นในการออกแบบและสร้างมิติของลวดลายการปักลงบนโครงสร้างโลหะในครั้งนี้อังยังไม่ตรงกับความต้องการในการออกแบบเท่าที่ควร

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงทดลองปักลวดลายด้วยเส้นไหมสำหรับปักครอสติส เป็นการพัฒนาช่วยสร้างความน่าสนใจให้กับลวดลายในการปัก โดยใช้เส้นไหมสีขาว เทา และดำ จำนวน 7 สี ในการสร้างลวดลาย ปักไล่สีจากเข้มไปอ่อน เพื่อให้ลวดลายนั้นมีสีที่แตกต่างกันในแต่ละส่วน และทดลองสร้างโครงสร้างจากแผ่นเงินในขนาดที่หนาขึ้น ปรับเปลี่ยนรูปทรงของแผ่นโลหะ เพื่อให้โครงสร้างดูมีมิติและนูนมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 55 การพัฒนาต้นแบบสามมิติด้วยเส้นไหมปักครอสติสและกระดาษ

สรุปการผสมผสานลวดลายจากการปักที่มีความละเอียดอ่อนและโครงสร้างจากการแต่งกายของ ผู้หญิงในยุคสมัยใหม่

การออกแบบทั้งทางด้านลวดลายและโครงสร้างเป็นการผสมผสานกันของผืนผ้าที่ถูกปักลวดลายและแผ่นโลหะที่ใช้เทคนิคการปักในการช่วยสร้างมิติ เมื่อนำมาผสมผสานกันทำให้เกิดเป็นรูปทรงที่มีมิติ มีโครงสร้างและสัดส่วนที่มีความลงตัว โดยใช้เทคนิคการปักไล่สีด้วยเส้นไหมปักโครสตีสโตนสีขาว เทา และดำ จำนวน 7 สี เป็นการสร้างมิติให้กับลวดลายให้มีความโดดเด่น สีของเส้นไหมนั้นมีทั้งสีอ่อนและเข้ม จึงทำให้ลวดลายที่ปักกับโครงสร้างเกิดเป็นความกลมกลืนกัน

บทที่ 5

กระบวนการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

จากการทดลองวัสดุด้วยการนำเส้นไหมโทนสีขาว เทา และดำ ทั้ง 7 สี นำมาปักไล่สีจากสีเข้มไปหาสีอ่อน เป็นการสร้างน้ำหนักของแสงและเงาบนชิ้นงาน รวมไปถึงการทดลองสร้างมิติบนแผ่นโลหะด้วยการฉลุและพับจนเกิดมิติ ตลอดจนการออกแบบวิธีการสวมใส่และติดตั้งบนร่างกายในวิธีต่าง ๆ ซึ่งผลงานการออกแบบนั้นมีความสมบูรณ์และสามารถสรุปแบบเพื่อผลิตเป็นชิ้นงานเครื่องประดับที่ได้รับอิทธิพลจากเครื่องแต่งกายที่แสดงถึงรูปลักษณ์ของผู้หญิงยุคใหม่ จำนวนทั้งหมด 4 ชิ้น ประกอบไปด้วย

เครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ : ปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)	1	ชิ้น
เครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ : ปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)	1	ชิ้น
เครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ : ปกสูท (เข็มกลัด)	1	ชิ้น
เครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ : เนคไท (เข็มกลัด)	1	ชิ้น

ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)

เครื่องประดับชิ้นนี้จะประกอบไปด้วยวัสดุที่เป็นแผ่นโลหะเงินนำมาฉลุแล้วพับเพื่อสร้างมิติให้กับโครงสร้างของชิ้นงาน และเส้นไหมปักครอสติสโทนสีขาว เทา และดำ จำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีบนผ้าสักหลาดสีเทา

ภาพที่ 56 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)

เมื่อพับแผ่นโลหะเงินให้เกิดมิติเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจึงเป็นการนำเส้นไหมปักโครสดีส โทนสีขาวยาว เทา และดำ จำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีในบนผ้าสักหลาดสีเทา ด้วยรูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 57 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาวยาว เทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)

จากนั้นนำส่วนต่าง ๆ ของชิ้นงานมาประกอบเข้าด้วยกัน โดยวิธีการตอกหมุดเพื่อเป็นการยึดโลหะกับพื้นผ้าที่ปักเรียบร้อยแล้ว

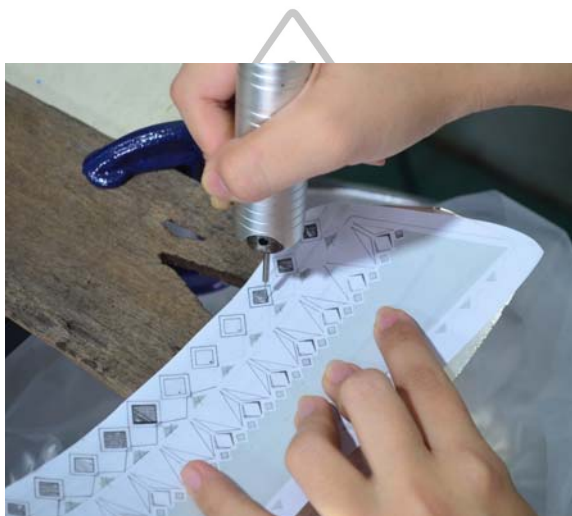
ภาพที่ 58 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดโลหะเข้ากับพื้นผ้าของเครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)

ภาพที่ 59 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)

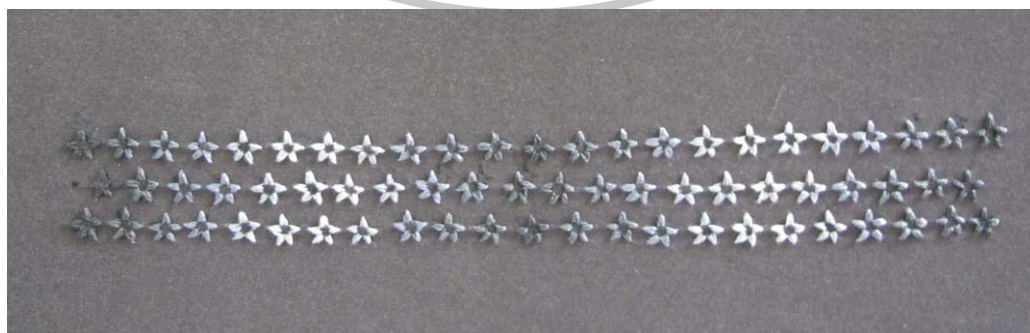
ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งปลายแขนเสื้อเซ็ท (กำไล)

เครื่องประดับชิ้นนี้เป็นกำไลข้อมือ ที่ได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายในตำแหน่งปลายแขนเสื้อ ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการผลิตจะประกอบไปด้วย วัสดุที่เป็นแผ่นโลหะเงินนำมาฉลุแล้วพับเพื่อสร้างมิติให้กับโครงสร้างของชิ้นงาน และเส้นไหมปักโครสต์สีทอนสีขาว เทา และดำ จำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีบนผ้าสักหลาดสีเทา

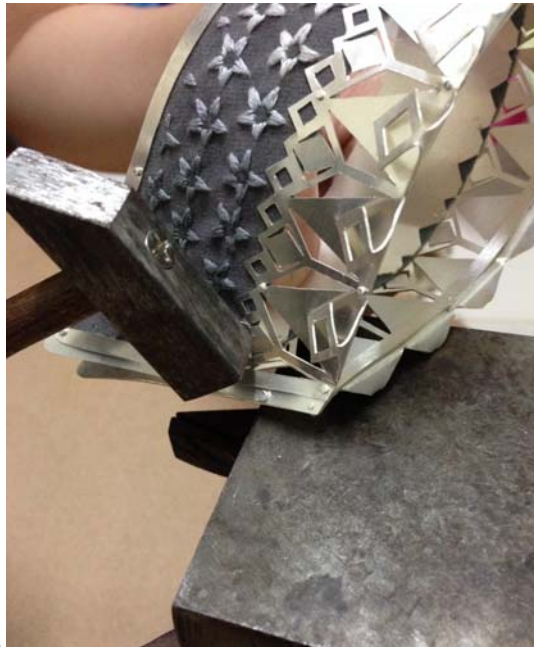
ภาพที่ 60 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งปลายแขนเสื้อเซ็ท (กำไล)

เมื่อพับแผ่นโลหะเงินที่ฉลุให้เกิดมิติเรียบร้อยแล้ว จากนั้นจึงนำเส้นไหมปักโครสต์สีทอนสีขาว เทา และดำ จำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีลงบนผ้าสักหลาดสีเทา ด้วยรูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 61 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาว เทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับตำแหน่งปลายแขนเสื้อเซ็ท (กำไล)

จากนั้นนำส่วนต่าง ๆ ของชิ้นงานที่ฉลุและปักลวดลายเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำมาประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงของกำไลข้อมือ และยึดติดด้วยวิธีการตอกหมุด

ภาพที่ 62 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดติดตัวเรือนของเครื่องประดับตำแหน่งปลายแขนเสื้อเซ็ท (กำไล)

ภาพที่ 63 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งปลายแขนเสื้อเซ็ท (กำไล)

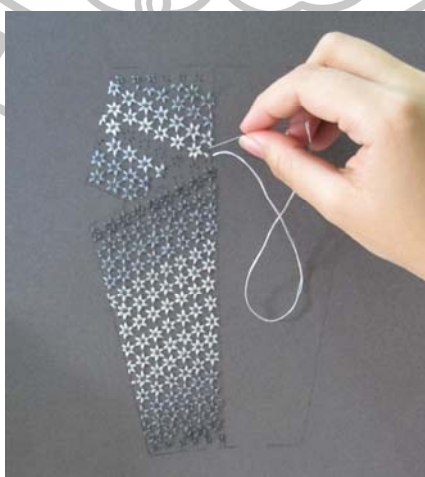
ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)

เครื่องประดับชิ้นนี้เป็นเข็มกลัด ที่ได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายในตำแหน่งปกสูท ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการผลิตจะประกอบไปด้วยแผ่นโลหะเงินนำมาฉลุลาย เพื่อสร้างมิติให้กับโครงสร้างของชิ้นงาน และเส้นไหมปักโครสตีสโทนสีขาว เทา และดำ จำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีบนผ้าสักหลาดสีเทา

ภาพที่ 64 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)

เมื่อประกอบแผ่นโลหะเงินที่ฉลุให้เกิดมิติเรียบร้อยแล้ว จากนั้นจึงนำเส้นไหมปักโครสตีสโทนสีขาว เทา และดำ จำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีในบนผ้าสักหลาดสีเทา ด้วยรูปแบบของผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 65 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาว เทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)

จากนั้นนำผืนผ้าที่ปักกลดลายเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นผืนผ้าที่ไม่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ มาประกอบเข้าด้วยกันกับเข็มกลัด โดยการยึดติดด้วยวิธีการตอกหมุด

ภาพที่ 66 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดติดตัวเรือนของเครื่องประดับตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)

ภาพที่ 67 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)

ขั้นตอนการผลิตชิ้นงานเครื่องประดับจากเครื่องแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ ตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)
 เครื่องประดับชิ้นนี้เป็นเข็มกลัด ที่ได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายในตำแหน่งเนคไท ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการผลิตจะประกอบไปด้วยวัสดุที่เป็นแผ่นโลหะเงิน และเส้นไหมปักโครสต์สีทอนสีขาวเทา และดำ จำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีบนผ้าสักหลาดสีเทา

ภาพที่ 68 ขั้นตอนการผลิตชิ้นส่วนเครื่องประดับที่เป็นโลหะเงินตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)

เมื่อประกอบแผ่นโลหะเงินที่ฉลุเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นจึงนำเส้นไหมปักโครสต์สีทอนสีขาวเทา และดำจำนวน 7 สี นำมาปักไล่สีจากเส้นไหมสีอ่อนสุดไปยังเส้นไหมสีเข้มสุดตามลำดับบนผ้าสักหลาดสีเทา ด้วยรูปแบบของผืนผ้าที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบ

ภาพที่ 69 ขั้นตอนการปักไล่สีโทนสีขาวเทา และดำบนผ้าสักหลาดสีเทาของเครื่องประดับตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)

หลังจากการฉลุโลหะและปักลวดลายบนผืนผ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำผืนผ้าที่ปักด้วยลวดลายที่มีกรวยเชิงเป็นส่วนประกอบมาประกอบเข้าด้วยกันกับเข็มกลัด โดยการยึดติดด้วยวิธีการตอกหมุด

ภาพที่ 70 วิธีการตอกหมุดเพื่อยึดติดตัวเรือนของเครื่องประดับตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)

ภาพที่ 71 ชิ้นงานสำเร็จของเครื่องประดับตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)

การสวมใส่ผลงานเครื่องประดับ

ภาพที่ 72 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ)

ภาพที่ 73 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปกคอเสื้อ (สร้อยคอ) และปลายแขนเสื้อเชิ้ต (กำไล)

ภาพที่ 74 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปลายแขนเสื้อเซ็ท (กำไล)

ภาพที่ 75 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งปกสูท (เข็มกลัด)

ภาพที่ 76 การสวมใส่เครื่องประดับตำแหน่งเนคไท (เข็มกลัด)

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างสรรค์เครื่องประดับที่แสดงออกถึงคุณค่าและความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน โดยการนำเสนอความขัดแย้งทางภาพลักษณ์ของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสมัยก่อนและปัจจุบันที่มีคุณค่าและความสำคัญที่แตกต่างกัน นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีต และความละเอียดอ่อนของผู้หญิงในสมัยก่อน ผ่านเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อยของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ

องค์ความรู้ที่ได้นั้นเกิดจากการศึกษาและทดลองอย่างเป็นขั้นตอน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปในแบบทฤษฎีภูมิ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน พบว่าผู้หญิงไทยไม่ว่าจะอยู่ในยุคสมัยใดล้วนแล้วแต่มีคุณค่าและความสำคัญในตัวเองเสมอ เพียงแต่มีปัจจัยในด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ ที่เป็นตัวขับเคลื่อนวิถีชีวิตและการแสดงออกและเป็นปัจจัยหลักในการเปลี่ยนแปลงทางด้านแนวคิดและการดำรงชีวิตของมนุษย์ ข้าพเจ้าจึงศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในยุคสมัยก่อนผ่านงานฝีมือด้านการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่มีความประณีตและละเอียดอ่อน และศึกษาบทบาทและหน้าที่ผู้หญิงในสมัยปัจจุบันที่มีบุคลิกและการแต่งกายที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ ทำให้เห็นว่าความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยมีคุณค่าและความสำคัญที่เท่าเทียมกัน หลังจากนั้นได้ศึกษาเทคนิคการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่แสดงออกถึงความประณีตและละเอียดอ่อน รวมไปถึงมีการทดลองค้นหาวาสตุใหม่ โดยใช้รูปแบบของลวดลายในสมัยก่อนปักด้วยวัสดุสมัยใหม่ คือเส้นไหมปักโครอสติสโทนสีขาว เทา และดำ และศึกษารูปแบบการแต่งกายของผู้หญิงไทยในสมัยปัจจุบัน ที่แสดงออกถึงความเข้มแข็งและมีความเป็นผู้นำ เพื่อนำมาค้นหาโครงสร้างด้วยวิธีการแปลค่าเป็นทัศนธาตุเชิงศิลปะ และค้นหาพื้นที่ติดตั้งบนร่างกาย จากนั้นจึงนำคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยที่มีความขัดแย้งกัน นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจนค้นพบว่าผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยมีคุณค่าและความสำคัญที่เท่าเทียมกัน จึงเข้าสู่กระบวนการทดลองในการปักลวดลาย เพื่อค้นหาวาสตุในสมัยใหม่ที่ทำให้เกิดลวดลายที่มีความสวยงามและละเอียดอ่อน ซึ่งข้าพเจ้าตัดสินใจเลือกใช้เส้นไหมปักโครอสติสโทนสีขาว เทา และดำ

โดยเริ่มต้นจากการปักเส้นไหมในลวดลายที่ผ่านการลวดทอนและคลี่คลายลวดลายผ้าเป็นการสร้างสรรค์ลวดลายผ้าขึ้นมาในรูปแบบใหม่ โดยใช้เอกลักษณ์และรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ที่มีความโดดเด่นของลวดลายผ้าในแบบดั้งเดิม จึงเห็นได้ว่าเส้นไหมปักโครสตีสเป็นวัสดุในสมัยใหม่ที่สามารถสร้างความละเอียดอ่อนให้กับลวดลายรวมไปถึงสีของเส้นไหมช่วยสร้างมิติแสงเงาให้กับชิ้นงานซึ่งไหมปักโครสตีสนี้ได้นำมาปักบนผ้าสักหลาดเพราะเป็นเนื้อผ้าที่เนียนละเอียด ไม่ยืดหรือย้วย ส่งผลให้ลายปักคงรูปที่สวยงาม หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ทัศนธาตุของการแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่ซึ่งประกอบไปด้วยปกคอเสื้อ ปลายแขนเสื้อเชิ้ต ปกสูท และเนคไท ทำให้เห็นว่าทัศนธาตุที่ปรากฏมีลักษณะเป็นเส้นตรง เส้นตรงแนวเฉียง และมุมแหลม ข้าพเจ้าจึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงในยุคสมัยก่อนและปัจจุบัน นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานเครื่องประดับที่ถ่ายทอดความงดงามด้วยการระลึกถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงทั้งสองยุคสมัยผ่านรูปแบบความขัดแย้งแต่มีความสำคัญที่เท่าเทียมกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับที่แสดงถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิงไทยยุคใหม่ ทำให้ได้ผลลัพธ์ว่าเครื่องประดับมีส่วนช่วยในการยกระดับคุณค่าทางจิตใจของผู้สวมใส่และผู้พบเห็น ให้มีจิตใจที่อ่อนโยนและละเอียดอ่อน ถ่ายทอดผ่านความงดงามด้วยการระลึกถึงความประณีตของการเย็บ ปัก ถัก ร้อย ที่แฝงไปด้วยคุณค่าของงานฝีมือ และบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงไทยในยุคปัจจุบันที่มีความเป็นผู้นำ เนื่องจากสังคมในปัจจุบันผู้คนมุ่งเน้นความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุนิยม จนหลงลืมอดีตที่มีคุณค่า ดังนั้นเครื่องประดับชุดนี้จึงสามารถทำให้เห็นว่าความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในปัจจุบันแม้ภายนอกนั้นมีความแข็งแกร่ง มั่นคงแต่ภายในแฝงไปด้วยความละเอียดอ่อน

การสวมใส่เครื่องประดับชุดนี้มีส่วนช่วยในการส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ผู้หญิงดูมีลักษณะที่มีความเข้มแข็ง ทะมัดทะแมง และสง่างาม เพราะการสวมใส่เครื่องประดับจะติดตั้งอยู่ในตำแหน่งของเครื่องแต่งกาย ที่ได้รับอิทธิพลมาจากการแต่งกายของประเทศในแถบทวีปยุโรป มีความเป็นสากล มีการนำเสื้อผ้าในแบบผู้ชายมาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบุคลิกภาพของผู้หญิงยุคใหม่ เช่น ปกคอเสื้อ ปลายแขนเสื้อเชิ้ต ปกสูท และเนคไท

จากการวิจัยสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยึดระหว่างโลหะกับพื้นผ้า ด้วยวิธีการตอกหมุดลงบนแผ่นโลหะ ปัญหาที่พบคือเมื่อตอกหมุดลงไปบนแผ่นโลหะแล้ว จะเกิดเป็นรอยยุบบนพื้นผิวโลหะ ข้าพเจ้าจึงคิดว่าการสร้างสรรค์ผลงานในอนาคตจะปรับเปลี่ยนรูปแบบในการยึดระหว่างโลหะกับพื้นผ้าในการสร้างเครื่องประดับในชุดต่อไป

รายการอ้างอิง

- คณะกรรมการการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.). **สตรีไทย**. กรุงเทพฯ: สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2519.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. **ลวดลายบนผืนผ้า สืบสานภูมิปัญญาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541.
- เทพชู ทับทอง. **ผู้หญิงไทยในอดีต**. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2546.
- นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต. **ผู้หญิงไทยกับบทบาทผู้นำในสังคมยุคใหม่**. กรุงเทพมหานคร: ปาริชาติ, 2546.
- เบญจลักษณ์ จำเริญ. **ลวดลาย สายเส้น สี สัน และชีวิตในผ้าไทย**. กรุงเทพมหานคร: ก้าวไกล, 2537.
- มธุวีริญจ์ เทพกิจ. “องค์ความรู้ภูมิปัญญาประณีตศิลป์โรงเรียนช่างฝีมือในวัง (หญิง).” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.
- ราชสุภาวดี, พระยา และพระภิกษุอินท์. **กฤษฎาสอนน้องคำฉันท์**. พระนคร: กรมศิลปากร, 2589.
- วีระธรรม ตระกูลเงินไทย. **ลายผ้าไทยในอดีต**. กรุงเทพมหานคร: แพรพรรณ, 2537.
- สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์. **สตรีไทย**. กรุงเทพมหานคร: สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2519.
- สุธีรา ทอมสัน. **ผู้หญิงไทย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา, 2538.
- อัมพร สโมสร. **พื้นฟูงานช่างฝีมือไทยทั้งแผ่นดินด้วยพระเมตตาของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพมหานคร: กิรินทร์, 2535.
- เอนก นาวิกมูล. **ฝีมือชาวสยาม**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์คำ, 2554.

ข้อมูลจากเว็บไซต์

- ฉันทิการแปล. **สังคมไทยในอดีตและปัจจุบัน**. เข้าถึงเมื่อ 5 มิถุนายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://th49.ilovetranslation.com/R1mgaghYWw=d/>
- ดวงฤทัย ทวีทรัพย์. **การเย็บ ปัก ถัก ร้อย**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/duangruethaitaveesap/>
- เด็กดีต่อทุกคน. **ค่านิยมของคนไทยในอดีตและปัจจุบัน**. เข้าถึงเมื่อ 13 กรกฎาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.dek-d.com/board/view/2646544/>

ไทยรัฐออนไลน์. **ฟอร์บส์ ยกย่อง ยวดี-เซ็นทรัล หนึ่งเดียวในไทยเป็นนักธุรกิจหญิง ผู้ทรงอิทธิพล.**

เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/content>

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. **พระราชนิพนธ์สุภาษิตสอนหญิง.** เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม

2558. เข้าถึงได้จาก http://www.baanjomyut.com/10000sword/women_poem/01_2.html

สถาบันครอบครัว. **ครอบครัว.** เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก [http://www.](http://www.thisfamily.org)

[thisfamily.org](http://www.thisfamily.org)

สภาอากาศไทย. **ประวัติท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์.** เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้

จาก <http://www.redcross.or.th/aboutus/history>

โอเค เนชั่น. **ปักสะดึง.** เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2558. เข้าถึงได้จาก [http://www.oknation.net/](http://www.oknation.net/blog/Mynews/2015/08/12/entry-1)

[blog/Mynews/2015/08/12/entry-1](http://www.oknation.net/blog/Mynews/2015/08/12/entry-1)

_____ **ผู้หญิงทันสมัยกับบทบาทหม่ทางสังคม.** เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2558. เข้าถึงได้

จาก <http://www.oknation.net/blog/ffaiploy/2009/03/09>

Art Bangkok. **กิตติพงษ์ สุริยทองชื่น.** เข้าถึงเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก [http://www.](http://www.artbangkok.com/)

[artbangkok.com/](http://www.artbangkok.com/)

_____ **สลานิ สมบัติมี.** เข้าถึงเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก [http://www.](http://www.artbangkok.com/?p=28300)

[artbangkok.com/?p=28300](http://www.artbangkok.com/?p=28300)

At Noon Design. **การปักผ้าไทย.** เข้าถึงเมื่อ 15 มีนาคม 2558. เข้าถึงได้จาก [http://arttyartty.](http://arttyartty.blogspot.com/)

[blogspot.com/](http://arttyartty.blogspot.com/)

Bloggang. **การปักผ้า.** เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก [www.bloggang.com/](http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=cartoon)

[viewblog.php?id=cartoon](http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=cartoon)

_____ **การปักไหมเงินไหมทอง.** เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก [http://www.](http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=bamboo)

[bloggang.com/viewblog.php?id=bamboo](http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=bamboo)

Cuff Smarl. **cuff.** Accessed April 9, 2015. Available from [https://www.cuff.io/](https://www.cuff.io/collections/all)

[collections/all](https://www.cuff.io/collections/all)

Drdan. **สังคมไทยในปัจจุบัน.** เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก [http://drdancando.](http://drdancando.com/world)

[com/world](http://drdancando.com/world)

Eastofborneo. **Senga Negundi.** Accessed February 5, 2015. Available from [http://](http://www.eastofborneo.org/articles/senga-nengudi)

www.eastofborneo.org/articles/senga-nengudi

Elvira. **การปักมือ.** เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://elvira.co.th/การปักมือ>

- Fineart Magazine. **อิมททัย สุวัฒน์ศิลป์**. เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.fineart-magazine.com/events>
- Goto Know. **แม่ศรีเรือน**. เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก www.gotoknow.org/posts
- Gq Thailand. **Suit**. Accessed April 9, 2015. Available from <http://www.gqthailand.com/style>
- Inpursuitofmore. **Hannah Wilke**. Accessed February 5, 2015. Available from http://inpursuitofmore.com/?attachment_id=587
- Jose Romussi**. Accessed February 7, 2015. Available from <http://www.joseromussi.com>
- Kapook. **นวลพรรณ ล่ำซำ**. เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://highlight.kapook.com/view/102606>
- Lefilconducteurinenglish. **Ana Terera Barboza**. Accessed February 5, 2015. Available from <http://lefilconducteurinenglish.wordpress.com>
- Manager. **การแต่งกายของผู้หญิงยุคใหม่**. เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/CelebOnline>
- _____. **นักเรียน วัยใส หรือวัยฉาบฉวย**. เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://parentschool.wordpress.com>
- Megazy. **ผู้หญิง**. เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.megazy.com>
- Mymphcat. **วิธีการปักหมุด**. เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://mymphcat.exteen.com>
- Paigebradley. **Paige Bradley**. Accessed February 6, 2015. Available from <http://paigebradley.com>
- Portfolios. **Gi-ok Jeon**. Accessed February 6, 2015. Available from <http://www.portfolios.net/events/dwelling-in-a-saace>
- Preede. **รูปแบบงานทัศนศิลป์**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://preede.wordpress.com/2011>
- Sujit Wongthes. **สุวรรณภูมิ**. เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.sujitwongthes.com/suvarnabhumi>
- Teenee. **ยุวดี จิราธิวัฒน์**. เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://entertain.teenee.com/thaistarphoto>
- Ties. **ties**. Accessed April 15, 2015. Available from <http://www.ties.com/how-to-tie>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวนิชาภา บัวสุข
ที่อยู่	11 หมู่ 9 ตำบลดงละคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
โทรศัพท์	0871104518
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมตอนปลายจากโรงเรียนนครนายกวิทยาคม
พ.ศ. 2555	สำเร็จการศึกษาระดับศิลปกรรมศาสตบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ ศิลปะเครื่องประดับ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2556	ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

